

ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ &
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ
ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ
ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ
ΕΓΚΛΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΕΤΟΥΣ 2016

ΑΘΗΝΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Μήνυμα Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας

Η ραγδαία εξάπλωση του οργανωμένου εγκλήματος που παρατηρείται στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον συνιστά, αναμφίβολα, σοβαρή εν δυνάμει απειλή για την κοινωνία και θέτει σε δοκιμασία την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη ή ακόμη και την ομαλή θεσμική λειτουργία κρίσιμων κρατικών δομών και Υπηρεσιών.

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες εμφανίζουν, πλέον, διεθνικά χαρακτηριστικά ως προς την εμβέλεια της δράσης τους και άμεση προσαρμοστικότητα προς τις διαρκώς μεταβαλλόμενες οικονομικές, πολιτικές, τεχνολογικές και κοινωνικές συνθήκες, γεγονός που αυξάνει το βαθμό δυσκολίας, αναφορικά με την αντιμετώπισή τους από τις καθ' ύλην Κρατικές Υπηρεσίες.

Τα εγκληματικά δίκτυα αναπτύσσονται σε υψηλό «επαγγελματικό» επίπεδο, εκμεταλλευόμενα, μεταξύ άλλων, τη σταδιακή άρση των περιορισμών στις μετακινήσεις προσώπων και στη διακίνηση αγαθών και κεφαλαίων, και αναβαθμίζοντας, συνεχώς, τα μέσα, τις τεχνικές και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούν. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει τη σημασία και παράλληλα την ανάγκη αφενός μεν για τη συντονισμένη συνεργασία και δράση των αρμοδίων Υπηρεσιών, τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο, αφετέρου δε για την ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη στήριξη της προσπάθειας των Υπηρεσιών αυτών από την κοινωνία, για την αποτελεσματική καταπολέμηση του φαινομένου.

Οι συνέπειες της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας, αναμφίβολα, επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, υποσκάπτουν το αίσθημα ασφαλείας των πολιτών και απειλούν την κοινωνική ειρήνη και συνοχή. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος αποτελεί για την Ελληνική Αστυνομία βασική προτεραιότητα και στρατηγικής σημασίας στόχο, η επίτευξη του οποίου, μεταξύ άλλων, προϋποθέτει σαφή κατανόηση της μεθοδολογίας και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται από τις εγκληματικές ομάδες στο πλαίσιο των παράνομων δραστηριοτήτων τους.

Στην παρούσα Έκθεση Εκτίμησης Απειλής του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος για το έτος 2016, καταγράφονται οι τρέχουσες τάσεις, το επίπεδο απειλής, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η μεθοδολογία των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων και αποτυπώνεται μία επικαιροποιημένη, συνολική και κατά το δυνατό πλήρης εικόνα του οργανωμένου εγκληματικού φαινομένου στη

χώρα μας. Καθίσταται έτσι, η Έκθεση αυτή, ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο στην εργώδη προσπάθεια των διωκτικών αρχών της Χώρας μας να αντιμετωπίσουν ακόμα πιο αποτελεσματικά το οργανωμένο έγκλημα, να εξασφαλίσουν υψηλότερες υπηρεσίες προστασίας και ασφάλειας στους πολίτες και να διαφυλάξουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την κοινωνική συνοχή, τις συνταγματικές ελευθερίες και δικαιώματα και τη δημοκρατία.

Αθήνα, Οκτώβριος 2017

Ο Αρχηγός

Κωνσταντίνος ΤΣΟΥΒΑΛΑΣ

Αντιστράτηγος

Πίνακας περιεχομένων

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	6
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
1.1 Γενικά.....	8
1.2 Πεδίο Μελέτης	9
1.3 Μεθοδολογία.....	10
1.3.1 Εμπειρικό υλικό	10
1.3.2 Ανάλυση εμπειρικού υλικού	10
2. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ...	12
2.1 Γενικά.....	12
2.2 Γεωπολιτικοί.....	12
2.3 Οικονομικοί.....	14
2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.....	15
2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.....	17
2.6 Κοινωνικοί.....	18
3. ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	20
3.1 Παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών.....	20
3.1.1 Παρούσα κατάσταση.....	20
3.1.2 Εγκληματικές ομάδες.....	26
3.2. Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.....	32
3.2.1. Παρούσα κατάσταση.....	32
3.2.1.1.Κάνναβη.....	32
3.2.1.2. Ηρωίνη.....	38
3.2.1.3. Κοκαΐνη.....	41
3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.....	45
3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	46
3.3. Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.....	50
3.3.1. Παρούσα κατάσταση.....	50
3.3.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	52
3.4. Λαθρεμπόριο προϊόντων.....	60
3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.....	60
3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	64
3.5. Εμπορία Ανθρώπων.....	70
3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.....	70
3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	72
3.6 Εκβιάσεις.....	75
3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.....	75
3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	75
3.7 Οργανωμένες απάτες.....	78
3.7.1 Παρούσα κατάσταση.....	78
3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.....	79

3.8 Πλαστογραφία	83
3.8.1 Παρούσα κατάσταση.....	83
3.8.2 Εγκληματικές Ομάδες.....	84
3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών	86
3.9.1 Παρούσα Κατάσταση.....	86
3.9.2 Εγκληματικές Ομάδες.....	87
3.10 Παραχάραξη	90
3.10.1 Παρούσα κατάσταση.....	90
3.10.2 Εγκληματικές Ομάδες.....	92
3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών	94
3.11.1 Παρούσα Κατάσταση.....	94
3.11.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	95

Επιτελική Σύνοψη

Η Έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα έτους 2016 παρουσιάζει τις κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, τις εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές, καθώς και τους παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου.

Τα σημαντικότερα ευρήματα που αφορούν τις τάσεις του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα, κατά το έτος 2016, συνοψίζονται ως εξής:

- Οι κύριες εγκληματικές δραστηριότητες του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στη Χώρα μας, για το 2016, είναι η Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών, η Παράνομη διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, τα Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, το Λαθρεμπόριο προϊόντων, η Εμπορία Ανθρώπων, οι Εκβιάσεις, οι Οργανωμένες Απάτες, η Πλαστογραφία, η Διακίνηση Όπλων & Πυρομαχικών, η Παραχάραξη και το Παράνομο Εμπόριο Πολιτιστικών Αγαθών. Οι πλέον ανεπτυγμένες εξ αυτών εξακολουθούν να αποτελούν η Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών (μεγαλύτερη παράνομη αγορά) και Ναρκωτικών Ουσιών.
- Κατά το 2016 δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας συνολικά περί τις τριακόσιες πενήντα οκτώ (**358**) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες απαρτιζόνταν συνολικά από **3.652** μέλη. Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **68%** επί του συνόλου) είναι εγχώριες¹ (αμιγείς ή/και μικτές). Αξιοσημείωτη (σε ποσοστό **30%** επί του συνόλου) είναι και η παρουσία αλλοδαπών εγκληματικών ομάδων (ομοιογενών ή μη).
- Από τις αλλοδαπές ομάδες κυρίαρχο ρόλο συνεχίζουν να διαδραματίζουν οι Αλβανικές εγκληματικές ομάδες (σε ποσοστό **31%** επί συνόλου των αλλοδαπών ομάδων).
- Η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **59%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη). Σημειώνεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό (**18%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα (Ανω των 12 μελών), η πλειοψηφία των οποίων (**56%** επί συνόλου αυτών) δραστηριοποιούνταν στην παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και στη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών.
- Ένα σημαντικό ποσοστό (**22%** επί του συνόλου των ομάδων) των εγκληματικών ομάδων εμφάνισε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα, με την πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **51%** επί αυτών) να δραστηριοποιούνται στην παράνομη διακίνηση ναρκωτικών (Polydrug ή/και Polycriminal OCGs). Περαιτέρω, αξίζει να επισημανθεί ότι σημαντικό ποσοστό (**34%** επί του αριθμού αυτών) δραστηριοποιούνταν στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (κλοπές-διαρρήξεις, ληστείες, κλοπές τροχοφόρων).

¹ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

- Το κέρδος το οποίο αποκόμισαν οι εγκληματικές ομάδες συνολικά από τις εν λόγω εγκληματικές δραστηριότητες εκτιμάται ότι ανέρχεται στο ποσό των **110.000.000** Ευρώ περίπου².
- Οι εγκληματικές ομάδες συνεχίζουν να χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο το Διαδίκτυο και τις νέες τεχνολογίες ως μέσο διευκόλυνσης των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και προσέλκυσης-αλίευσης πελατών.
- Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στις κλοπές τροχοφόρων και την πλαστογραφία εμφανίζουν γενικά τον πιο υψηλό βαθμό εξειδίκευσης.
- Περαιτέρω, ένα σημαντικό ποσοστό αυτών (**26%** επί του συνόλου των ομάδων) εκμεταλλεύονται (ευκαιριακά ή/και συστηματικά) τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.
- Ένα πολύ μικρό ποσοστό αυτών (σε ποσοστό **4%** επί του συνόλου των ομάδων) διαπιστώθηκε να χρησιμοποιεί τη διαφθορά για τη διευκόλυνση-συγκάλυψη των δραστηριοτήτων τους.
- Σοβαρή κρίνεται η απειλή από εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην παράνομη διακίνηση μεταναστών, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και το λαθρεμπόριο προϊόντων.
- Σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική διάσταση των εγκληματικών ομάδων, η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **60%** επί του συνόλου) δρούσε σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό (σε ποσοστό **25%** επί του συνόλου) εξακριβώθηκε ότι είχε διεθνή-διασυνοριακή διάσταση. Η πλειοψηφία των ομάδων με διεθνή-διασυνοριακή διάσταση (σε ποσοστό **55%** επί συνόλου αυτών) δραστηριοποιούνταν στην παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και στη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών.
- Στους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με όσα αναφέρθηκαν στην αντίστοιχη έκθεση για το 2015.
- Εκτός της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, οι μορφές του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος συνεχίζουν να ενισχύονται από την ύπαρξη παράνομων αγορών και τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων μέσων για την διάπραξη εγκληματικών πράξεων (όπλα, μεταφορικά μέσα, τεχνολογικός εξοπλισμός κ.λπ.).

²Μνημονεύεται ότι ο αριθμός αυτός είναι ενδεικτικός και κατά προσέγγιση καθώς σε πολλές υποθέσεις δεν ήταν εφικτός ο προσδιορισμός των κερδών των εγκληματικών ομάδων λόγω έλλειψης πληροφοριών.

1. Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας κατ' εφαρμογή των άρθρων 28 του Ν. 3875/2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις», 6 του Π.Δ/τος 178/2014 «Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας» και 1 της Υ.Α. 4803/35/19-α'/2011 «Καθορισμός αρμόδιας αστυνομικής υπηρεσίας και άλλων λεπτομερειών για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα». Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η Ελληνική Αστυνομία συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις του Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα σε συνεργασία με δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, μέλη Δ.Ε.Π., που διέθεσε το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) και με τον υπεύθυνο για τη δίωξη του Οργανωμένου Εγκλήματος Εισαγγελέα.

Η έκθεση εστιάζει κυρίως στη σοβαρή και οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα. Τα δεδομένα που αναλύθηκαν για τη σύνταξη της έκθεσης του 2016 προήλθαν από όλες τις αρμόδιες Αρχές Επιβολής του Νόμου³ και αφορούσαν τόσο γενικά στοιχεία για τις σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες όσο και συγκεκριμένες πληροφορίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική Επικράτεια.

Σε κάθε περίπτωση διευκρινίζεται ότι ο χαρακτήρας των συμπερασμάτων της παρούσας έκθεσης είναι εκτιμητικός, καθώς στηρίχθηκαν σε αξιολογικές κρίσεις με βάση τα διαθέσιμα πληροφοριακά δεδομένα που προέκυψαν με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

³ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ), ΤΕΛΩΝΕΙΟ, ΣΔΟΕ.

1.2 Πεδίο Μελέτης

Πεδίο μελέτης της παρούσας έκθεσης είναι το Σοβαρό & Οργανωμένο Έγκλημα (Serious & Organized Crime), όπως αυτό ορίζεται στην εγχώρια και τη διεθνή νομοθεσία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έννοιας του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος, τα οποία έχουν καθοριστεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο⁴, είναι τα ακόλουθα:

- **Η συγκρότηση ή ένταξη σε δομημένη ομάδα**
- **Η συμμετοχή στην ομάδα δύο ή περισσότερων προσώπων**
- **Η ομάδα να έχει διάρκεια δράσης**
- **Επιδίωξη της ομάδας να αποτελεί η τέλεση περισσότερων του ενός αδικήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών ή μεγαλύτερη**
- **Η ομάδα να επιδιώκει τον προσπορισμό κέρδους ή άλλου υλικού οφέλους (άμεσου ή έμμεσου) από την εγκληματική δραστηριότητα**

Με βάση τα παραπάνω η παρούσα έκθεση καλύπτει τις κάτωθι εγκληματικές δραστηριότητες που έλαβαν χώρα το έτος 2016 στην Ελλάδα:

Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών, Παράνομη Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, Εμπόριο Ανθρώπων, Εκβιάσεις, Λαθρεμπόριο, Απάτες, Πλαστογραφία, Παράνομη Διακίνηση Όπλων & Πυρομαχικών, Παραχάραξη, Παράνομο Εμπόριο Πολιτιστικών Αγαθών.

⁴Σχετ. η με αριθμό 2008/841/ΔΕΥ της 24/10/2008 Απόφαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (Άρθρο 1).

1.3 Μεθοδολογία

1.3.1 Εμπειρικό υλικό

Το εμπειρικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας έκθεσης προέρχεται από τις εξής κύριες πηγές:

- Σηματικές Αναφορές και αναφορές (υποβλητικές) των Αρχών Επιβολής του Νόμου (Ελληνική Αστυνομία, Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή) προς τον εισαγγελέα, οι οποίες αφορούν υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που εξιχνιάστηκαν το 2016.
- Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας, ενημερωτικά δελτία και δελτία τύπου για υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που αφορούν το ίδιο έτος.
- Πληροφοριακά δελτία & ενημερωτικά σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών, Ελλήνων Αξιωματικών Συνδέσμων σε πρεσβείες της Χώρας μας και σε Διεθνείς Οργανισμούς στο εξωτερικό ή αλλοδαπών Αρχών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.
- Ενημερωτικά Σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών (Υπηρεσίες Ασφάλειας, Διευθύνσεις Αρχηγείου και λοιπές αυτοτελείς Υπηρεσίες) και λοιπών Διοικητικών Αρχών.
- Εκθέσεις Διεθνών & Ελληνικών Οργανισμών και Αρχών επιβολής του Νόμου άλλων κρατών, με αντικείμενο το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα.
- Εκθέσεις Ανάλυσης (Επιχειρησιακές & Στρατηγικές) Αστυνομικών Υπηρεσιών.
- Ανοικτές Πηγές Πληροφοριών (δημοσιεύματα ηλεκτρονικού και ημερήσιου τύπου, ακαδημαϊκά κείμενα-άρθρα & εκθέσεις, κ.ά.).

1.3.2 Ανάλυση εμπειρικού υλικού

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αναγνωρίστηκαν και αναλύθηκαν τόσο οι **σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες** στην Ελλάδα κατά το έτος 2016, όσο και οι **εγκληματικές ομάδες** που εμπλέκονταν σε αυτές.

Η συλλογή υποθέσεων Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2016 έγινε με βάση τα κριτήρια του Κεφαλαίου «Πεδίο Μελέτης» της παρούσας και αφορούσε υποθέσεις, στις οποίες επιλήφθηκαν ελληνικές Αρχές Επιβολής του Νόμου ακόμα και στο πλαίσιο διεθνών επιχειρήσεων.

Από αυτή τη διαδικασία έγινε δυνατός ο προσδιορισμός των βασικών εγκληματικών δραστηριοτήτων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές, ενώ, στη συνέχεια, και με

βάση το ίδιο υλικό, εντοπίστηκαν οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τον τρόπο δράσης τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ανάλυση τόσο των επιπτώσεων – συνεπειών, που προκαλούνται στην ελληνική κοινωνία από τη δράση των εγκληματικών ομάδων (σε φυσικό, ψυχολογικό, οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό, τεχνολογικό και περιβαλλοντικό επίπεδο), όσο και των παραγόντων που επηρεάζουν το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα (πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και νομοθετικών παραγόντων).

Με βάση τα συμπεράσματα των παραπάνω αναλύσεων, αλλά και τη μελέτη ανοικτών πηγών πληροφόρησης και εκθέσεων, για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα και διεθνώς, καθορίστηκαν τελικά τα γενικά χαρακτηριστικά του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος και των εγκληματικών ομάδων, που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας, κατά το 2016.

2. Παράγοντες που επηρεάζουν το Σοβαρό & Οργανωμένο έγκλημα.

2.1 Γενικά.

Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί πολυσύνθετο φαινόμενο, το οποίο γεννάται, εξελίσσεται και διαμορφώνεται, ως αποτέλεσμα πολιτικοοικονομικών και κοινωνικών, κυρίως, συνιστώσων. Αυτές οι συνιστώσες δεν είναι αποκλειστικά εγκληματογόνες αλλά έχουν γενικότερο χαρακτήρα και αφορούν νόμιμες δομές, οι οποίες εκ των πραγμάτων γεννούν ευκαιρίες για υψηλό κέρδος και χαμηλό ρίσκο από την οργανωμένη εγκληματική δράση.

Η ένταση και οι επιπτώσεις του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, διαμορφώνονται από παράγοντες που είτε αφορούν τρωτότητες στην κοινωνία που διευκολύνουν και ευνοούν την δράση των εγκληματικών ομάδων, είτε παράγοντες που δρουν αντίθετα, αποτρέποντας την διάπραξη εγκλημάτων και οι οποίοι είναι κοινοί για τους περισσότερους τομείς της εγκληματικότητας και τις περισσότερες εγκληματικές ομάδες.

Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι οικονομικοί παράγοντες, η γεωπολιτική κατάσταση, η τεχνολογική ανάπτυξη και ειδικότερα η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, η υπάρχουσα νομοθεσία, η δράση των δικτυικών αρχών και η στάση της κοινωνίας απέναντι στο έγκλημα. Οι ανωτέρω παράγοντες συνδυαστικά, επηρεάζουν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό τη μορφή και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των εγκληματικών δραστηριοτήτων των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, καθώς και τη συμπεριφορά τόσο των δραστών όσο και των θυμάτων εντός του κοινωνικού συνόλου.

2.2 Γεωπολιτικοί.

Η γεωγραφική θέση μιας χώρας (π.χ. η εγγύτητα της Ελλάδας με άλλες χώρες, όπως η Αλβανία, η Τουρκία, η Βουλγαρία, η π.Γ.Δ.Μ. κ.λπ., το γεγονός ότι αποτελεί μέλος της Ε.Ε.), οι μορφολογικές και κλιματολογικές της συνθήκες (π.χ. η ύπαρξη εκτεταμένων χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, λιμένων, αερολιμένων και οδικών αρτηριών, η συγκοινωνιακή διασύνδεσή με άλλες χώρες της Ε.Ε. και των Βαλκανίων), η πολιτική οργάνωσή της και κατάσταση είναι παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος (π.χ. παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας κ.λπ.).

Οι ένοπλες συρράξεις και η συνέχιση της πολιτικής αστάθειας στις χώρες της Αφρικής (Λιβύη, Ερυθραία, Αίγυπτος) και της Ασίας (Συρία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Πακιστάν) έχουν ως επακόλουθο την οικονομική τους υποβάθμιση, με αποτέλεσμα

να ωθούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράτυπη μετανάστευση.

Περαιτέρω, η πολιτική αστάθεια και πιθανόν η ύπαρξη διαφθοράς σε χώρες παραγωγής ναρκωτικών ουσιών, σε συνδυασμό με την ελλιπή δράση των κρατικών αρχών έρευνας και δίωξης στις χώρες αυτές ευνοεί την καλλιέργειά τους από τα εγκληματικά δίκτυα. Τα εν λόγω φαινόμενα διαφθοράς –πολλές φορές και σε επίπεδο κυβερνητικών αξιωματούχων – συντείνουν στη «θετική σχέση» μεταξύ κρατικών οικονομιών και της παραγωγής-εμπορίας ναρκωτικών.

Οι χώρες της Ε.Ε. συνεχίζουν να αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς λόγω εγγύτητας, οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, της δυνατότητας παροχής νομικής προστασίας (πολιτικό άσυλο) και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, αλλά και της ύπαρξης σε αυτές διευρυμένων μεταναστευτικών κοινοτήτων (επιθυμία για οικογενειακή συνένωση).

Επιπρόσθετα, η ασκούμενη μεταναστευτική πολιτική από μια χώρα ή/και την Ε.Ε. εν γένει, είναι παράγοντας που επηρεάζει τις μεταναστευτικές ροές. Για παράδειγμα η υιοθέτηση πολιτικής «ανοιχτών συνόρων» και η κατανομή των προσφύγων εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ενδεχομένως να συνιστούν παράγοντες έλξης των προσφύγων και παράνομων μεταναστών, προερχόμενων από Ασιατικές & Αφρικανικές χώρες. Από την άλλη βέβαια συνιστούν και παράγοντα αποδυνάμωσης του ρόλου που διαδραματίζουν σε αυτήν τα εγκληματικά δίκτυα παράνομης διακίνησης μεταναστών, καθόσον πλέον η μεταφορά των μεταναστών και προσφύγων γίνεται νόμιμα από τις κρατικές δομές.

Περαιτέρω, η κατασκευή συννοριακών φραγμών και άλλων τεχνητών εμποδίων σε χώρες όπως η π.Γ.Δ.Μ., Κροατία, Σλοβενία, Ουγγαρία, Βουλγαρία επηρεάζει τις ακολουθούμενες διαδρομές των μεταναστευτικών ροών.

Επιπλέον, η υιοθέτηση πολιτικής «ανοιχτών συνόρων» από την Τουρκία για πολίτες προερχόμενους από μουσουλμανικές χώρες της Ασίας και της Αφρικής, είναι ένας από τους λόγους που την έχει καταστήσει τον σημαντικότερο ίσως ενδιάμεσο σταθμό προ της άφιξης των μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη (κυρίως μέσω του αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης). Περαιτέρω, οι πολιτικές συνθήκες που δημιουργήθηκαν ως επακόλουθο της απόπειρας πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 2016 στην Τουρκία, διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό τόσο την εσωτερική, όσο και την εξωτερική πολιτική της εν λόγω χώρας, σημαντικός τομέας των οποίων αποτελεί η διαχείριση των μεταναστών, η οποία με τη σειρά της δημιουργεί επιπτώσεις στις γειτνιάζουσες χώρες.

Τέλος, η απουσία ελέγχων στα σύνορα μεταξύ χωρών της Ε.Ε (ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων και αγαθών), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί συνδυαστικό κρίκο μεταξύ τρίτων χωρών και χωρών της Ε.Ε., όπως επίσης και η εγγύτητα της Ελλάδας με τις Βαλκανικές Χώρες, διευκολύνουν την είσοδο στην ελληνική επικράτεια εγκληματικών ομάδων, καθώς επίσης και τη μεταφορά – διάθεση λαθραίων προϊόντων και προϊόντων παραχάραξης.

2.3 Οικονομικοί.

Οι οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες είναι πρωτίστως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ισχυρό κίνητρο των εγκληματικών ομάδων είναι το κέρδος, συνεπώς οι οικονομικοί παράγοντες που διέπουν την αγορά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του οργανωμένου εγκλήματος. Ως εκ τούτου η οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα επηρεάζεται άμεσα από τις εξελίξεις στην οικονομία και την αγορά εργασίας.

Η έντονη οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με την υψηλή κερδοφορία ορισμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων όπως π.χ. η παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, οι οργανωμένες απάτες, εκβιάσεις κ.λπ., αποτελεί παράγοντα που διευκολύνει αφενός την ανάπτυξη εγκληματικών συμπεριφορών, που στόχο έχουν εν γένει την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με οποιοδήποτε τρόπο και αφετέρου τη στρατολόγηση, από τις εγκληματικές ομάδες, νέων μελών (ημεδαπών και αλλοδαπών). Το τελευταίο είναι αποτέλεσμα της παροχής δυνατότητας σε ανειδίκευτα άτομα, που ενδεχομένως στερούνται δυνατότητας πρόσβασης στη νόμιμη αγορά εργασίας, να αποκομίσουν ένα χαμηλότερο ή υψηλότερο, κατά περίπτωση, οικονομικό όφελος.

Η υψηλή φορολόγηση τα τελευταία χρόνια και η επιβολή επιπλέον τελών σε ορισμένα προϊόντα όπως καύσιμα, ποτά, τσιγάρα, απόρροια των δύσκολων οικονομικών συγκυριών που επικρατούν στην χώρα μας, έχει διπλή επιρροή στην διαμόρφωση της οργανωμένης εγκληματικότητας: αφενός η προσπάθεια αποκόμισης οικονομικού οφέλους ή αποφυγής της καταβολής των αναλογούντων φόρων ωθεί τους δράστες στην πλαστογραφία των απαιτούμενων παραστατικών εγγράφων και δικαιολογητικών για την εξαπάτηση του Ελληνικού Δημοσίου και τροφοδοτεί την παράνομη αγορά των πλαστών εγγράφων με πελάτες. Από την άλλη η αυξανόμενη ζήτηση για φθηνά προϊόντα και υπηρεσίες, εν μέρει αποτέλεσμα επίσης της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης, οδηγεί σε έξαρση της παραοικονομίας και ωθεί τους καταναλωτές στην αναζήτηση λαθραίων προϊόντων σε χαμηλότερες τιμές συγκριτικά με τις προσφερόμενες στη νόμιμη αγορά, προς αποφυγή των υψηλών νόμιμων δασμών. Με τον τρόπο αυτό η παραοικονομία επιτυγχάνει να παρεισφρήσει στις κοινωνικές δομές, καθώς τα άτομα καθίστανται ουσιαστικά καταναλωτές προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας.

Η επιβολή περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές (capital controls) σε συνδυασμό με την παροχή κινήτρων στους πολίτες για αύξηση της χρήσης πιστωτικών καρτών και ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής (e-banking, προμήθεια μηχ/των POS από πλειοψηφία των καταστημάτων) ενδεχομένως να έχει επιρροή σε ορισμένες εγκληματικές δραστηριότητες της οργανωμένης εγκληματικότητας (π.χ. μείωση υποθέσεων παραχάραξης και κυκλοφορίας πλαστών χαρτονομισμάτων λόγω

περιορισμένης χρήσης μετρητών, αύξηση υποθέσεων απατών σε βάρος πολιτών ή/και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων διαμέσου Διαδικτύου ή/και Η/Υ, κ.λπ.).

2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.

Οι εγκληματικές ομάδες εκμεταλλεύονται τα κενά και τις ελλείψεις στη νομοθεσία για να υποβοηθήσουν την παράνομη δραστηριότητά τους.

Ειδικότερα, οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις της ελληνικής πολιτείας για αποσυμφόρηση των σωφρονιστικών καταστημάτων, κατά τα τελευταία έτη⁵, η οποία οδήγησε σε αποφυλακίσεις μελών των ομάδων, αλλά και η μη προφυλάκιση αυτών είτε λόγω πλημμελούς προανακριτικού έργου είτε λόγω μη ορθής εκτίμησης από Εισαγγελικές & ανακριτικές αρχές επιτρέπει στις εγκληματικές ομάδες να διατηρούν την δράση τους, καθώς δεν επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό η δομή τους.

Επιπλέον, οι διεθνείς εγκληματικές ομάδες ή/και δίκτυα τείνουν να εκμεταλλεύονται κενά και διαφορές στις νομοθεσίες μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. προκειμένου αφενός να διευκολύνουν τις εγκληματικές τους δραστηριότητες και αφετέρου να αποκρύπτουν τα εγκληματικά τους κέρδη (όπως π.χ. οι ομάδες που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων και εκμεταλλεύονται τις διαφορές στις νομοθεσίες περί όπλων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., διευκολύνοντας τη νόμιμη εισαγωγή όπλων κρότου-αερίου, απενεργοποιημένων όπλων, τα οποία στη συνέχεια με κατάλληλη επεξεργασία τα μετατρέπουν σε λειτουργικά).

Επιπροσθέτως, η δράση των εγκληματικών οργανώσεων δύναται να υποβοηθηθεί από την ελλιπή δράση των διωκτικών αρχών. Ειδικότερα, η έλλειψη στελέχωσης ορισμένων διωκτικών Υπηρεσιών που έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της επιχειρησιακής τους δυνατότητας (π.χ. πραγματοποιείται μικρότερος αριθμός ελέγχων κ.λπ.), η αδυναμία-ατολμία-έλλειψη διάθεσης σε βάθος έρευνας υποθέσεων και μεταξύ τους διασύνδεσης (κάθε υπόθεση αντιμετωπίζεται κατά βάση ως αυτοτελής και η έρευνα σταματά με τη σύλληψη μέρους των μελών της ομάδας, χωρίς να αναζητούνται περαιτέρω μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, τα οποία πιθανόν βρίσκονται σε άλλες χώρες), η γραφειοκρατία και η μη έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διωκτικών αρχών των όμορων κρατών, σε συνδυασμό με την έλλειψη ενιαίου περιβάλλοντος αναζήτησης πληροφοριών (υφίστανται πολλές διάσπαρτες εφαρμογές με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής και χρονοβόρα για τον τελικό χρήστη-Αστυνομικό ο οποίος διενεργεί σχετικούς ελέγχους στο δρόμο) και η αδυναμία άσκησης αυστηρών συνοριακών ελέγχων ή η κατάργηση αυτών ευνοούν την ανάπτυξη του εγκλήματος και δίνουν στις εγκληματικές ομάδες ευκαιρίες για δραστηριοποίηση. Σε αυτό συμβάλλει και η δυσκολία άμεσου εντοπισμού των δραστών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις μεσολαβεί αρκετά

⁵ Ενδεικτικά αναφέρονται οι Νόμοι 4411/2016, 4322/2015, 4198/2013, 4043/2012 σχετικά με υφ' όρον απόλυση κρατουμένων, παραγραφή αξιοποιήσιμων συγκεκριμένων αδικημάτων, κ.λπ.

μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εγκληματική ομάδα.

Περαιτέρω σε αυτή την κατηγορία υπάγονται οι παράγοντες που αφορούν γενικά στην λειτουργία του κράτους και των κρατικών δομών. Η διαφθορά ορισμένων κρατικών υπαλλήλων κυβερνητικών υπηρεσιών (Υπουργεία, ΟΤΑ, Αστυνομία, Τελωνεία, Εφορίες κ.λπ.) και υπηρεσίες συγκοινωνιών διευκολύνουν την παράνομη δραστηριότητα σε ποικίλους τομείς. Στον τομέα της αρχαιοκαπηλίας ειδικότερα, η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές (αδυναμία πιστοποίησής και επαναπατρισμού τους, στην περίπτωση που αυτά εμφανιστούν στην διεθνή αγορά) και η χαμηλή και όχι γρήγορη κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων, δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, καθώς μπορούν να αποκτήσουν ή να αφαιρέσουν πολιτιστικά προϊόντα χωρίς την ανάληψη υψηλού ρίσκου και να τα διαθέσουν στην παράνομη αγορά όπου τα περιθώρια κέρδους είναι υψηλά.

Τέλος, η μείωση της γραφειοκρατίας κατά τις οικονομικές συναλλαγές και η ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την σύναψη συμβάσεων ή την πραγματοποίηση συναλλαγών με ένα νομικό πρόσωπο (π.χ. τράπεζα) προκαλεί ενδεχόμενη τρωτότητα στη συναλλακτική ασφάλεια αυτών των προσώπων και τη διευκόλυνση διάπραξης απατών σε βάρος τους.

Από την άλλη πλευρά η ορθή νομοθέτηση, η στοχευμένη και έγκαιρη δράση των διωκτικών και δικαστικών αρχών και η υιοθέτηση από την πολιτεία συγκεκριμένων δράσεων, περιορίζουν την δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων.

Συγκεκριμένα, στον τομέα της παράτυπης μετανάστευσης, οι ληφθείσες πρωτοβουλίες, εκ μέρους της Πολιτείας, αναφορικά με την αναχαίτιση, κατά το δυνατόν, της παράτυπης μετανάστευσης (με τη δημιουργία των επιχειρήσεων ΑΣΠΙΔΑ, ΣΑΡΙΣΑ, ανάπτυξη ενισχυτικών δυνάμεων Frontex και Europol), την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτής, τη διευκόλυνση επαναπατρισμού τους και τη σύλληψη μελών και εξιχνίαση εγκληματικών ομάδων διακίνησης μεταναστών (διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων με άλλες διωκτικές αρχές Ευρωπαϊκών κρατών υπό την αιγίδα της Europol και του Frontex) επηρέασαν την εξέλιξη του φαινομένου και το 2016. Τα αποτελέσματα αυτών των πρωτοβουλιών αποτυπώθηκαν στην αύξηση του αριθμού των συλληφθέντων διακινητών και άλλων ηγετικών μελών των εγκληματικών ομάδων.

Επιπρόσθετα, ρυθμίσεις που αφορούν κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, στις περιπτώσεις όπου, βάσει της στάθμισης των πιθανοτήτων και με την επιφύλαξη άδειας που εκδίδει δικαστική αρχή, είναι δυνατόν να οριστεί ότι τα εν λόγω αγαθά προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή έχουν χρησιμοποιηθεί για εγκληματικές δραστηριότητες, λειτουργούν αποτρεπτικά περιορίζοντας την εγκληματική δραστηριότητα.

Θετικό ρόλο στην εξάρθρωση των εγκληματικών ομάδων διαδραματίζει και η εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού σχετικά με την διερεύνηση υποθέσεων

εμπορίας ανθρώπων, για άμεση και στοχευμένη εκδήλωση δράσεων όσον αφορά μεμονωμένες περιπτώσεις δρασιών και σε βάθος συστηματική έρευνα για αποδόμηση εγκληματικών οργανώσεων (με χρήση ειδικών ανακριτικών τεχνικών).

2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.

Η συνεχιζόμενη παγκόσμια ανάπτυξη του διαδικτύου και η ευρεία χρήση του για νόμιμες δραστηριότητες, έχει γίνει ένας σημαντικός παράγοντας στην εξάπλωση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος. Η χρήση του διαδικτύου διευκολύνει την αναζήτηση και την πρόσβαση σε πληροφορίες, την αλίευση των θυμάτων, την απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων και τη νομιμοποίηση εγκληματικών εσόδων. Επιπλέον, προσφέρει ανωνυμία και παρέχει τη δυνατότητα μαζικής διάπραξης εγκλημάτων από απόσταση, καθιστώντας πιο δύσκολο τον εντοπισμό και σύλληψη των δραστών.

Συγκεκριμένα, τα μέλη των εγκληματικών ομάδων κατορθώνουν να πλησιάζουν μεγάλο αριθμό δυνητικών θυμάτων μέσω της δόλιας χρήσης του διαδικτύου, εκμεταλλευόμενοι ιδίως τα κοινωνικά δίκτυα, τα μη επιθυμητά ηλεκτρονικά μηνύματα (spamming), τα λογισμικά κακόβουλης λειτουργίας για ηλεκτρονικό "ψάρεμα" ("phishing websites") και τους πλειστηριασμούς που διεξάγονται στο Διαδίκτυο. Η άγνοια και η έλλειψη ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα ασφάλειας, θέτει τα προσωπικά τους δεδομένα ολοένα και περισσότερο σε κίνδυνο εκμετάλλευσης από εγκληματίες του κυβερνοχώρου. Τα προσωπικά δεδομένα που μπορεί κανείς να τα αποκτήσει μέσω διαδικτύου, εν αγνοία του ατόμου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων.

Επιπροσθέτως, οι εγκληματικές ομάδες βρίσκουν νέες διεξόδους και τρόπους για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (σε δραστηριότητες όπως η εμπορία ανθρώπων, η παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, η διακίνηση ναρκωτικών, λαθρεμπόριο προϊόντων, απάτες, κ.λπ.), εκμεταλλευόμενες τις τεχνικές ανωνυμοποίησης και ανώνυμους μηχανισμούς πληρωμών για εγκληματικές συναλλαγές.

Επιπλέον, η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, δίνει τη δυνατότητα, αφενός στους καταναλωτές να παραγγείλουν ευκολότερα ναρκωτικές ουσίες (κυρίως συνθετικά ναρκωτικά και κάνναβη από άλλες χώρες) και αφετέρου στους παραγωγούς να έχουν πρόσβαση στα ερευνητικά και φαρμακευτικά δεδομένα. Περαιτέρω, διευκολύνει την επικοινωνία (μέσω εξειδικευμένων λογισμικών-εφαρμογών) τόσο μεταξύ των μελών των εγκληματικών ομάδων ή/και δικτύων όσο και μεταξύ πελατών και προμηθευτών, προσφέροντας τους «ιδιωτικότητα» (Π.χ. «Darknet» το οποίο προσφέρει ανωνυμία στους χρήστες αποκρύπτοντας την IP των χρηστών).

Περαιτέρω, η γενικότερη εξέλιξη της τεχνολογίας [όπως π.χ. τα συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (drones)] και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές

διευκολύνει, σε ορισμένες περιπτώσεις, τις εγκληματικές δραστηριότητες (κατόπτευση υποψήφιων στόχων, διακίνηση ναρκωτικών και όπλων κ.α. με χρήση ΣμηΕΑ, δημιουργία υψηλής πιστότητας πλαστών εγγράφων ή χαρτονομισμάτων με τη χρήση εξελιγμένων ηλεκτρονικών υπολογιστών, φωτοτυπικών μηχανημάτων, σαρωτών κ.λπ. – χρήση ειδικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή ακόμη και λογισμικού για κλοπή οχημάτων, με παράκαμψη/αχρήστευση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας οχημάτων «IMMOBILIZER», ή με παρεμβολή στην λειτουργία με τηλεχειρισμό «KEYLESS SYSTEM» των καινούριας τεχνολογίας οχημάτων).

Στον αντίποδα, οι νέες τεχνολογίες εφόσον αξιοποιηθούν κατάλληλα από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση εγκληματικών δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος τόσο εγχώρια, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η χρήση των νέων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης μέσω δορυφόρου και της χρήσης ΣμηΕΑ από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό π.χ. της πορείας των πλοίων που πραγματοποιούν παρανόμως απαγορευμένες μεταφορές, εκφορτώσεις και μεταφορτώσεις εμπορευμάτων, στην καλύτερη επιτήρηση συνόρων και στην αποτύπωση του γεωγραφικού ανάγλυφου περιοχών στο πλαίσιο αναζήτησης καλλιεργειών ναρκωτικών. Περαιτέρω, οι μεγάλες δυνατότητες μεταφοράς εικόνας των ΣμηΕΑ σε πραγματικό χρόνο στα κέντρα επιχειρήσεων και λήψεων αποφάσεων, τα καθιστούν αποτελεσματικά μέσα πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος ως συμπληρωματικό μέσο για την αντιμετώπιση της δράσης του οργανωμένου εγκλήματος. Στην ίδια κατεύθυνση, η προώθηση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χρηματοπιστωτικές, είναι ανιχνεύσιμες και μπορούν να συνδεθούν με τραπεζικούς λογαριασμούς τους οποίους κατέχουν φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες, τηρουμένης της αρχής της εμπιστευτικότητας, αυξάνει τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στις διωκτικές αρχές για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης του οργανωμένου εγκλήματος.

2.6 Κοινωνικοί.

Κοινωνικοί παράγοντες όπως η ανεργία⁶, η έντονη αστικοποίηση της κοινωνίας, η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, η ομοιογένειά του ή μη, η κοινωνική διαστρωμάτωση (καθώς εμπλέκονται άτομα από όλα τα κοινωνικά στρώματα), η ύπαρξη τυχόν στεγανοποιημένων τμημάτων αυτού (γκέτο), η παράτυπη μετανάστευση, η συσσώρευση μεγάλου αριθμού μη νόμιμων αλλοδαπών σε κέντρα δομών υποδοχής και φιλοξενίας επηρεάζουν και διαμορφώνουν το οργανωμένο έγκλημα σε κάθε χώρα.

⁶ Σύμφωνα με σχετική Έκθεση του UNODC «Monitoring impact of economic crisis on crime», προκύπτει ότι η υψηλή ανεργία συσχετίζεται με την αύξηση ορισμένων κατηγοριών εγκλημάτων (π.χ. η υψηλή ανεργία σε νέες ηλικίες συσχετίζεται με την αύξηση των εγκλημάτων των τροχοφόρων). Για το 2016 το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 23,5% (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ).

Επιπλέον, η στάση και η συμπεριφορά της κοινωνίας έχει σημαντική επιρροή στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Η ανοχή απέναντι σε κάποιες μορφές εγκλήματος ή/και η έλλειψη ευαισθητοποίησης δημιουργεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για ορισμένα εγκλήματα, μειώνοντας τους κινδύνους για τις εγκληματικές ομάδες ενώ αυξάνει τη ζήτηση των προϊόντων των παράνομων δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάρη η κατανάλωση των νέων ψυχοδραστικών ουσιών, και η αγορά των παραποιημένων προϊόντων πολυτελείας, με μοναδικό κριτήριο τη συγκριτικά φθηνότερη τιμή τους έναντι των γνήσιων, ενόψει μάλιστα και της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα μας, απολαμβάνουν τα υψηλότερα επίπεδα της κοινωνικής ανεκτικότητας. Παρά τις εκστρατείες των μέσων ενημέρωσης, τέτοιες δραστηριότητες σπάνια θεωρούνται προβληματικές ή επικίνδυνες από το ευρύ κοινό.

Επίσης αυξημένη είναι η κοινωνική ανοχή απέναντι σε εγκλήματα που δεν εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας ή το θύμα δεν είναι φυσικό πρόσωπο. Το γεγονός ότι η απάτη ως έγκλημα σπάνια εμπεριέχει το στοιχείο της βίας, ενώ τα θύματα είναι πολλές φορές νομικά πρόσωπα, δημιουργεί μια ιδιότυπη κοινωνική ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές οι οποίες, σε συνδυασμό με την άγνοια του κοινού για τις κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις τέτοιων εγκλημάτων, δημιουργούν προϋποθέσεις διάπραξης αυτών. Επίσης στην περίπτωση των υποθέσεων αρχαιοκαπηλίας οι επιπτώσεις σε βάρος των πολιτών είναι μηδαμινές, καθόσον πρόκειται για μία εγκληματική δραστηριότητα που στρέφεται εναντίον πραγμάτων και δεν τους θίγει άμεσα, εκτός από την περίπτωση κλοπής αντικειμένων από ιδιωτικές συλλογές (υποθέσεις οι οποίες δεν απαντώνται συχνά στην Χώρα μας).

Περαιτέρω στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική ή εργασιακή εκμετάλλευση η αλλαγή του τρόπου δράσης των δραστών και ο περιορισμός σε ορισμένες περιπτώσεις της χρήσης βίας, ως μέσο εξαναγκασμού των θυμάτων, έχει ως αποτέλεσμα να μην αισθάνονται τα θύματα την ανάγκη να καταγγείλουν την εκμετάλλευσή τους στις Διοικητικές Αρχές. Επιπλέον, η ζήτηση παροχής των υπηρεσιών αυτών από πελάτες επηρεάζει και ευνοεί την ανάπτυξη της συγκεκριμένης «παράνομης» αγοράς.

Στον τομέα των οργανωμένων απατών η ιδιαιτερότητα των θυμάτων, η οποία έγκειται σε διαφορετικούς, κατά περίπτωση, παράγοντες, όπως το προχωρημένο της ηλικίας των υπερήλικων ατόμων, η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διεξόδου από την οικονομική κρίση κ.ά. ευνοεί την θυματοποίησή τους.

Σημαντικό στοιχείο είναι ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα, ο οποίος οδήγησε στη μαζική ανάληψη κεφαλαίων από τις Τράπεζες και στη φύλαξή τους εντός των οικιών. Ως εκ τούτου, παρά την επιβολή των περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές (capital controls), σημαντικός αριθμός πολιτών συνεχίζει να χρησιμοποιεί μετρητά.

3. Εγκληματικές δραστηριότητες.

3.1 Παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών.

3.1.1 Παρούσα κατάσταση.

Η παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών εξακολουθεί και το 2016 να αποτελεί τη μεγαλύτερη παράνομη αγορά στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εμπλεκόμενων (διακινητές, μετανάστες κ.λπ.) και τη συχνότητα διάθεσης των παράνομων υπηρεσιών. Η Χώρα μας, ένεκα της γεωγραφικής της θέσης, συνεχίζει να αποτελεί σημαντική «πύλη» εισόδου μη νόμιμων αλλοδαπών στην Ευρώπη, οι οποίοι έχουν ως απώτερο στόχο-προορισμό χώρες της Κεντρικής & Βόρειας Ευρώπης. Το 2016 οι ροές των μεταναστών και προσφύγων που δέχτηκε ήταν αισθητά μειωμένες σε σχέση με το 2015, ακολουθώντας τη γενικότερη πανευρωπαϊκή τάση⁷, αλλά εξακολουθούν να είναι σημαντικές.

Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι μεταναστευτικές πιέσεις στον Άξονα της Αν. Μεσογείου⁸ εμφανίζουν μεγάλη μείωση (-**79%**) το 2016 σε σχέση με το 2015, το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό (τέθηκε σε εφαρμογή μετά την 20/03/2016). Αντίθετα, η πίεση στους Άξονες της Κεντρικής⁹ & Δυτικής Μεσογείου¹⁰ φαίνεται πιο αυξημένη (σε ποσοστό **18%** και **46%**) σε σχέση με το 2015.

Στη Χώρα μας, οι συλλήψεις μη νόμιμων αλλοδαπών παρουσίασαν μείωση, της τάξεως του **77,53%** σε σχέση με το 2015 και συγκεκριμένα ήταν **204.820** έναντι **911.471** (2015).

Ίδια τάση (μειωτική) αλλά σε μικρότερο βαθμό (-**36,71%**) εμφανίζουν και οι συλλήψεις των διακινητών, ο αριθμός των οποίων έφτασε τους **950**.

Αναλυτικότερα βλ. παρακάτω [ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 1 & 2].

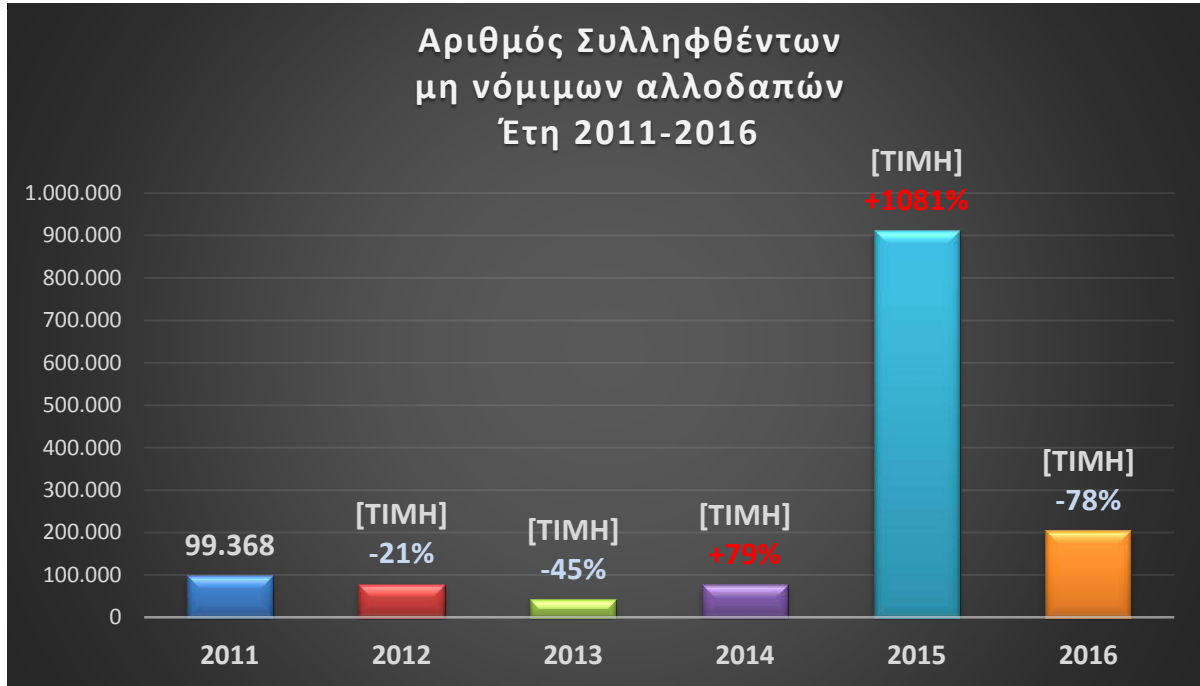
⁷ Σχετ. η ετήσια Έκθεση Εκτίμησης Κινδύνου (Risk Analysis) 2017 του FRONTEX, στην οποία αναφέρεται ότι το 2016 ο αριθμός των αλλοδαπών που επιχειρήσαν να διασχίσουν παράνομα τα σύνορα της Ε.Ε. εμφάνισε μείωση 72% σε σχέση με το 2015.

⁸ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Τουρκίας και καταλήγει στα νησιά της Σάμου, Χίου, Μυτιλήνης, Κω, Λέρου και Κρήτης. Ο μεγαλύτερος όγκος των προσφύγων που πραγματοποιούν αυτή τη διαδρομή προέρχεται από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ.

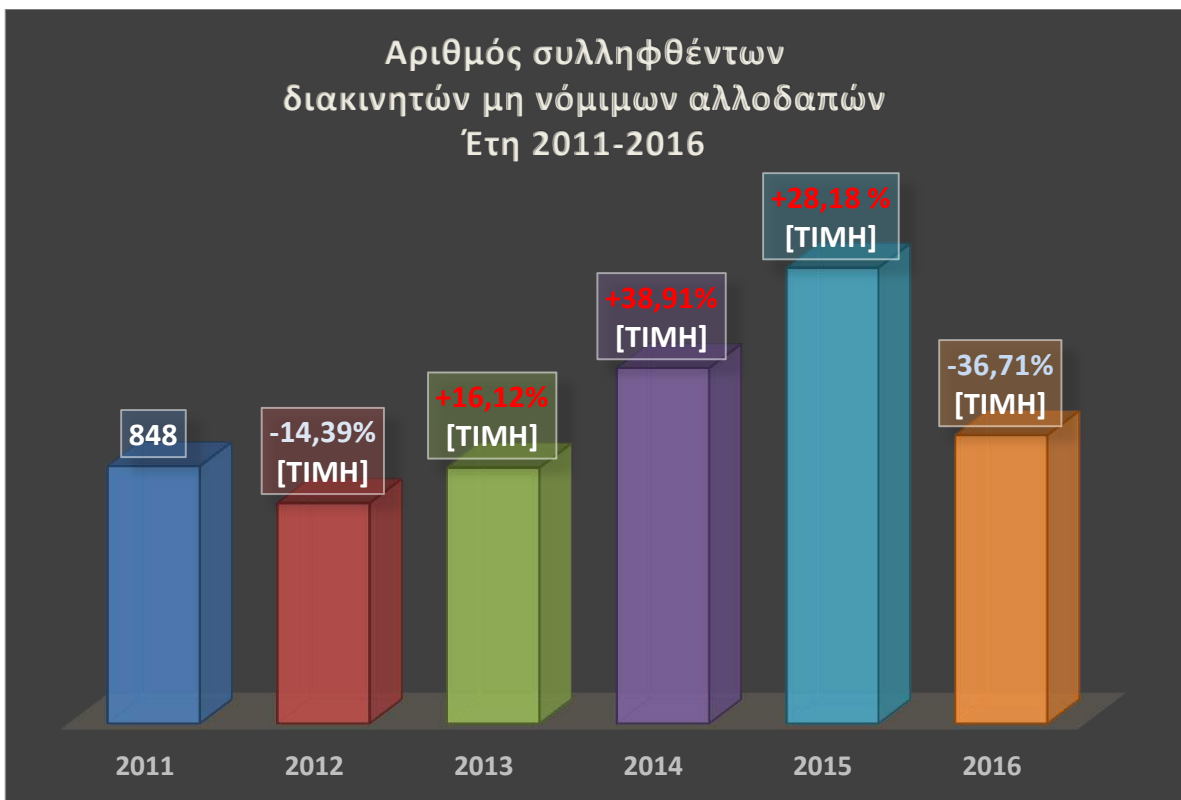
⁹ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Λιβύης-Αιγύπτου με κύριους προορισμούς τη Ν. Ιταλία (κυρίως) ή/και Ν. Ελλάδα (Κρήτη). Η διαδρομή επιλέγεται από υπηκόους Νιγηρίας, Ερυθραίας και Γουινέας κυρίως.

¹⁰ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Β. Αφρικής με κύριους προορισμούς την Ισπανία και τη Γαλλία. Η διαδρομή επιλέγεται κυρίως από υπηκόους Αλγερίας, Γουινέας και Ακτής Ελεφαντοστού.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

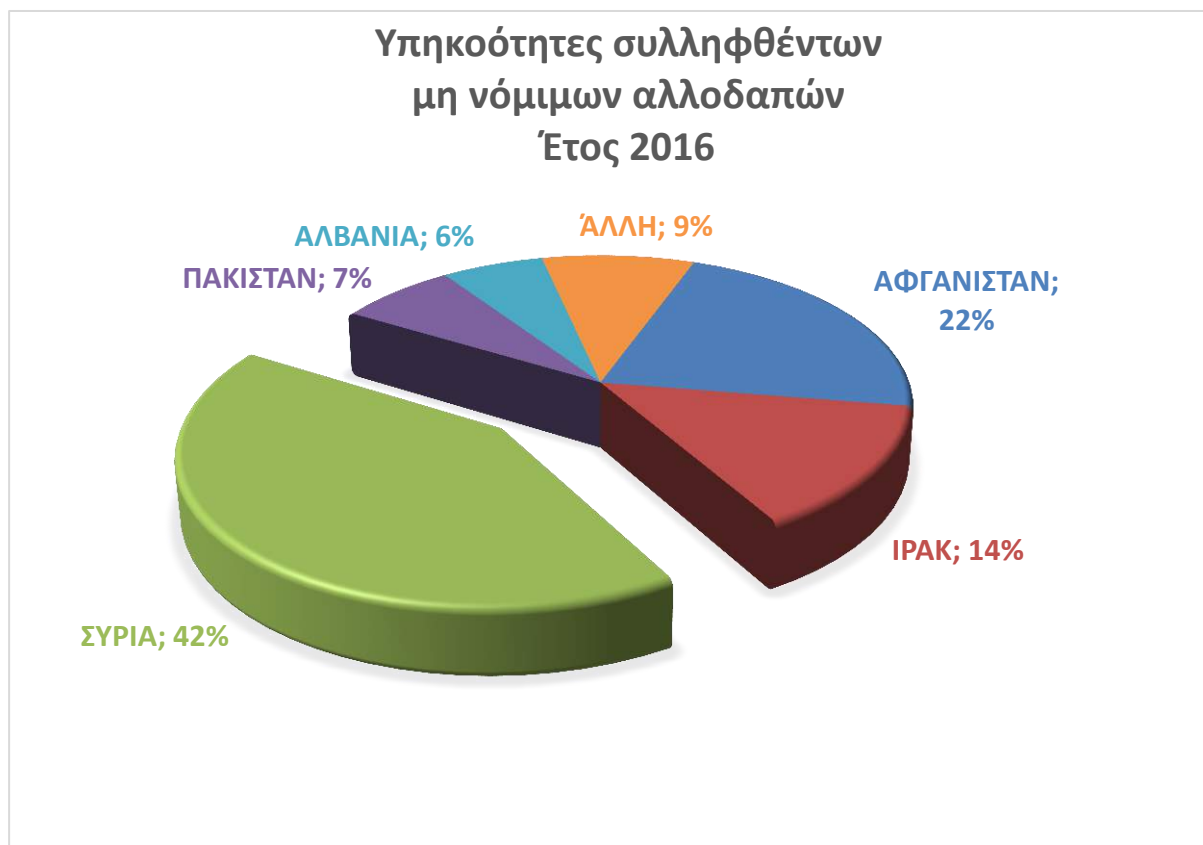
ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (**42%** επί του συνόλου) εξακολουθεί να προέρχεται από τη Συρία (συνεχιζόμενης της τάσης του 2014 & 2015), ενώ ακολουθούν το Αφγανιστάν (σε ποσοστό **22%** επί του συνόλου), το Ιράκ (σε ποσοστό **14%** επί του συνόλου), το Πακιστάν (σε ποσοστό **7%** επί του συνόλου) και η Αλβανία (σε ποσοστό **6%** επί του συνόλου) [ΓΡΑΦΗΜΑ 3].

Αξιοσημείωτη είναι η μείωση στους συλληφθέντες μη νόμιμους αλλοδαπούς υπηκοότητας Συρίας, Αφγανιστάν και Ιράκ (εμφανίζουν μείωση της τάξεως των **83%**, **79%** και **69%** αντίστοιχα), όμως ο αριθμός τους εξακολουθεί να είναι σημαντικός, έναντι των λοιπών υπηκοοτήτων, και το 2016.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Όσον αφορά τους διακινητές, το 2016, οι κύριες υπηκοότητες εξ αυτών προέρχονται από την Ελλάδα (**207**), Συρία (**161**), Αλβανία (**111**), Τουρκία (**96**), Πακιστάν (**86**), Βουλγαρία (**68**), Αφγανιστάν (**41**), Ουκρανία (**26**), Ιράκ (**17**) και Γεωργία (**13**). Γενικά, παρατηρείται μείωση, σε σχέση με το 2015, στις προαναφερόμενες υπηκοότητες, εκτός των υπηκόων Πακιστάν, όπου παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση (**95,45%**)[βλ. ΓΡΑΦΗΜΑ 4].

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

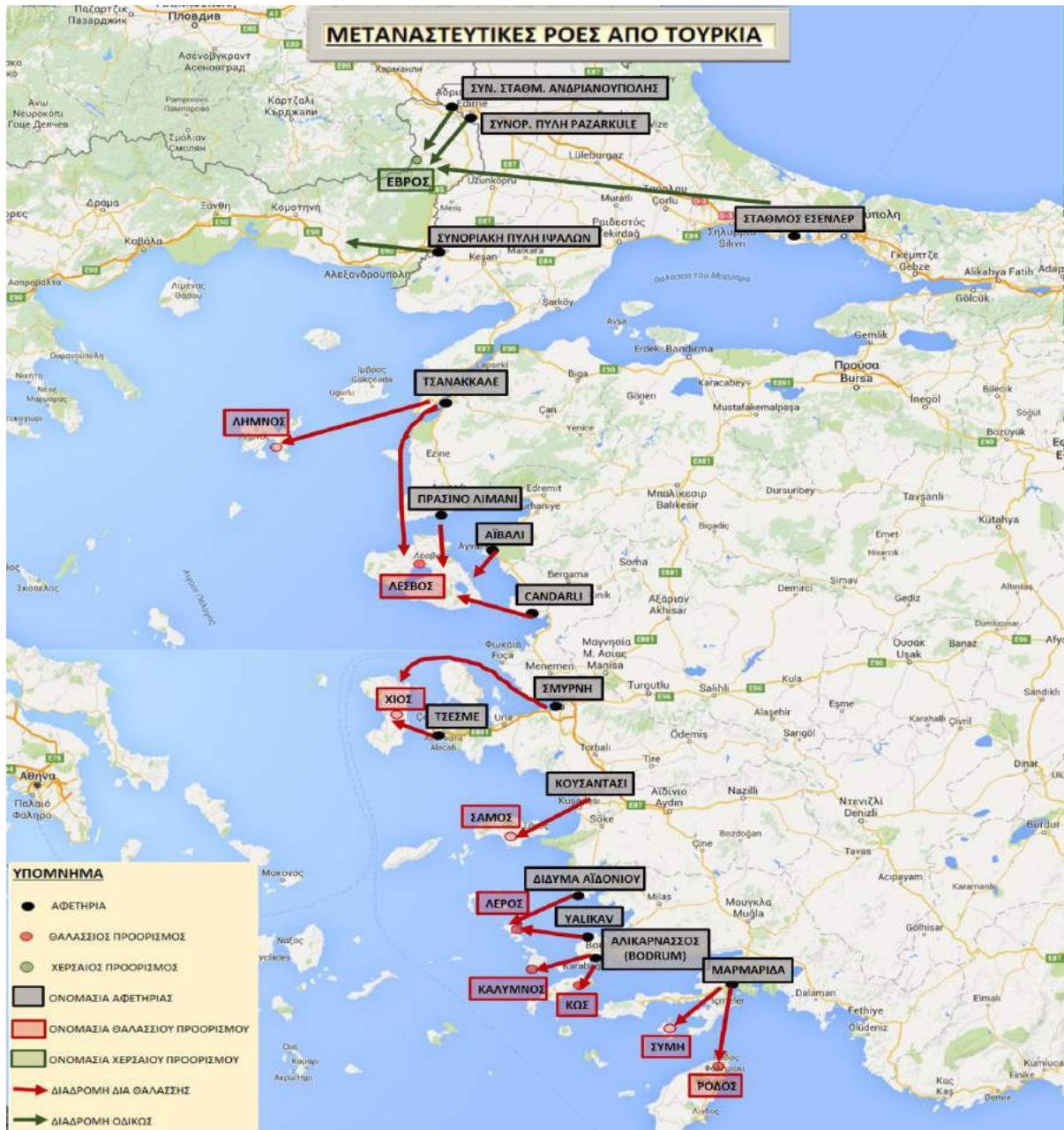
Η Ε/Τ μεθόριος εξακολουθεί να αποτελεί και το 2016 το κύριο σημείο εισόδου στη Χώρα¹¹. Περαιτέρω, συνεχίζεται η μετατόπιση της κύριας πίεσης των ροών στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου¹², ωστόσο εμφανίζει κάμψη (-**79,78%**) σε σχέση με το 2015 (Βλ. χάρτη 1).

Όσον αφορά τα λοιπά μεθοριακά σημεία, στην ΕλληνόΣκοπιανή και Ε/Α μεθόριο παρατηρείται μείωση στον αριθμό συλλήψεων (**33,29%** & **43,87%** αντίστοιχα), ενώ στην Ε/Β μεθόριο ελαφρά αύξηση (**14,14%**) σε σχέση με το 2015.

¹¹Το 88% του συνολικού αριθμού συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών εντοπίστηκε στην Ε/Τ μεθόριο.

¹²Το 86% του συνολικού αριθμού συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών εντοπίστηκε στα θαλάσσια Ε/Τ σύνορα.

Χάρτης 1¹³

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι τα εγκληματικά δίκτυα διακίνησης μη νόμιμων αλλοδαπών συνεχίζουν να χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο τη θαλάσσια οδό, για την προώθηση των αλλοδαπών στη χώρα μας από την Τουρκία. Περαιτέρω, διαπιστώνεται μια τάση (μικρή) ανεύρεσης εναλλακτικών διαδρομών, τόσο από τα δίκτυα όσο και από τους μη νόμιμους αλλοδαπούς, προς Βουλγαρία με σκοπό να κατευθυνθούν τελικώς σε Χώρες της Κεντρικής & Βόρειας Ευρώπης, μέσω Σερβίας, Ουγγαρίας, Αυστρίας¹⁴.

Οι προαναφερόμενες τάσεις οφείλονται σε παράγοντες όπως:

¹³ Πηγή χάρτη: ΑΕΑ/Δ-νη Προστασίας Συνόρων.

¹⁴ Γενικά το 2016 παρατηρήθηκε μικρή αύξηση των ροών από την Τουρκία προς τα κοινά μας χερσαία σύνορα (περιοχή Ορμένιου-Svilegrand).

- α) Η εφαρμογή της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό, η οποία έχει μειώσει τις ροές προς τη χώρα μας,
- β) Η εφαρμογή του σχεδίου «ΣΑΡΙΣΑ», σε συνδυασμό με την εκκένωση του καταυλισμού της Ειδομένης και των παράπλευρων άτυπων καταυλισμών, δράσεις οι οποίες συμβάλουν στην αποτροπή εισόδου στο έδαφος της π.Γ.Δ.Μ
- γ) Το κλείσιμο των συνόρων και η περαιτέρω ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων σε συνδυασμό με την τοποθέτηση αποτρεπτικών εμποδίων στις μεθορίες από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (π.Γ.Δ.Μ., Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία) σε συνεργασία με το Δ.Ο. FRONTEX
- δ) Η συνέχιση της επιχείρησης «ΑΣΠΙΔΑ» στην περιοχή του Έβρου, η οποία έχει οδηγήσει στην εξεύρεση άλλων οδών διέλευσης στην Ε.Ε. (χερσαία Β/Τ σύνορα και θαλάσσια Ε/Τ σύνορα).
- ε) Η εγγύτητα των ακτών της Τουρκίας με τα νησιά του Αιγαίου, σε συνδυασμό με τη μεγάλη ακτογραμμή θαλάσσιων συνόρων της Χώρας μας, η οποία είναι αδύνατο να φυλαχθεί επαρκώς επί 24ώρου βάσεως από τους διαθέσιμους πόρους των λιμενικών αρχών αλλά και των ενισχυτικών δυνάμεων του FRONTEX
- στ) Η πολύ καλή οργάνωση των εγκληματικών δικτύων διακίνησης μεταναστών, γεγονός που επιτρέπει την ταχεία εκτέλεση δρομολογίων διακίνησης μεταναστών στις ελληνικές ακτές.

3.1.2 Εγκληματικές ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2016)	Εγκλήματα συνδεδεμένα με κύρια εγκληματική δραστηριότητα	Αλλοδ.	Εγκώρ. & Αλλοδ.	Εγκώρια	Εμπλ. Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
19	Αρπαγή Δωροδοκία Έκθεση Εκβίαση Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών Πλαστογραφίες Πρόκληση Ναυαγίου Ληστείες Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Νομοθεσία Περί Όπλων	12	5	2	Προέλευσης: Συρία Ιράκ Αφγανιστάν Πακιστάν Ενδιάμεσες (transit): Ελλάδα, Ιταλία, Σερβία, Τουρκία Προορισμού: Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία Γαλλία Δανία Ηνωμένο Βασίλειο άλλες χώρες της Κεντρ.& Βόρειας Ευρώπης

Κατά το προηγούμενο έτος, οι υποθέσεις (2.800 περίπου συνολικά), που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές, αφορούσαν τη διευκόλυνση εισόδου και μεταφορά μη νόμιμων αλλοδαπών μεταναστών εντός της χώρας, τη διευκόλυνση εξόδου αυτών προς χώρες της Ε.Ε. και την πλαστογραφία εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη χώρα ή τη μετάβασή τους σε χώρες της Ε.Ε. Από αυτές αναλύθηκαν ενδελεχώς οι δεκαεννέα (19) περιπτώσεις πολυμελών εγκληματικών ομάδων και δικτύων που εξαρθρώθηκαν κατά το 2016.

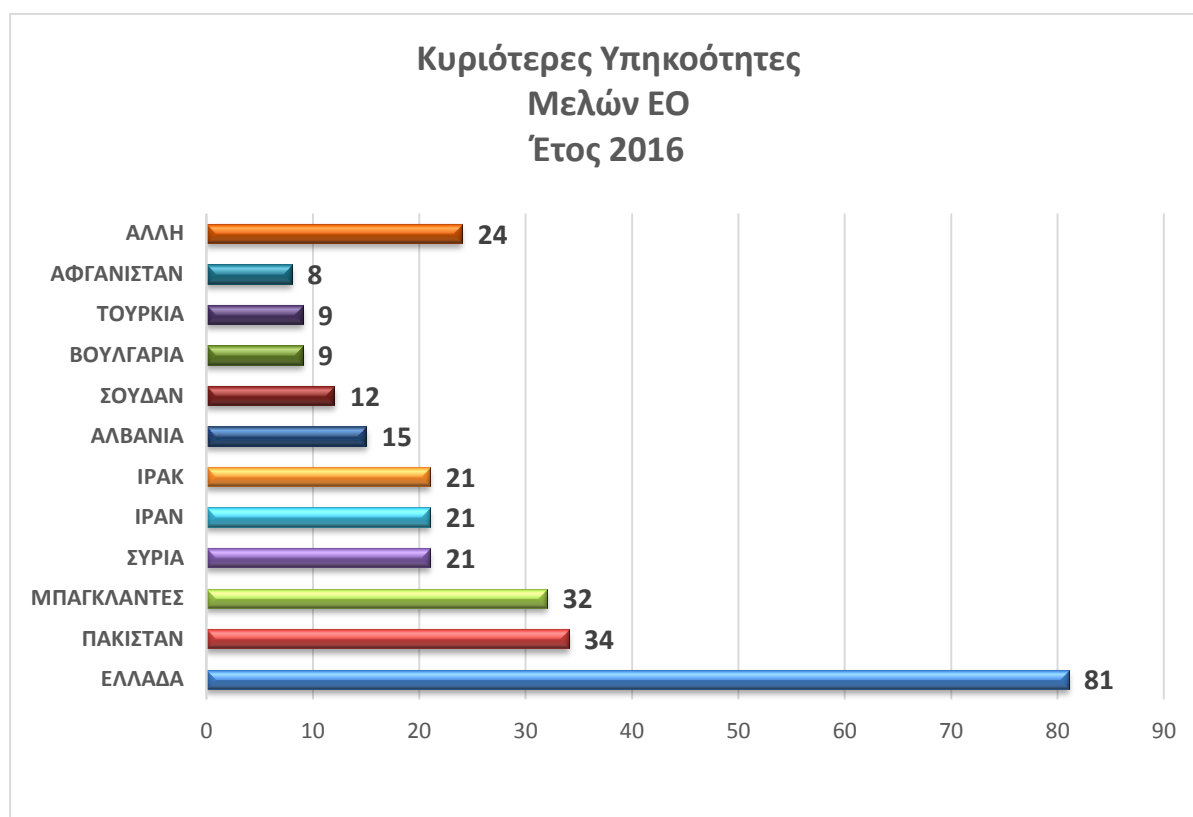
Οι ομάδες αυτές απαρτίζονταν συνολικά από **399** μέλη, με το μέγεθός τους να ποικίλλει κατά περίπτωση (3-69 μέλη με μέσο όρο 22-23 μέλη ανά ομάδα).

Ωστόσο, στην πλειοψηφία (σε ποσοστό **58%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα.

Η πλειοψηφία των εξιχνιασθεισών εγκληματικών ομάδων ήταν αλλοδαπές¹⁵ (ποσοστό **63%** επί του συνόλου) και ομοιογενείς¹⁶ (σε ποσοστό **58%** επί του συνόλου). Στις ανομοιογενείς ομάδες διαπιστώνεται συμμετοχή πλείστων υπηκοοτήτων (σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκε η συμμετοχή 7-8 διαφορετικών υπηκοοτήτων).

Οι κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών των εγκληματικών ομάδων ήταν η Ελλάδα, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, η Συρία, το Ιράν, το Ιράκ, η Αλβανία, το Σουδάν, η Βουλγαρία, η Τουρκία και το Αφγανιστάν (Βλ. παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Από τη σύγκριση των στοιχείων (μεταξύ των διακινητών και των μελών των εγκληματικών ομάδων) διαπιστώνονται ορισμένες διαφοροποιήσεις:

¹⁵ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

¹⁶ **Ομοιογενής (Homogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει την ίδια υπηκοότητα. **Ανομοιογενής ή ετερογενής (Heterogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη, που αντίθετα με την ομοιογενή, τα μέλη της έχουν διαφορετικές υπηκοότητες.

- Οι υπήκοοι Πακιστάν εμφανίζονται ψηλά στις συλλήψεις μελών (2^η θέση) αλλά πιο χαμηλά στις συλλήψεις διακινητών (5^η θέση).
- Οι υπήκοοι Βουλγαρίας και Τουρκίας εμφανίζονται χαμηλά στις συλλήψεις μελών αλλά ψηλά στις συλλήψεις διακινητών.
- Οι υπήκοοι Ουκρανίας εξακολουθούν να μην εμφανίζονται στις συλλήψεις μελών σε αντίθεση με τις συλλήψεις διακινητών (ωστόσο εμφανίζουν σημαντική μείωση σε σχέση με το 2015).

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι συλληφθέντες υπήκοοι Βουλγαρίας¹⁷ και Ουκρανίας έχουν συνήθως χαμηλό-περιφερειακό ρόλο (οδηγοί-διακινητές, κυβερνήτες-χειριστές σκαφών-λέμβων) ή/και είναι νεοεισερχόμενα μέλη στις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας.

Όσον αφορά τους υπηκόους Τουρκίας εκτιμάται ότι η διαφορά οφείλεται αφενός στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των υπηκόων Τουρκίας που συλλαμβάνονται στη Χώρα μας έχουν εκτελεστικό-περιφερειακό ρόλο (πρόκειται κυρίως για χειριστές-κυβερνήτες λέμβων, πλοίων και σκαφών) και αφετέρου, ότι ανήκουν σε εγκληματικά δίκτυα που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία¹⁸.

Αναφορικά με τη δομή των ομάδων, η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **68%**) ήταν ιεραρχική. Ωστόσο, στις περιπτώσεις των πολυμελών δικτύων (με αριθμό μελών άνω των 12), η δομή τους ήταν χαλαρή με την ύπαρξη υποομάδων, οι οποίες αναλαμβάνουν συγκεκριμένο ρόλο και των οποίων τα ηγετικά μέλη-συντονιστές συνεργάζονται μεταξύ τους (loose networks).

Οι ημεδαποί και οι αλλοδαποί υπήκοοι Συρίας, Ιράκ και Πακιστάν έχουν τόσο περιφερειακό και υποστηρικτικό (κυρίως μεταφορείς-διακινητές, εισπράκτορες-εγγυητές, πλαστογράφοι) όσο και ηγετικό ρόλο στις ομάδες. Οι υπήκοοι Ιράν έχουν κυρίως υποστηρικτικό ή/και περιφερειακό ρόλο στις εγκληματικές ομάδες (κατάρτιση και νόθευση ταξιδιωτικών εγγράφων για διευκόλυνση διακίνησης μη νόμιμων αλλοδαπών, μεταφορά μη νόμιμων αλλοδαπών κ.λπ.).

Επίσης, οι εν λόγω ομάδες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία (σε ποσοστό **95%**) είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση και συνεργάζονταν με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων δραστηριοποιούμενα κατά κύριο ρόλο σε όμορες χώρες (Βουλγαρία, Τουρκία, π.Γ.Δ.Μ., Σερβία) και λοιπές χώρες της Ε.Ε. (Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο) ή/και χώρες καταγωγής αλλοδαπών (Αφγανιστάν, Συρία, Ιράκ, Πακιστάν).

Ένα ικανό ποσοστό αυτών (**26%**) εμφάνισαν πολυδιάστατη εγκληματική δράση και συγκεκριμένα εμπλέκονταν σε:

¹⁷Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συλληφθέντων υπηκόων Βουλγαρίας επρόκειτο για οδηγούς-διακινητές οι οποίοι μετέφεραν με χρήση ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτών μη νόμιμους αλλοδαπούς.

¹⁸Επισημαίνεται ότι συντριπτική πλειοψηφία των συλληφθέντων υπηκόων Τουρκίας επρόκειτο για μεταφορείς-διακινητές οι οποίοι μετέφεραν, εναλίως, από Τουρκία προς Ελλάδα ή/και Ιταλία απευθείας, μη νόμιμους αλλοδαπούς.

- ❖ Κατάρτιση και διακίνηση πλαστών ταξιδιωτικών και λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων, με τα οποία εφοδιάζονται οι παράνομοι μετανάστες και πρόσφυγες,
- ❖ Εκβίαση συγγενικών προσώπων μη νόμιμων αλλοδαπών για καταβολή ποσών προκειμένου τους αφήσουν ελεύθερους
- ❖ Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών (κάνναβης και κοκαΐνης),
- ❖ Ληστείες σε οικίες και καταστήματα.

Οι εν λόγω ομάδες λάμβαναν ισχυρά αντίμετρα σύλληψης όπως χρήση οχημάτων με κρύπτες, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των μεταναστών, χρήση κλεμμένων αυτοκινήτων ή/και τοποθέτηση κλεμμένων ή/και πλαστών πινακίδων σε αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους, συχνή αλλαγή χρησιμοποιούμενων αυτοκινήτων, χρήση «ghost numbers¹⁹», χρήση πλαστών εγγράφων (ταξιδιωτικά έγγραφα, Δ.Α.Τ., άδειες σκαφών), χρήση συνθηματικών λέξεων στις τηλεφωνικές τους συνομιλίες, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών για τις επικοινωνίες τους (Viber, Skype, WhatsApp, Imo, Telegram, Facebook), χρήση τρίτων προσώπων (αχυρανθρώπων) ως αποστολείς και παραλήπτες για διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων (Western Union, Money Gram). **Σε ορισμένες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί η οργάνωση της διακίνησης (μέρος και ώρα αναχώρησης λέμβου, οδηγίες για το δρομολόγιο) και η επικοινωνία μεταξύ διακινητών και διακινούμενων να πραγματοποιείται μέσω κλειστών ομάδων σε διαδικτυακές εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης (Facebook κυρίως).**

Επιπλέον, εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές για την αλίευση πελατών (εφαρμογές κοινωνικών δικτύων στο Διαδίκτυο όπως facebook, twitter, διάφορες ιστοσελίδες κ.λπ., καταστήματα-καφέ που συχνάζουν αλλοδαποί), διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (όπως π.χ. δημόσιες συγκοινωνίες για τη μεταφορά μεταναστών, εταιρίες ταχυμεταφορών για τη διακίνηση πλαστών εγγράφων, εταιρίες μεταφοράς χρημάτων για τη διακίνηση εγκληματικών προσόδων, ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων Μίνι-μάρκετ, ηλεκτρονικών ειδών και κινητών τηλεφώνων για είσπραξη και διανομή χρημάτων, συνεργασία με ταξιδιωτικά γραφεία για διευκόλυνση μεταφοράς μεταναστών).

Επιπρόσθετα, εμφανίζουν εξειδίκευση, συνεργαζόμενες με πλαστογράφους, δικηγόρους, τεχνίτες-μηχανικούς (αυτ-των, σκαφών για τη μεταποίηση αυτών, κ.λπ.) για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.

Ως προς τις μεθόδους δράσης (modi operandi) των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων επισημαίνονται τα εξής:

Η μεταφορά-διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών από τα χερσαία Ε/Τ σύνορα (παρέβρια περιοχή) στη χώρα μας πραγματοποιείται κυρίως με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα, ΔΧΕ αυτ-τα ή/και λεωφορεία του ΚΤΕΛ διαμέσου της Εγνατίας οδού ή/και του επαρχιακού δικτύου. Το 2016 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με το 2015, ως προς τα μέσα και τρόπους μεταφοράς από τους διακινητές.

¹⁹Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («αχυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι, με το κλείσιμο των συνόρων της π.Γ.Δ.Μ. & λοιπών χωρών της Βαλκανικής Οδού (Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία) διαπιστώνεται η προώθηση των αλλοδαπών στην Αθήνα έναντι της Θεσσαλονίκης.

Η μεταφορά-διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών από τα θαλάσσια Ε/Τ σύνορα στα νησιά Βορείου & Νοτίου Αιγαίου (ως επί το πλείστον) στη χώρα μας, πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο με λέμβους (φουσκωτές, πλαστικές και ξύλινες βάρκες, ταχύπλοα), ιστιοφόρα σκάφη (τύπου yacht) και μικρά πλοία. Και εδώ δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, ως προς τα μέσα και τρόπους μεταφοράς, σε σχέση με το 2015. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τις λέμβους τις χειρίζονται οι ίδιοι οι μη νόμιμοι αλλοδαποί (τους εκπαιδεύουν οι διακινητές με αντάλλαγμα τη δωρεάν μεταφορά τους). Υπολογίζεται ότι η αμοιβή για τη μεταφορά από Τουρκία-Ελλάδα στοιχίζει από 600-1.800 Ευρώ ανά άτομο (αναλόγως αν πρόκειται για ταχύπλοο, ή απλή βάρκα, με χρήση σωσιβίου ή χωρίς). Στη συνέχεια, οι αλλοδαποί, κάνοντας χρήση των πλοίων της γραμμής ταξιδεύουν προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη όπου στη συνέχεια αναζητούν τρόπους προώθησής τους σε άλλες χώρες της Ε.Ε. Το 2016 διαπιστώθηκαν περιπτώσεις μεταφοράς των αλλοδαπών με πλοία απευθείας από τις Τουρκικές ακτές στην Ιταλία.

Η διευκόλυνση της εξόδου των μεταναστών σε χώρες της Ε.Ε. πραγματοποιείται με ποικίλους τρόπους (οδικώς, θαλάσσια και αεροπορικώς). Και εδώ δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές σε σχέση με το 2015. Το 2016 οι περιπτώσεις αεροπορικής διακίνησης μη νόμιμων αλλοδαπών εμφανίζονται αυξημένες, το οποίο οφείλεται και στο κλείσιμο των συνόρων με π.Γ.Δ.Μ. και λοιπών χωρών της Βαλκανικής Οδού (Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία). Η μεταφορά εξακολουθεί να γίνεται είτε απ' ευθείας από τα περιφερειακά αεροδρόμια χώρας (κυρίως Θεσσαλονίκης, νησιών Κυκλάδων, Νοτίου Αιγαίου & Κρήτης) ή/και από το διεθνή αερολιμένα Αθηνών με πτήσεις εταιριών χαμηλού κόστους. Οι αλλοδαποί εφοδιάζονται συνήθως με γνήσια (κλεμμένα και μη²⁰) ή/και πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων (προτιμούνται διαβατήρια ή ταυτότητες χωρών Ε.Ε.) για την έκδοση καρτών επιβίβασης. Για το σκοπό αυτό συνεργάζονται με ομάδες πλαστογράφων και ταξιδιωτικά γραφεία. Αναφορικά με τη θαλάσσια οδό, δεν διαπιστώνονται σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με το 2015, αλλά συνεχίζεται η προτίμηση μη θεσμοθετημένων σημείων εξόδου στη Δυτική Ελλάδα όπου ταχύπλοα, πλοία ή/και ιστιοφόρα σκάφη αναλαμβάνουν τη μεταφορά των αλλοδαπών στην Ιταλία. Παράλληλα προτιμάται και η προώθησή τους, διαμέσου των λιμανιών της Δυτικής Ελλάδας (Πάτρα, Ηγουμενίτσα), μέσα σε ΙΧΕ-ΙΧΦ & ΔΧΦ αυτοκίνητα. Η χερσαία μεταφορά μη νόμιμων αλλοδαπών από Αθήνα, Θεσσαλονίκη προς τα λιμάνια ή/και τα παράλια Δυτικής Ελλάδας ή/και τα συνοριακά σημεία με π.Γ.Δ.Μ. πραγματοποιείται με ΙΧΕ ή/και ΙΧΦ ή/και Δ.Χ. αυτοκίνητα ή/και τη συγκοινωνία (λεωφορεία ΚΤΕΛ, ΟΣΕ). Το δρομολόγιο από

²⁰Πρόκειται για τα «**look alikes**», δηλαδή χρήση γνήσιων ταξιδιωτικών εγγράφων τρίτων προσώπων των οποίων η φωτογραφία έχει ομοιότητες με το διακινούμενο πρόσωπο. Επίσης, έχει διαπιστωθεί η έκδοση καρτών επιβίβασης επ' ονόματι των διακινητών με χρήση των ταξιδιωτικών τους εγγράφων τις οποίες πωλούν σε μετανάστες, συνοδευόμενα με πλαστά έγγραφα φέροντα τα ίδια στοιχεία με τις κάρτες επιβίβασης.

Αθήνα, Θεσσαλονίκη προς σύνορα π.Γ.Δ.Μ. φαίνεται να χρησιμοποιείται σε μικρότερο βαθμό, ιδιαίτερα μετά το κλείσιμο των συνόρων των χωρών της Βαλκανικής Οδού το 2016, από τις εγκληματικές ομάδες.

Το κόστος για την προώθηση μεταναστών σε χώρες της Ε.Ε. κλιμακώνεται από τα 1.000 έως 8.000 ΕΥΡΩ (αναλόγως τρόπου και μέσου μεταφοράς).

Όσον αφορά την **κατάρτιση και διακίνηση των ταξιδιωτικών εγγράφων & λοιπών εγγράφων νομιμοποίησης παραμονής** αυτή λαμβάνει χώρα συνήθως σε διαμερίσματα, καταστήματα (καφετέριες, μίνι-μάρκετ). Υπολογίζεται ότι στοιχίζουν από 100-3.000 Ευρώ (αναλόγως ποιότητας, τύπου πλαστού εγγράφου κτλ.). Όσον αφορά τη διακίνηση των εγγράφων, προσφιλή μέθοδο αποτελεί η αποστολή τους μέσω εταιριών ταχυμεταφορών [βλ. αναλυτικότερα παρακάτω οικείο κεφάλαιο περί πλαστογραφιών].

Άλλες μέθοδοι νομιμοποίησης, πέραν του εφοδιασμού πλαστών εγγράφων, συνεχίζουν να είναι οι καταχρηστικές αιτήσεις παροχής ασύλου ή/και η τέλεση εικονικών γάμων με ημεδαπές ή/και η τέλεση εικονικών αναγνωρίσεων τέκνων άγαμων ημεδαπών γυναικών.

Η **είσπραξη των χρημάτων** και η πληρωμή των μελών των εγκληματικών ομάδων συνεχίζεται να πραγματοποιείται μέσω εταιριών αποστολής χρημάτων (Western Union, Money Gram), ή/και μέσω του ανεπίσημου δικτύου «HAWALLA» (κυρίως σε Μίνι-Μάρκετ, καταστήματα εμπορίας τηλεφωνίας ή/και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, ταξιδιωτικά γραφεία ιδιοκτησίας μελών των ομάδων).

3.2. Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.

3.2.1. Παρούσα κατάσταση.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις «πύλες εισόδου» των ναρκωτικών ουσιών στην Ε.Ε., καθώς τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της, με την εκτεταμένη ακτογραμμή, τα πολυάριθμα νησιά και λιμάνια και η στρατηγική της θέση ανάμεσα σε τρεις ηπείρους, την καθιστούν περιοχή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και δράσης για τα διεθνή δίκτυα διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Ειδικότερα, η Χώρα μας βρίσκεται πάνω σε έναν από τους βασικότερους δρόμους διακίνησης ναρκωτικών, τον «Βαλκανικό Άξονα», ο οποίος ενώνει τις χώρες με τη μεγαλύτερη παραγωγή οπιούχων στον κόσμο (Αφγανιστάν, Ιράν, Πακιστάν, Μιανμάρ, Λάος) με τις αντίστοιχες της βορειοδυτικής Ευρώπης που καταναλώνουν, κατά κύριο λόγο, τις παραγόμενες ναρκωτικές ουσίες.

Παράλληλα, γειτνιάζει με χώρες όπως η Αλβανία και η Τουρκία, όπου η δράση εγκληματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα έντονη, σε όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος, με προεξέχουσα δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και οι οποίες, τα τελευταία χρόνια, έχουν αναδειχθεί σε κομβικό σημείο προέλευσης και διέλευσης κάνναβης και ηρωίνης, αντίστοιχα. Τέλος, η ύπαρξη πολλών διεθνών λιμένων και αερολιμένων στην επικράτειά της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα εκτεταμένα ελληνικά σύνορα αποτελούν ταυτόχρονα και σύνορα της Ε.Ε., την καθιστούν χώρα εισόδου φορτίων κοκαΐνης, που προέρχονται κυρίως από χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Οι σημαντικότερες ναρκωτικές ουσίες που διακινήθηκαν στη χώρα μας, με βάση τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις Διοικητικές Αρχές κατά το έτος 2016, είναι η **κάνναβη**, η **ηρωίνη**, η **κοκαΐνη** και τα **συνθετικά ναρκωτικά**, ενώ δεν παρατηρήθηκε διακίνηση της ναρκωτικής ουσίας Catha Edulis (KHAT), όπως σε παλαιότερα έτη, γεγονός που εκτιμάται ότι οφείλεται στο μεγάλο αριθμό κατασχέσεων της Τελωνειακής Υπηρεσίας κατά το Β' εξάμηνο του 2014 και το Α' του 2015, που είχαν ως αποτέλεσμα την σύλληψη των παραληπτών με την διαδικασία της ελεγχόμενης μεταφοράς.

Το εκτιμώμενο κέρδος από την δράση των εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση ναρκωτικών υπολογίζεται σε 39.000.000 Ευρώ περίπου.

3.2.1.1. Κάνναβη.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα παραγωγής (περιορισμένων ποσοτήτων κάνναβης για κάλυψη εγχώριας ζήτησης κυρίως), διαμετακόμισης και προορισμού της ουσίας (ποσοτήτων από το εξωτερικό). Στην περιοχή των Βαλκανίων κυριότερη παραγωγός χώρα κάνναβης εξακολουθεί να είναι η Αλβανία, η οποία προμηθεύει

όλες τις χώρες της Ευρώπης, είτε απευθείας, από τα βόρεια σύνορά της, είτε μέσω του άξονα Ελλάδα – Ιταλίας.

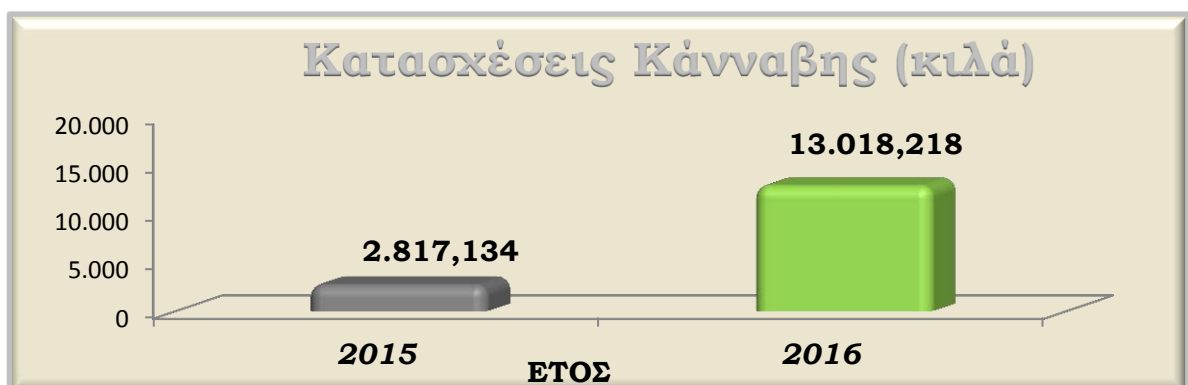
Το ποσοστό της κατασχεμένης κάνναβης προερχόμενης από Αλβανία προκύπτει ότι ήταν το **65 %** επί του συνόλου των κατασχεθέντων ποσοτήτων. Ωστόσο πρέπει να διευκρινιστεί ότι για μεγάλο αριθμό υποθέσεων δεν προέκυψε η προέλευση της, αν και πιθανολογείται ότι αυτή ήταν η Αλβανία, καθώς σε πολλές από αυτές επελήφθησαν γειτονικές Διοικητικές Αρχές.

Η συνολική ποσότητα κάνναβης (κατεργασμένης και ακατέργαστης) που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του Νόμου το έτος 2016 ήταν **13.018,218** κιλά, εμφανίζοντας σημαντικότερη αύξηση σε σχέση με το έτος 2015 (**362,11%**). Οι μεγαλύτερες ποσότητες κατασχέθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία.

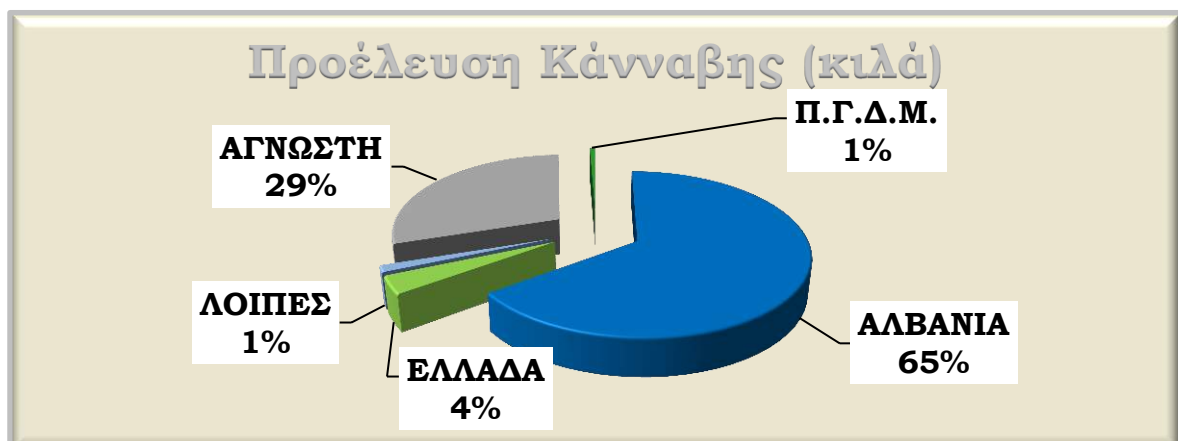
Οι ποσότητες κατεργασμένης κάνναβης που κατασχέθηκαν για το έτος 2016 παρουσίασαν μείωση της τάξεως του **-53,01%**. Η προέλευση της ήταν κυρίως από την Ισπανία μέσω Ιταλίας και από την Αλβανία.

Παρακάτω παρατίθενται οι συνολικές κατασχέσεις κάνναβης (κατεργασμένης & ακατέργαστης) οι χώρες προέλευσής της και οι κατασχέσεις ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

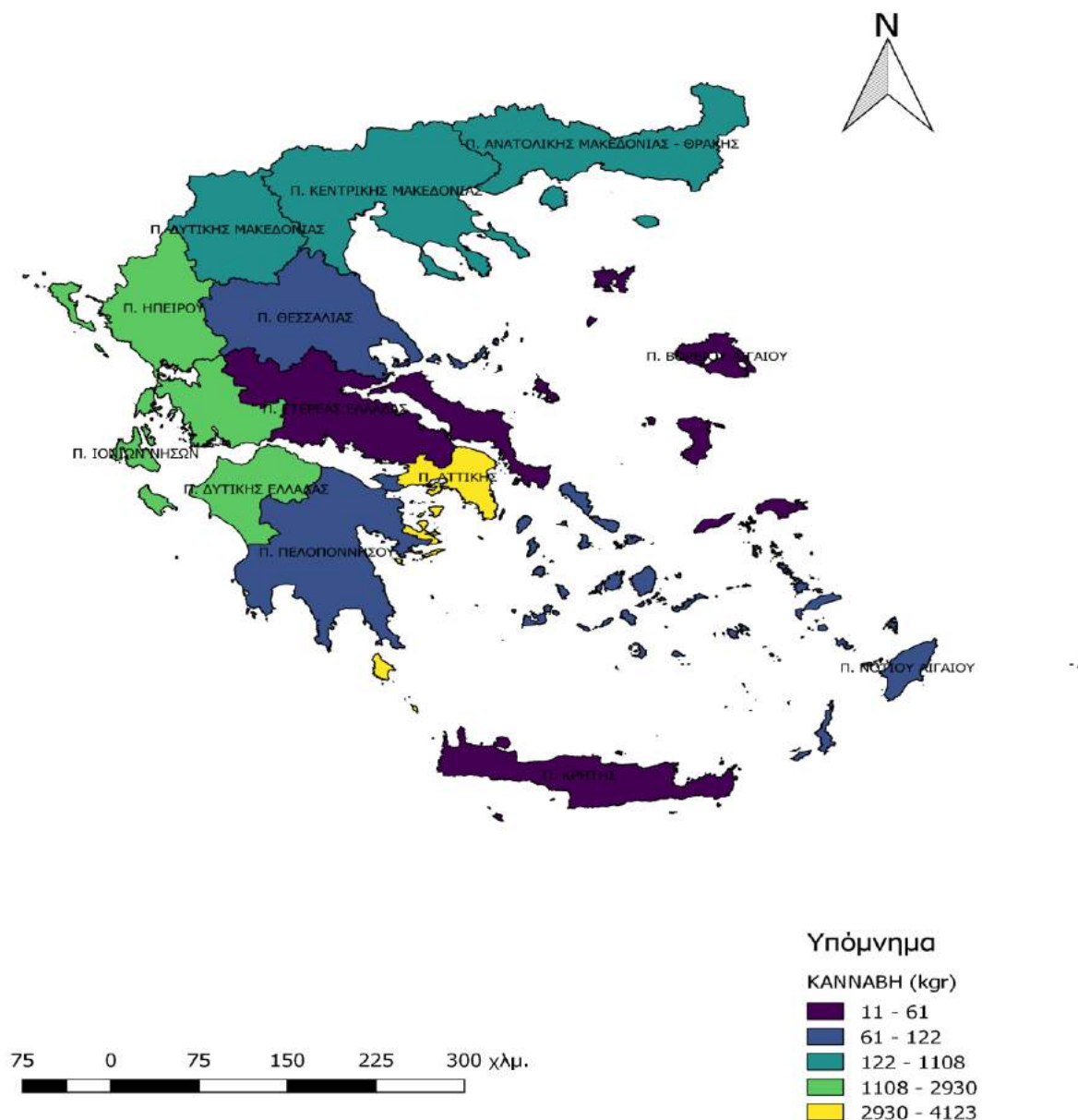

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Χάρτης 2

**Κατασκέψεις Κάνναβης (Κατεργασμένης-Ακατέργαστης)
σε κιλά ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση
κατά το έτος 2016**

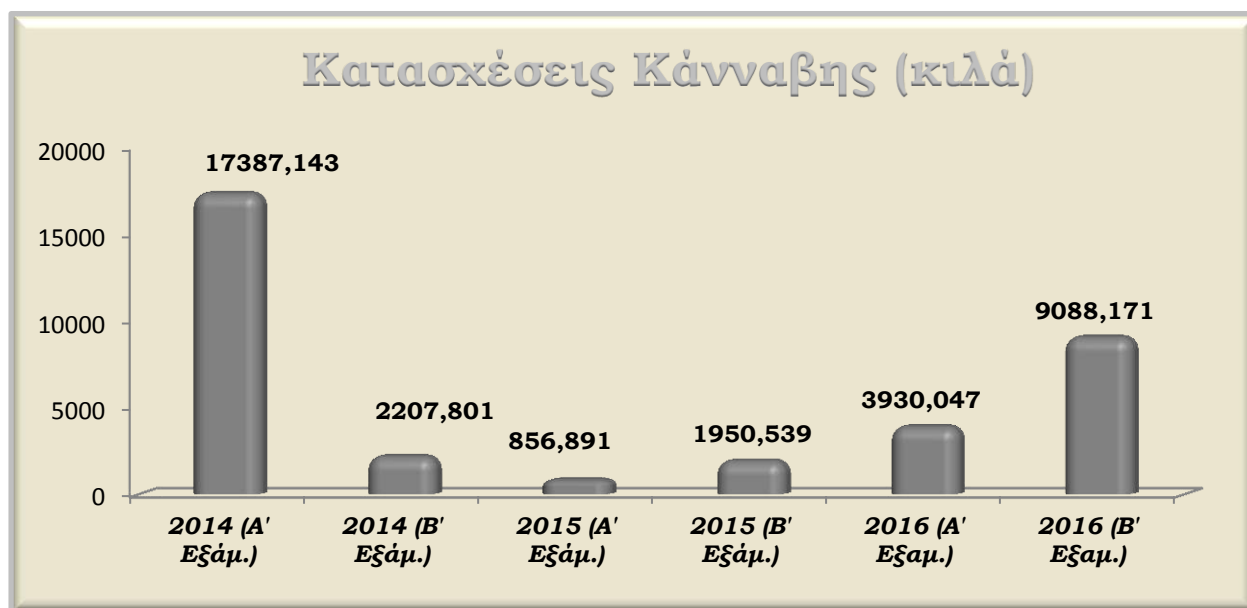

Από τα παραπάνω, επιβεβαιώνεται ο διαμετακομιστικός ρόλος της χώρας μας, στην εισαγωγή ποσοτήτων κάνναβης από την Αλβανία και την ακόλουθη εξαγωγή τους μέσω των δυτικών λιμένων μας (Ηγουμενίτσας και Πάτρας) στην Ιταλία (συνολικά τα περισσότερα κιλά κατασχέθηκαν στην Ήπειρο και Αττική).

Επιπλέον, παρατηρήθηκε προσπάθεια διακίνησης σημαντικών ποσοτήτων ακατέργαστης κάνναβης προς την Τουρκία δια θαλάσσης και μέσω του Έβρου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όπως προκύπτει από το παρακάτω γράφημα η μείωση των κατασχέσεων που είχε ως αφετηρία το Β' εξάμηνο του 2014, φαίνεται να αναστρέφεται σημαντικότερα από το Α' εξάμηνο του 2016.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

Η διακίνηση κάνναβης με τελικό ή ενδιάμεσο προορισμό την χώρα μας πραγματοποιείται ως ακολούθως (δεν παρουσιάζεται διαφοροποίηση σε σχέση με προηγούμενα έτη):

- με ΙΧΕ οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στο χώρο των αποσκευών, στα καθίσματα, σε μπαγκαζιέρες οροφής, σε τρέιλερ και σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες. Για την αποφυγή του αστυνομικού ελέγχου συχνά προπορευόταν όχημα προπομπός, στο οποίο επέβαιναν μέλη των εγκληματικών ομάδων. Σε κάποιες εκ των περιπτώσεων τα οχήματα ήταν είτε κλεμμένα είτε νοικιασμένα.
- με φορητά οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες μέσα σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες, στην καμπίνα του οδηγού και στο χώρο του φορτίου. Σε κάποιες περιπτώσεις ο προορισμός των φορητών ήταν, αρχικά η Ιταλία, μέσω των λιμένων εξόδου από την χώρα (Πάτρα και Ηγουμενίτσα). Σε άλλες, ο αρχικός προορισμός ήταν αποθήκες, όπου πραγματοποιούνταν η συσκευασία - τυποποίηση των ναρκωτικών ουσιών και εν συνεχεία, η μεταφορά με φορητά οχήματα (διεθνών μεταφορών) σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης,
- με Jet ski: εκμεταλλευόμενοι την ταχύτητα του μέσου και την εγγύτητα των ακτών της Αλβανίας με αυτές της Κέρκυρας, οι διακινητές μετέφεραν τις συσκευασίες σε απόκρημνη παραλία όπου τις παρέλαβε συνεργός τους και τις έκρυψε αρχικά σε δασώδη περιοχή.
- με ταχύπλοα σκάφη με ισχυρότατη ιπποδύναμη: προερχόμενοι από τις Αλβανικές ακτές μετέφεραν μεγάλες ποσότητες σε δύσβατες ακτές της Δυτικής Ελλάδας. Σε μία εκ των περιπτώσεων, ταχύπλοο κατευθύνθηκε αρχικά από την Αλβανία προς την Ιταλία και κατόπιν καταδίωξης, ο χειριστής ανέστρεψε πορεία

και απέρριψε τους σάκους με τα ναρκωτικά στην ευρύτερη περιοχή των ακτών Κέρκυρας.

- Μέσω αφύλακτων διαβάσεων της ελληνοαλβανικής μεθορίου: μέλη ομάδων που έχουν το ρόλο του μεταφορέα έκρυβαν επιμελώς την κάνναβη, συνήθως εντός ταξιδιωτικών σάκων, σε δασώδεις, δύσβατες και ερημικές περιοχές των Ελληνοαλβανικών συνόρων.
- με ταχυδρομικά δέματα: από την χώρα μας μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών, σε δέματα με προορισμό κατά κύριο λόγο το Ην. Βασίλειο και σε μία περίπτωση την Ιταλία. Κατασχέθηκαν επίσης δέματα με προορισμό την χώρα μας και προέλευση την Μοζαμβίκη, τη Νιγηρία, τις Η.Π.Α. και τον Καναδά.

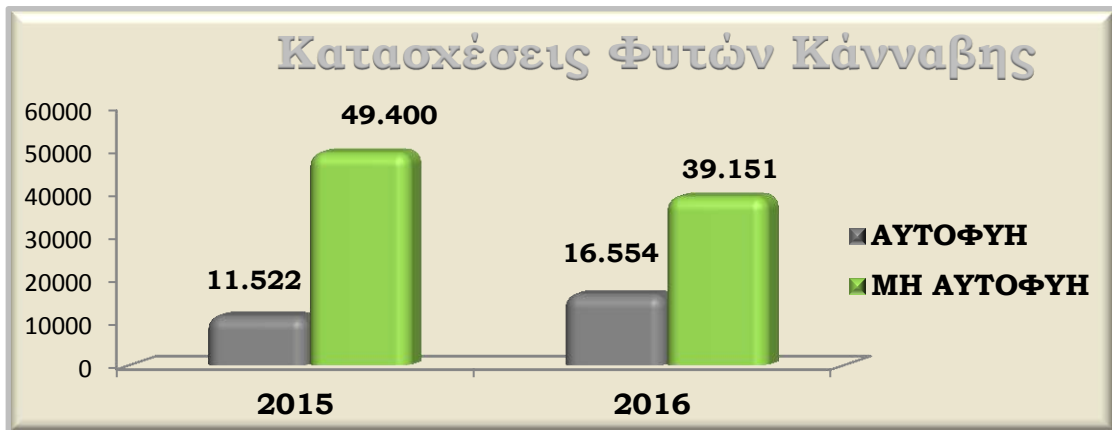
Καλλιέργεια Κάνναβης: Ο συνολικός αριθμός δενδρυλλίων κάνναβης (μη αυτοφυή) που κατασχέθηκαν στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του Νόμου το έτος 2016 ήταν **39.151**, εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με το έτος 2015 (κατά **20,75%**), παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα. Αντίθετα αύξηση διαπιστώθηκε στις κατασχέσεις αυτοφυών.

Μειωμένος εμφανίζεται ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων κατασχέσεων (μη αυτοφυή) σε σχέση με το έτος 2015 (**-11,76%**), ωστόσο παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα. Μεγάλες φυτείες δενδρυλλίων εντοπίστηκαν σε δυσπρόσιτες δασικές περιοχές, με πυκνή βλάστηση και παράλληλη τοποθέτηση φυσικών εμποδίων στην καλλιέργεια σε σχήμα περιβόλου. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης ειδικά διαμορφωμένες και περιφραγμένες εγκαταστάσεις οι οποίες περιελάμβαναν συχνά χώρο διαμονής και παρατηρητήριο.

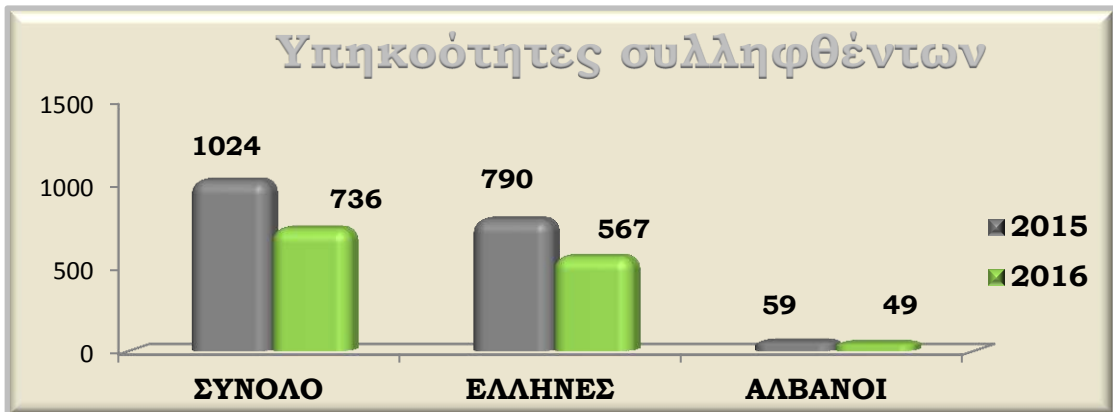
Μειωμένος, επίσης, εμφανίζεται ο αριθμός των κατηγορηθέντων ατόμων σε σχέση με το έτος 2015 (**-28,13%**). Η πλειοψηφία των συλληφθέντων ήταν Έλληνες (567 από τους 736), γεγονός που καταδεικνύει την έντονη δραστηριοποίηση ημεδαπών και εγχώριων εγκληματικών ομάδων.

Παρακάτω παρατίθενται γραφήματα με τον αριθμό των κατασχέσεων φυτών κάνναβης και με τις υπηκοότητες των συλληφθέντων καλλιεργητών, καθώς επίσης και χάρτης, στον οποίο απεικονίζονται οι κατασχέσεις δενδρυλλίων ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση (μη αυτοφυή).

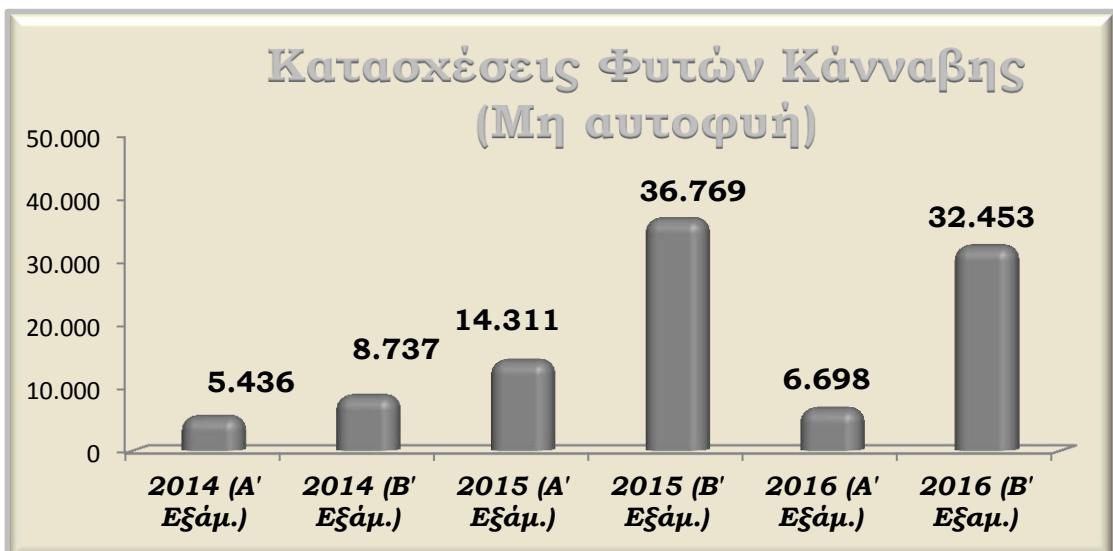
ΓΡΑΦΗΜΑ 9

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

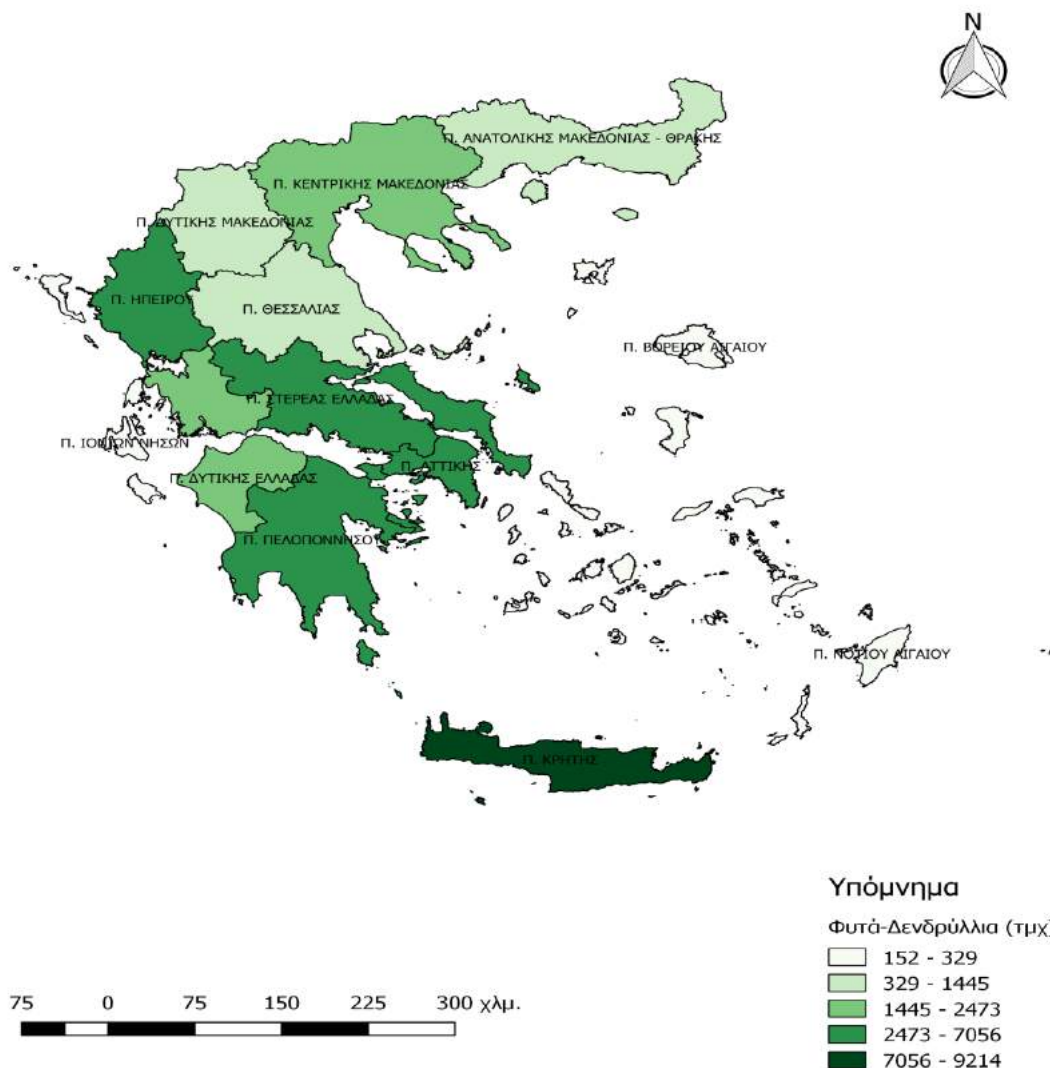

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

Χάρτης 3

Κατασχέσεις Φυτών-Δενδρυλλίων Κάνναβης (τμχ)
ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση
κατά το έτος 2016

Από τον παραπάνω χάρτη παρατηρούμε ότι το 2016 έντονο πρόβλημα παρατηρείται στις Γενικές Περιφερειακές Αστυνομικές Διευθύνσεις Κρήτης, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ηπείρου.

3.2.1.2. Ηρωίνη.

Η μεγαλύτερη ποσότητα ηρωίνης που καταναλώνεται στην Ευρώπη παρασκευάζεται από όπιο που καλλιεργείται στη νοτιοδυτική Ασία και κυρίως στο Αφγανιστάν (ακολουθούν η Μυανμάρ, η Λ.Δ. Λάος, το Τατζικιστάν, το Πακιστάν κ.λπ.), παρόλα αυτά αξιοσημείωτες όμως ποσότητες μορφίνης που κατασχέθηκαν στο Ιράν και σε

μικρότερο βαθμό στο Πακιστάν, υποδεικνύουν ότι ένα μέρος της ποσότητας ηρωίνης παράγεται και εκτός Αφγανιστάν.

Παρά τις παρατηρούμενες διαφοροποιήσεις στις διαδρομές διακίνησης ηρωίνης, η λεγόμενη βαλκανική οδός, στην οποία η Τουρκία και οι τούρκικες εγκληματικές οργανώσεις διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, έχει διατηρήσει τη σημασία της ως η κύρια διαδρομή για την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τρία παρακλάδια της Βαλκανικής οδού ξεκινούν από την Τουρκία και οδηγούν στην Δυτική Ευρώπη με το νοτιότερο εξ αυτών να διασχίζει την χώρα μας και ακολουθώντας την Αλβανία ή την Ιταλία (ως επί το πλείστο δια θαλάσσης).

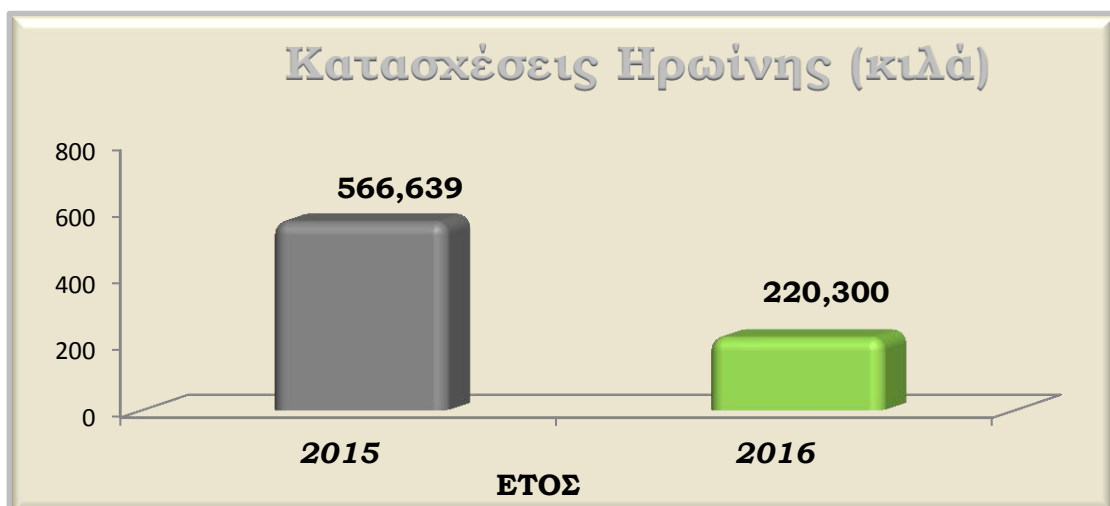
Επιπλέον ήδη από το έτος 2014 παρατηρήθηκε η ενίσχυση της λεγόμενης «Νότιας οδού» (διακίνηση της ηρωίνης δια θαλάσσης από το Ιράν και το Πακιστάν αρχικά στην Αραβική Χερσόνησο και την Ανατολική Αφρική και, στη συνέχεια, σε άλλα μέρη της Αφρικής ή απ' ευθείας στην Ευρώπη).

Η συνολική ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του Νόμου κατά το έτος 2016 ήταν **220,300** κιλά, εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με το έτος 2015 (κατά **61,12%**). Το ποσοστό της κατασχεμένης ηρωίνης από τις Αρχές επιβολής του Νόμου προερχόμενης από Τουρκία ήταν **33 %**.

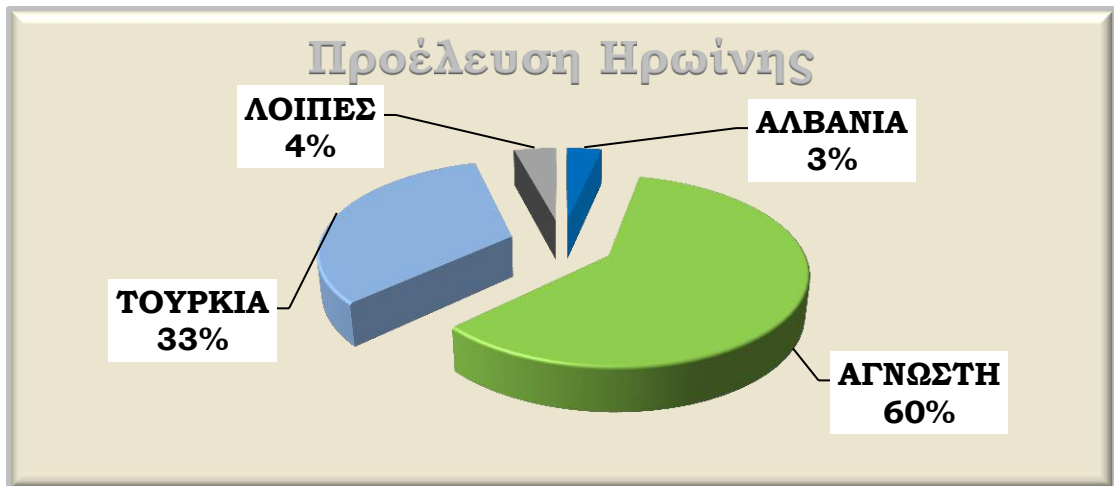
Επίσης εντοπίστηκε ικανός αριθμός διαμορφωμένων χώρων όπου πραγματοποιήθηκε η αποθήκευση, η νόθευση και η επανατυποποίηση των ουσιών. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν εξειδικευμένα σύνεργα και εξοπλισμός.

Παρακάτω παρατίθενται οι συνολικές κατασχέσεις ηρωίνης, οι χώρες προέλευσής της και οι κατασχέσεις ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

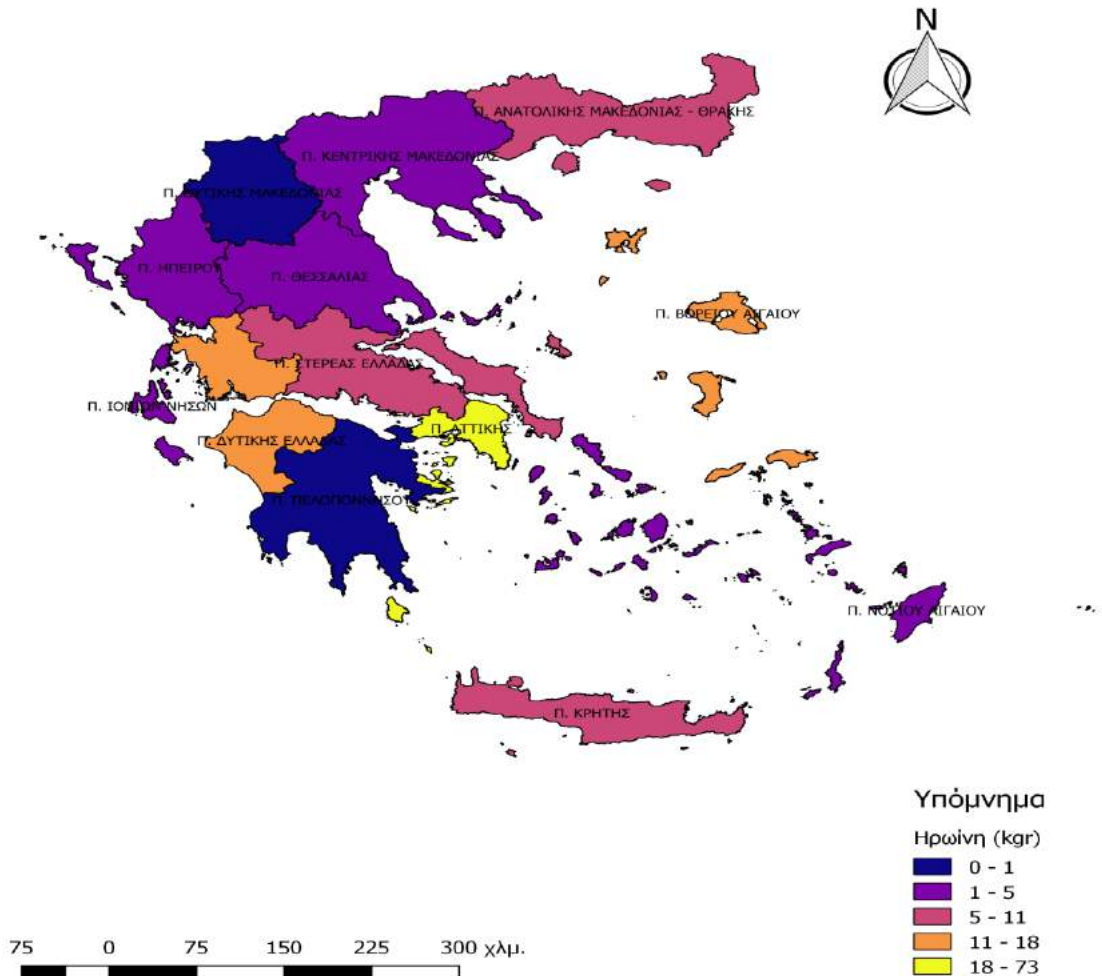

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

ΧΑΡΤΗΣ 4

**Κατασκέυεις Ηρωίνης σε κιλά
ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση
κατά το έτος 2016**

Από τα παραπάνω, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες ηρωίνης προέρχονται από τις Ασιατικές χώρες παραγωγής, είτε απευθείας, είτε κυρίως μέσω της Τουρκίας και έχουν ως προορισμό τις Ευρωπαϊκές χώρες μέσω Ιταλίας και μέσω των δυτικών ακτών της χώρας (Συνολικά τα περισσότερα κιλά, εκτός από την Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής κατασχέθηκαν στην Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση Βορείου Αιγαίου και στην Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδος).

Στην ηρωίνη ο **τρόπος και τα μέσα μεταφοράς** παρουσίασαν μικρή διαφοροποίηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, με την διακίνηση της να γίνεται κυρίως:

- με οχήματα ΙΧΕ: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στο χώρο των αποσκευών ή σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες.
- με Ε/Γ – Ο/Γ πλοίο: εκμεταλλευόμενοι την ακτοπλοϊκή σύνδεση της Τουρκίας με την Ν. Λέσβο, οι εγκληματικές ομάδες μεταφέρουν ποσότητες ηρωίνης με ΙΧΕ οχήματα προς την ελληνική επικράτεια. Σύμφωνα με πληροφορίες από ανοικτές πηγές, η τάση επιβεβαιώνεται και από υποθέσεις που χειρίστηκαν οι τουρκικές Αρχές.
- με λεωφορεία: επιβάτες λεωφορείων που εκτελούσαν τα δρομολόγια Κωνσταντινούπολη – Θεσσαλονίκη και Σόφια – Αθήνα τοποθέτησαν στις αποσκευές τους τις συσκευασίες της ηρωίνης.
- με ταχυδρομικά δέματα: προς την χώρα μας μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών σε δέματα προερχόμενα κατά κύριο λόγο από Ινδία και σε μία περίπτωση από Τανζανία.
- αεροπορικώς: μέσω κυρίως του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος», με τις ποσότητες να αποκρύπτονται από τους δράστες ενδοσωματικά ή στις αποσκευές.

3.2.1.3. Κοκαΐνη.

Η κοκαΐνη καλλιεργείται σχεδόν αποκλειστικά στην Κολομβία, το Περού και τη Βολιβία και διακινείται από τη Νότια Αμερική προς την Ευρώπη τόσο αεροπορικώς όσο και δια θαλάσσης, με τα λιμάνια της Βραζιλίας, του Ισημερινού και της Βενεζουέλας να λειτουργούν ως βασικά σημεία αναχώρησης. Τα κύρια σημεία εισόδου της προς την Ευρώπη είναι η Ισπανία και δευτερευόντως η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η χώρα μας. Αντίστοιχα τα σημεία εισόδου δια θαλάσσης στη Βόρεια Ευρώπη είναι η Ολλανδία, το Βέλγιο και η Γερμανία.

Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης συνεχίζει να αποτελεί ιδανική χώρα για τη θαλάσσια μεταφορά κοκαΐνης, είτε απευθείας από τις χώρες παραγωγής της, είτε μέσω των ενδιάμεσων λιμένων της Ισπανίας και της Ιταλίας. Έτσι, φορτία κοκαΐνης διακινούνται με πλοία εντός εμπορευματοκιβωτίων (Containers) με την κάλυψη νόμιμου φορτίου. Η Ελλάδα λειτουργεί κυρίως ως πύλη εισόδου της

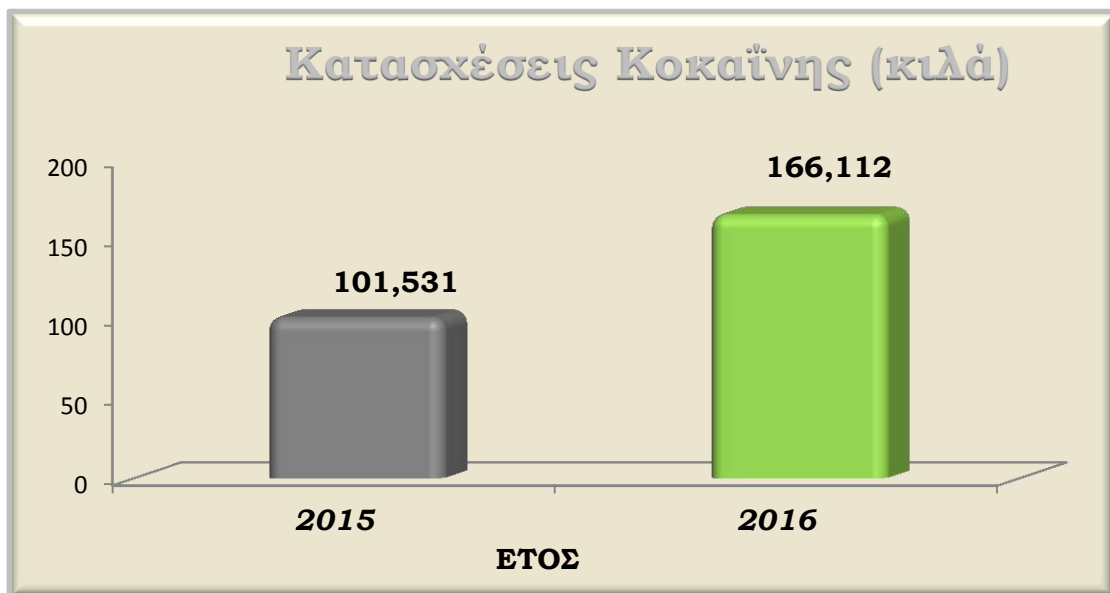
ουσίας στην Ε.Ε. με προορισμό τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και δευτερευόντως ως χώρα προορισμού για εγχώρια κατανάλωση.

Παράλληλα παρατηρείται η διακίνηση, μικρότερων ποσοτήτων, αεροπορικώς, από τις παραγωγούς χώρες της Λατινικής Αμερικής μέσω Ασιατικών, Ευρωπαϊκών χωρών ή ακόμα και Αφρικανικών χωρών (Γερμανία, Ελβετία, Ην. Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ, Αίγυπτος).

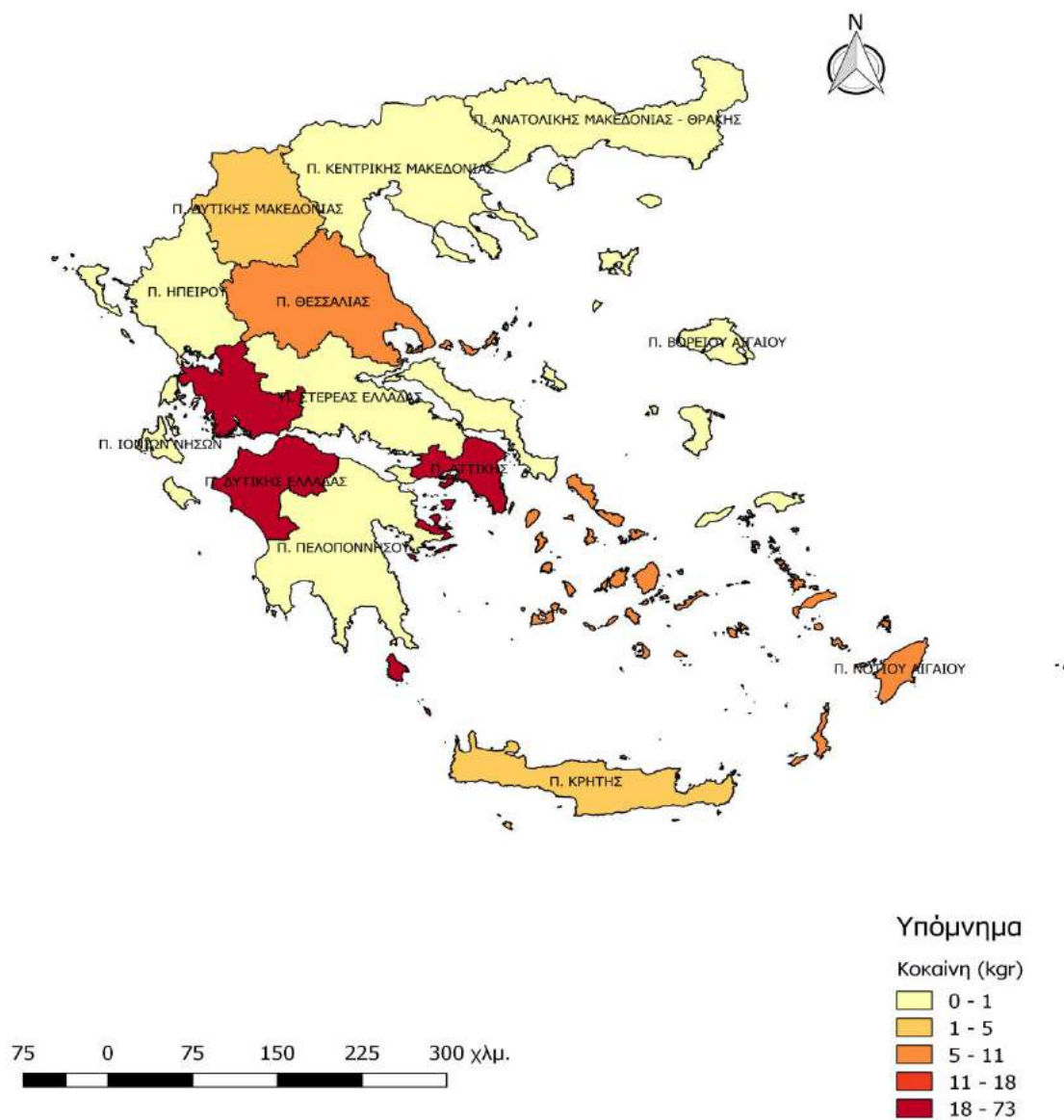
Η συνολική ποσότητα κοκαΐνης που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του Νόμου το έτος 2016 ήταν **166,112** κιλά, εμφανίζοντας αύξηση σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2015 (**63,61%**).

Στο παρακάτω Γράφημα και Χάρτη παρατίθενται οι κατασχέσεις κοκαΐνης συνολικά και ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

ΧΑΡΤΗΣ 5

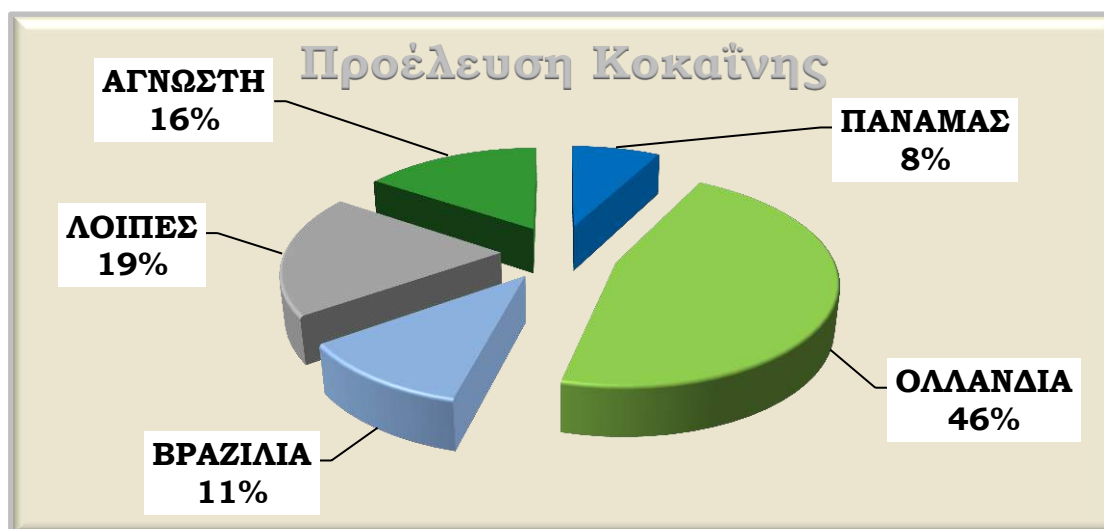
Κατασχέσεις Κοκαΐνης σε κιλά
ανά Γενική Αστυνομική Διεύθυνση
κατά το έτος 2016

Όπως φαίνεται στον παραπάνω χάρτη οι μεγαλύτερες ποσότητες κοκαΐνης κατασχέθηκαν κυρίως στην περιοχή της Αττικής και της Δυτικής Ελλάδος, γεγονός που πιθανόν να οφείλεται στον μεγάλο αριθμό εμπορευμάτων που διακινούνται δια μέσου των λιμένων Πειραιά και Πάτρας.

Στο παρακάτω γράφημα, το οποίο αναφέρει την προέλευση των ποσοτήτων κοκαΐνης που κατασχέθηκαν από τις Διοικητικές Αρχές, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι μεγάλες ποσότητες κοκαΐνης μεταφέρονται και διακινούνται

απευθείας από χώρες της Νοτίου - Κεντρικής Αμερικής, ενώ αξιοσημείωτη είναι η αύξηση που παρατηρείται στην εισαγόμενη από Ολλανδία ποσότητα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 15

Οι τρόποι και τα μέσα που παρατηρήθηκαν στη διακίνηση - εισαγωγή κοκαΐνης στην χώρα μας κατά το έτος 2016 ήταν τα ακόλουθα:

- φορητά: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες μέσα στην καμπίνα οδηγού φορτηγών οχημάτων διεθνών μεταφορών, σε ειδικά διαμορφωμένη κρύπτη και σε βαλίτσα επιμελώς κρυμμένη. Τα οχήματα εισήλθαν στην χώρα από τον λιμένα Πάτρας, μέσω Ιταλίας, προερχόμενα από Ολλανδία.
- αεροπορικώς: μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος», με τις ποσότητες να αποκρύπτονται είτε στις αποσκευές των επιβατών, σε πτήσεις κυρίως από Βραζιλία (μέσω Ελβετίας και Η.Α.Ε), Ολλανδία (μέσω Γερμανίας) και απευθείας από Η.Α.Ε. είτε ενδοσωματικά, σε πτήσεις κυρίως από Βραζιλία (μέσω Ελβετίας, Η.Α.Ε και Κατάρ), Αιθιοπία (μέσω Αιγύπτου) και απευθείας από Ισπανία και Βέλγιο.
- ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών από Περού, Παναμά, Ουρουγουάη και Η.Π.Α. Επισημαίνεται ότι οι Αρχές της Βραζιλίας και της Αργεντινής κατάσχουν κάθε χρόνο μεγάλο πλήθος δεμάτων - επιστολών που περιέχουν μικροποσότητες συνήθως κοκαΐνης και έχουν ως προορισμό την χώρα μας.
- λεωφορείο: επιβάτες λεωφορείου που εκτελούσε το δρομολόγιο Τίρανα - Ελλάδα - Κωνσταντινούπολη τοποθέτησαν τις συσκευασίες της κοκαΐνης σε ειδικές θήκες στο ύψος της κοιλιακής τους χώρας.

3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.

Τα συνθετικά ναρκωτικά είναι, μετά την κάνναβη, οι πιο διαδεδομένες ναρκωτικές ουσίες στην Ευρώπη. Σε ότι αφορά την Ελλάδα, η εξάπλωσή τους δεν βρίσκεται στα επίπεδα άλλων κρατών, ούτε έχει αναφερθεί σχετική δράση οργανωμένης εγκληματικής ομάδας.

Κατά το Α' εξάμηνο του έτους 2016 πραγματοποιήθηκε από το Σ.Δ.Ο.Ε. η μεγαλύτερη κατάσχεση φορτίου οπιούχων – ναρκωτικών δισκίων που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελληνική επικράτεια. Συγκεκριμένα την 02/06/2016 κατασχέθηκαν σε εμπορευματοκιβώτιο στο λιμάνι του Πειραιά, **26.150.000** δισκία τα οποία περιείχαν την δραστική ουσία τραμαδόλη. Σημειώνεται ότι το κοντέινερ φέρεται να φορτώθηκε στην Ινδία και αφίχθηκε στον Πειραιά με τελικό δηλωθέντα προορισμό εταιρεία με έδρα την Λιβύη. Δεν πραγματοποιήθηκαν συλλήψεις εμπλεκομένων δραστών, ενώ η κατάσχεση, πιθανότατα εντάσσεται στην γενικότερη δράση ισλαμιστικών οργανώσεων.

Επιπρόσθετα οι Βελγικές Τελωνιακές Αρχές του αεροδρομίου της Λιέγης εντόπισαν πλήθος ταχυδρομικών δεμάτων προερχόμενων από Ολλανδία, με τελικό προορισμό την χώρα μας, τα οποία περιείχαν κατά κύριο λόγο χάπια ΧΤC. Σε συνεργασία με τις Ελληνικές Διοικητικές Αρχές ακολουθήθηκε η διαδικασία της «ελεγχόμενης παράδοσης» με αποτέλεσμα την σύλληψη των παραληπτών στην χώρα μας. Όπως προέκυψε από την έρευνα οι παραγγελίες είχαν πραγματοποιηθεί μέσω διαδικτύου.

3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες

Αρ. ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώρ ιες	Αλλοδαπ ές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
73	Παραχάραξη, Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων, Διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής, Νομοθεσία περί αλλοδαπών, Νομοθεσία Περί όπλων Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα.	23	18	32	Προέλευσης: Αλβανία Βουλγαρία Βραζιλία Ιταλία Ολλανδία Τουρκία Ενδιάμεσες (transit): , Ελλάδα Ελβετία Προορισμού: Ελλάδα Βέλγιο Γερμανία Ισραήλ Ολλανδία Συρία Τουρκία Χώρες της Κεντρικής Ευρώπης

Τα εγκληματικά δίκτυα των ναρκωτικών, σε παγκόσμιο επίπεδο, παρουσιάζουν μεγάλη οργάνωση και προσαρμοστικότητα στις συνθήκες που διαμορφώνονται από τις δράσεις των Διωκτικών Αρχών. Τα οικονομικά κέρδη και η υψηλή τεχνογνωσία, τους επιτρέπουν να επενδύουν σε μέσα διακίνησης (αεροσκάφη, οχήματα, πλοία, ταχύπλοα, ναυτο-υποβρύχια κ.α.), σε τεχνολογίες (τηλεπικοινωνίες, διαδικτυακές υπηρεσίες κ.α.) και σε «συνεργασίες» με στελέχη των κρατικών μηχανισμών, αναζητώντας το στρατηγικό πλεονέκτημα. Επιπρόσθετα, δεν διστάζουν να προβαίνουν σε επιθετικές ενέργειες τόσο κατά των Αρχών Επιβολής του Νόμου όσο και κατά αντίπαλων εγκληματικών οργανώσεων, προκειμένου να «προστατέψουν» τις παράνομες δραστηριότητές τους. Η εφευρετικότητα και η εξέλιξή τους στους τρόπους απόκρυψης είναι αξιοσημείωτη.

Το 2016, στη Χώρα μας εξιχνιάστηκαν συνολικά **εβδομήντα τρεις (73)** εγκληματικές ομάδες, οι οποίες αποτελούνταν συνολικά από **(942)** μέλη.

Η πλειοψηφία αυτών **(32)** ήταν μικτές (εγχώριες και αλλοδαπές²¹), με τα μέλη τους να είναι κυρίως ημεδαποί και τους Αλβανούς υπηκόους να ακολουθούν στη δεύτερη θέση. Επίσης, παρουσιάζουν ιεραρχική δομή, με την ύπαρξη ενός ηγετικού μέλους που οργανώνει τις διακινήσεις και συντονίζει τις ενέργειες των λοιπών περιφερειακών μελών, οι ρόλοι των οποίων είναι σαφώς διαχωρισμένοι. Έχει παρατηρηθεί ότι συνήθως τα ηγετικά μέλη αποφεύγουν την άμεση συμμετοχή τους στη διακίνηση για την αποφυγή της σύλληψής τους.

Επίσης, η πλειοψηφία αυτών **(22)** δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση κάνναβης ενώ άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι οι μισές εξ αυτών **(38)** δραστηριοποιούνταν στην διακίνηση παραπάνω της μίας ουσίας (Polycriminal groups), με το συνδυασμό κάνναβης και κοκαΐνης να υπερισχύει.

ΓΡΑΦΗΜΑ 16

Η δράση των συγκεκριμένων ομάδων σε πολλές περιπτώσεις συνδυάζεται και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως κλοπές, παραχάραξη, κυκλοφορία

²¹ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή** μαζί (Indigenous & Non-Indigenous) είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν. **Ομοιογενής (Homogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει την ίδια υπηκοότητα. **Ανομοιογενής ή ετερογενής (Heterogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη, που αντίθετα με την ομοιογενή, τα μέλη της έχουν διαφορετικές υπηκοότητες.

παραχαραγμένων νομισμάτων, παραβάσεις της νομοθεσίας περί όπλων, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κ.ά.

Προκειμένου οι εν λόγω ομάδες να παραπλανήσουν τις διωκτικές αρχές και να αποφύγουν την σύλληψη, χρησιμοποιούν πληθώρα αντίμετρων, όπως χρήση νοικιασμένων οχημάτων και μέτρων αντιπαρακολούθησης (προπομποί-τσιλιαδόροι), συχνή εναλλαγή τ/φ συνδέσεων, χρήση τ/φ συνδέσεων που ανήκουν σε ανύπαρκτα άτομα (ghost numbers), χρήση προσωνυμιών και συνθηματικών εκφράσεων. Συνηθισμένη είναι επίσης η χρήση για τις μεταξύ τους επικοινωνίες εφαρμογών του διαδικτύου, δεδομένου των δυσχερειών που υφίστανται στην καταγραφή των πραγματοποιούμενων διαμέσου αυτών συνομιλιών.

Ειδικότερα, οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με τη **διακίνηση κάνναβης** είναι στην πλειοψηφία τους ανομοιογενείς και τα μέλη τους είναι κυρίως ημεδαποί, με τους υπηκόους Αλβανίας να ακολουθούν στη δεύτερη θέση, ενώ μικρή είναι η συμμετοχή υπηκόων άλλων χωρών (Παλαιστίνη, Ρωσία, Αλγερία, Συρία, Γεωργία, Μαρόκο).

Από τις (22) εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με την διακίνηση κάνναβης οι έξι (6) εξ αυτών απαρτιζόταν από ημεδαπούς υπηκόους (κατά συντριπτική πλειοψηφία), οι τέσσερις (4) απαρτιζόταν από υπηκόους Αλβανίας (κατά συντριπτική πλειοψηφία), και οι (10) απαρτιζόταν τόσο από ημεδαπούς όσο και από Αλβανούς υπηκόους, γεγονός που καταδεικνύει τη συνεργασία μεταξύ ημεδαπών και Αλβανών υπηκόων στον υπόψη τομέα.

Ο τρόπος δράσης των εγκληματικών ομάδων που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη **διακίνηση ηρωίνης**, διακρίνεται στα στάδια της εισαγωγής, της εσωτερικής διακίνησης και της προώθησης των ναρκωτικών σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Τα στάδια παραγωγής, επεξεργασίας και συγκέντρωσης υλοποιούνται εκτός της Ελλάδας. Η εσωτερική διακίνηση γίνεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη). Αξιοσημείωτη είναι η ύπαρξη εργαστηρίων νόθευσης της ηρωίνης, με στόχο την αύξηση της προς διάθεση ποσότητας και κατ' επέκταση του προσδοκώμενου κέρδους.

Οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες είναι ομοιογενείς, με τα μέλη τους να είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία ημεδαποί (και σε μεγάλο βαθμό ΡΟΜΑ), ενώ μικρή είναι η συμμετοχή υπηκόων άλλων χωρών (Αλβανίας, Ρωσίας, Τουρκίας, Βουλγαρίας).

Κύριο χαρακτηριστικό των εγκληματικών δικτύων **διακίνησης κοκαΐνης** είναι η ίδρυση εταιρειών "βιτρίνες" (shell companies), για τη διευκόλυνση διακίνησης των ναρκωτικών μαζί με τα εμπορεύματά τους, αλλά και τη νομιμοποίηση των εσόδων τους (ίδρυση εταιρειών, αγορά ακινήτων και μέσων μεταφοράς ή αποστολή χρηματικών ποσών σε υπεράκτιες εταιρίες).

Ορισμένα μέλη των ομάδων έχουν διασυνδέσεις με μέλη ομάδων της Κεντρικής και Λατινικής Αμερικής.

Οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με τη **διακίνηση περισσότερων της μίας ουσίας** (polydrug groups) είναι στην πλειοψηφία τους ανομοιογενείς και απαρτίζονται κυρίως από ημεδαπούς και υπηκόους Αλβανίας, με τους ημεδαπούς να υπερτερούν. Σε σημαντικό βαθμό παρατηρήθηκε η συμμετοχή σε αυτές υπηκόων χωρών της αφρικανικής ηπείρου.

3.3. Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.

3.3.1. Παρούσα κατάσταση.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (ληστείες, κλοπές-διαρρήξεις, κλοπές τροχοφόρων) συνεχίζουν να προσελκύουν σημαντικό αριθμό εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας και το 2016. Περαιτέρω, συνεχίζεται η αυξητική τάση στα εν λόγω εγκλήματα, η οποία παρατηρήθηκε τα προηγούμενα έτη, εκτός από τις κλοπές τροχοφόρων όπου διαπιστώνεται ελαφρά μείωση **(-1,30%)**. Ειδικότερα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2015), οι καταγεγραμμένες τελεσμένες ληστείες παρουσίασαν αύξηση της τάξης του **9,78%** (4.738 έναντι 4.316) και οι κλοπές-διαρρήξεις ελαφρά αύξηση της τάξης του **1,77%** (75.083 έναντι 73.774 τελεσμένων κλοπών-διαρρήξεων).

Εκτιμάται ότι οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες ευθύνονται για ένα μικρό ποσοστό στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας [**14%** στις ληστείες και **5 έως 8%** στις κλοπές-διαρρήξεις και κλοπές τροχοφόρων]²².

Αναφορικά με τη διακίνηση και διάθεση κλεμμένων οχημάτων, η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «πηγή», «διέλευσης» (transit) [κυρίως από χώρες της Ε.Ε. προς Αλβανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Γεωργία, Αρμενία, Ρωσία & λοιπές Ασιατικές Χώρες] και «προορισμού».

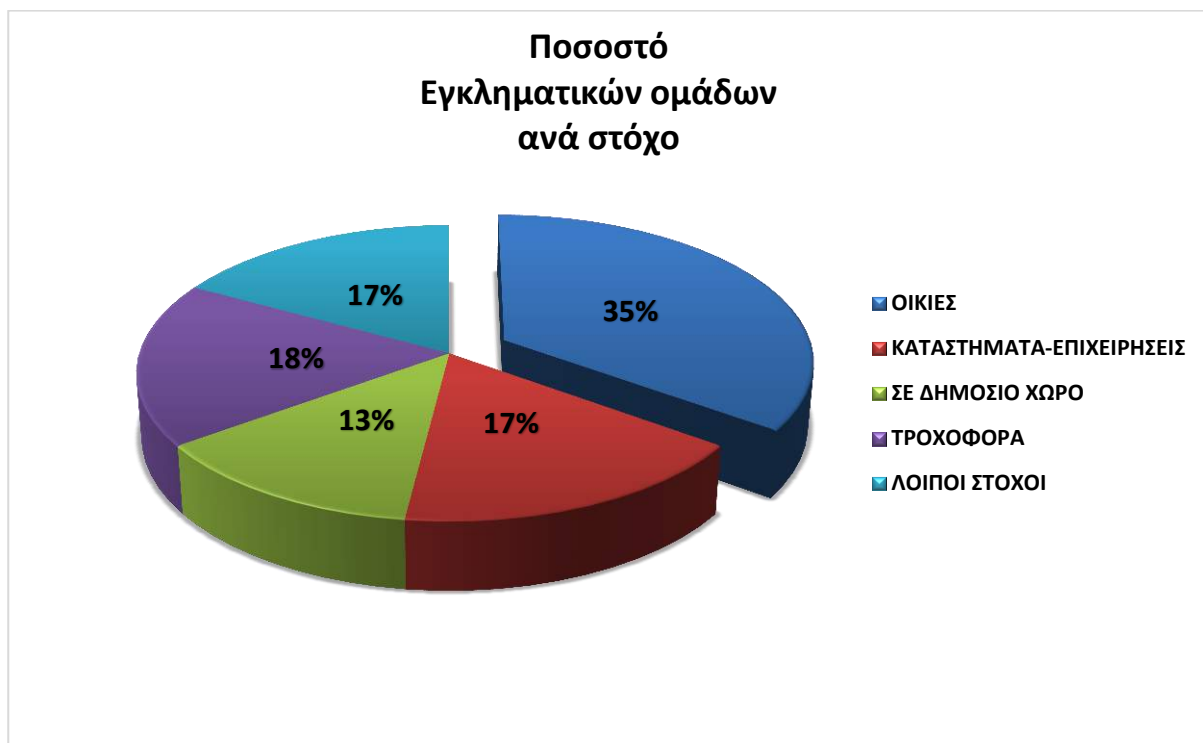
Το έτος 2016 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2015) αναφορικά με τους στόχους των εγκληματικών ομάδων (Οικίες, Καταστήματα ΟΠΑΠ, Μίνι-Μάρκετ, Ψιλικά, Περίπτερα, Σούπερ-Μάρκετ, Πρατήρια Καυσίμων, πεζοί, οδηγοί αυτοκινήτων, σταθμευμένα οχήματα, κ.λπ.).

Το συνολικά αποκομισθέν κέρδος των παραπάνω εγκληματικών ομάδων υπολογίζεται στα **57.714.000** Ευρώ περίπου.

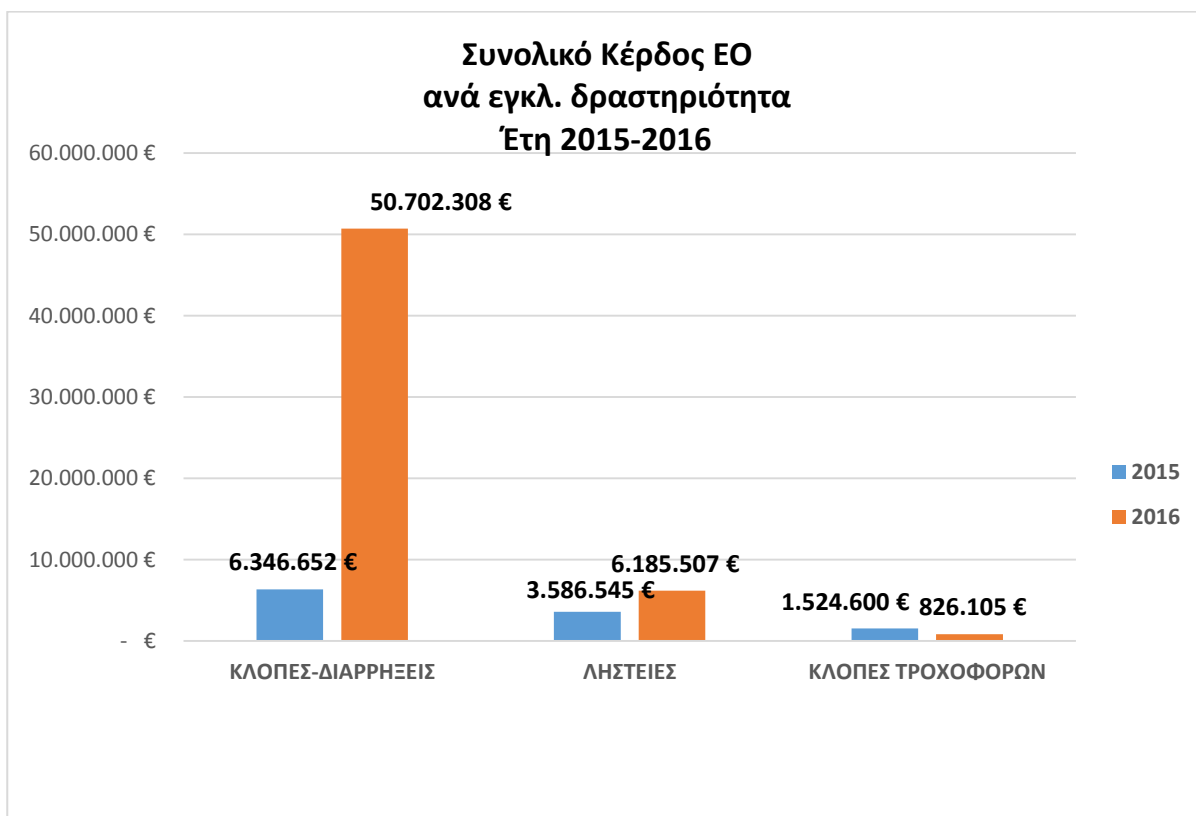
[Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γραφήματα]

²² Το ποσοστό αυτό αφορά τις εξακριβωμένες υποθέσεις-εγκλήματα. Εκτιμάται ότι το ποσοστό αυτό πιθανόν να είναι αρκετά μεγαλύτερο, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις καθίσταται δυσχερής, από τις διωκτικές αρχές, η σύνδεση των εγκλημάτων με τις εγκληματικές ομάδες, λόγω έλλειψης ικανών αποδεικτικών στοιχείων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 17

ΓΡΑΦΗΜΑ 18

3.3.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Το 2016 εξιχνιάστηκαν συνολικά εκατόν εξήντα τρεις (163) εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από χίλια εκατόν είκοσι τρία (1.124) μέλη. Εξ αυτών, η πλειοψηφία των ομάδων (88) είχαν ως κύρια εγκληματική δραστηριότητα τις κλοπές-διαρρήξεις και οι λοιπές, τις ληστείες (47) και κλοπές τροχοφόρων (28).

Στην πλειοψηφία τους ήταν εγχώριες (σε ποσοστό 55% επί του συνόλου) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **79%** επί του συνόλου). Περαιτέρω, η πλειοψηφία των εγχώριων ομάδων (σε ποσοστό **57%** επί συνόλου αυτών) αφορούσαν ομάδες με μέλη άτομα ΡΟΜΑ.

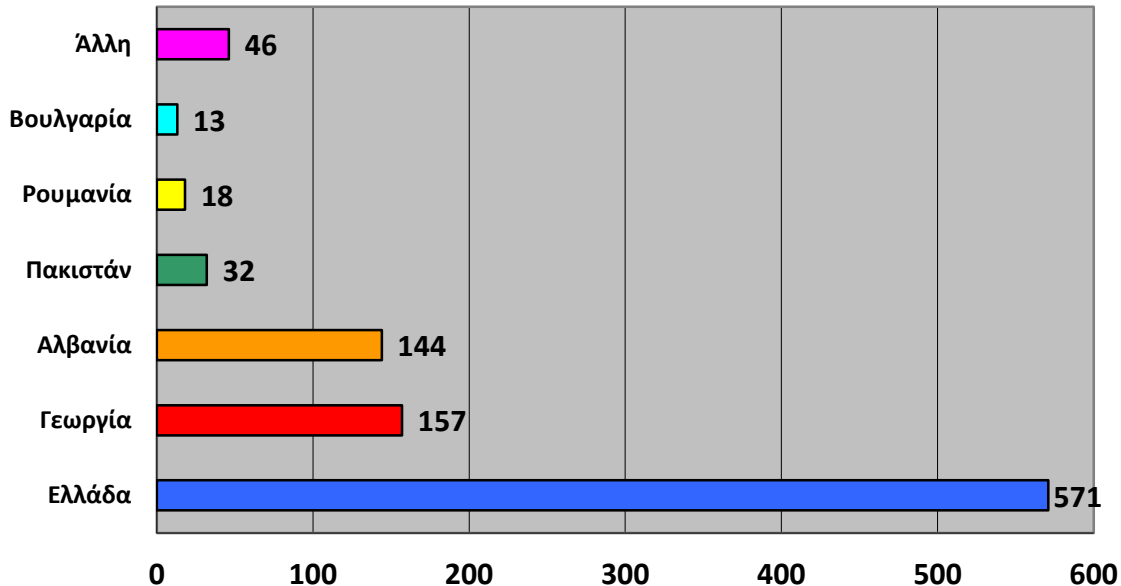
Αρκετές ομάδες (σε ποσοστό **13%** επί του συνόλου) εμφάνιζαν πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα έχοντας, κυρίως, ευρεία ποικιλία στόχων (καταστήματα-επιχειρήσεις, οικίες, σε βάρος οδηγών αυτοκινήτων και πεζών σε δημόσιους χώρους). Περαιτέρω, ένας μικρός αριθμός αυτών (σε ποσοστό **2,5%** επί του συνόλου) διαπιστώθηκε ότι εμπλεκόταν και σε διαφορετική εγκληματική αγορά (διακίνηση κάνναβης).

Οι κυριότερες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας, Γεωργίας, Αλβανίας, Πακιστάν, Ρουμανίας και Βουλγαρίας.

[Βλ. αναλυτικότερα Παρακάτω Πίνακα και Γραφήματα]

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Άγνωστη	Περιοχές Δράσης
163	Ανθρωποκτονία Αρπαγή Απάτη Αποδοχή κλεμ. Προϊόντων Εκβίαση Εμπρησμός Νομοθεσία Περί Όπλων Σωμ. Βλάβες Πλαστογραφία Νομοθεσία Περί Εξαρτ. Ουσιών Κατοχή λαθραίου Καπνού Νομοθεσία Περί Αλλοδαπών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης Φθορές	90	45	22	6	Σε όλη σχεδόν την Ελληνική Επικράτεια

ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Κύριες Υπηκοότητες
Μελών ΕΟ
Έτος 2016

Ειδικότερα, όσον αφορά τις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **Κλοπές – Διαρρήξεις**, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

Οι Ελληνικές, Αλβανικές και Γεωργιανές ομάδες (αμιγείς ή μη) συνεχίζουν και το 2016 να διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο στη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα.

Στις Ελληνικές ομάδες, κυρίαρχες εξ αυτών είναι οι ομάδες με μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **79%** επί των εγχώριων ομάδων). Οι ομάδες αυτές είναι κατά κύριο λόγο ιεραρχικές και τα μέλη τους έχουν, ως επί το πλείστον συγγενικές ή/και φιλικές σχέσεις μεταξύ τους.

Η δράση τους συνήθως είναι τοπική, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό (**76%**) δρούσε σε επίπεδο νομού. Ωστόσο, ένα μικρό ποσοστό αυτών εμφανίζει κινητικότητα δράσης σε επίπεδο Περιφέρειας (**7%**) ή πανελληνίως (**11%**).

Όσον αφορά τις διεθνείς διασυνδέσεις των ομάδων, αυτές είναι περιορισμένες (ένα ποσοστό **6%** εμφάνισε διεθνή δράση). Ωστόσο, στην Χώρα μας δραστηριοποιούνται ορισμένα μέλη διεθνών εγκληματικών οργανώσεων.

Σε σχέση με το 2015, δεν διαπιστώνονται αλλαγές στις μεθοδολογίες δράσης (modi operandi). Οι κυριότερες εξ αυτών εξακολουθούν να είναι: η είσοδος με παραβίαση εξώθυρας, παραθύρων, μπαλκονόπορτας ή/και άλλων βοηθητικών χώρων των οικιών ή/και καταστημάτων-επιχειρήσεων (με θραύση, αποκοπή ομφαλού κλειδαριάς, ριφιφι) με τη χρήση διάφορων αυτοσχέδιων ή μη, εργαλείων & εξοπλισμού (κατσαβίδι, λοστό, κλειδί «passe-partout», πιστωτικές κάρτες, φιάλες με

εύφλεκτο αέριο κ.α.), η είσοδος από ανασφάλιστα σημεία ή/και προσποιούμενος υπάλληλο κάποιας εταιρίας (ΔΕΗ, Ασφαλιστικής, ΔΥΟ κτλ.) ή έμπορο. **Επισημαίνεται ότι το 2016 εξιχνιάστηκαν τρεις (3) εγκληματικές ομάδες οι οποίες προέβαιναν σε διαρρήξεις ΑΤΜ με τη μέθοδο «PLOFKRAAK» σε διάφορα μέρη στην Ελληνική επικράτεια²³. Περαιτέρω, καταγράφηκαν περιπτώσεις διάρρηξης ΑΤΜ με τη μέθοδο «BLACKBOX»²⁴.**

Η μεταφορά των κλοπιμαίων γίνεται με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα (ιδιοκτησίας των μελών των ομάδων ή/και συγγενικών μελών αυτών, κλεμμένα, μισθωμένα ή/και πολυτελή ΙΧΕ προκειμένου μην κινούν υποψίες) σε ασφαλείς τοποθεσίες-«καβάτζες» ή/και σε χώρες της αλλοδαπής (Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία).

Συνήθως πρόκειται για ευέλικτες και ολιγομελείς ομάδες (2-6 ατόμων) και λιγότερο πολυμελείς (6-12 άτομα). Ωστόσο, το 2016 είχαμε την εξιχνίαση έξι (6) εγκληματικών δικτύων (αριθμό μελών άνω των 12). Οι πολυμελείς ομάδες και τα δίκτυα κατά τη δράση τους χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες (των 2-6 ατόμων) για λόγους ευελιξίας.

Η επιλογή των στόχων εξακολουθεί να πραγματοποιείται βάσει της συλλογής πληροφοριών, μέσω επιτήρησης των θυμάτων, οικιών και καταστημάτων, των γειτόνων, οικιακών βοηθών, τραπεζικών υπαλλήλων ή άλλων τρόπων (μέσα κοινωνικής δικτύωσης Διαδικτύου, αγγελίες εφημερίδων ή/και αγγελίες στο Διαδίκτυο, κ.λπ.). Στοχεύουν κυρίως σε χρήματα, κοσμήματα και άλλα τιμαλφή, ηλεκτρονικές συσκευές (Laptops, Tablets, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.), ηλεκτρικές συσκευές, ταξιδιωτικά ή/και άλλα έγγραφα.

Τα μέλη των ομάδων εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη μετακίνησή τους (Μ.Μ.Μ., ΔΧΕ αυτ-τα, μίσθωση οχημάτων από εταιρίες ενοικιάσεων), την πώληση των κλοπιμαίων (ενεχυροδανειστήρια, εταιρίες ανακύκλωσης μετάλλων, ιστοσελίδες αγγελιών και λοιπές εφαρμογές στο Διαδίκτυο) ή/και διακίνηση των χρημάτων ή/και κλοπιμαίων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, εταιρίες ταχυμεταφορών).

Επίσης, η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **53%**) χρησιμοποιούν συνήθη (χρήση τσιλιαδόρων, κλεμμένων ή/και μισθωμένων αυτοκινήτων, τοποθέτηση κλεμμένων πινακίδων σε αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους, κάλυψη πινακίδων κυκλοφορίας με μεμβράνες, συχνή αλλαγή αυτοκινήτων, κάλυψη χαρακτηριστικών τους με κουκούλες και γάντια κατά την τέλεση της πράξης, χρήση «ghost

²³Με τη συγκεκριμένη μέθοδο διάρρηξης οι δράστες ανοίγοντας οπή με διαρρηκτικό εργαλείο στο ΑΤΜ ή/και μέσα από τη θυρίδα παραλαβής των χρημάτων διαχύουν μίγμα εύφλεκτου αερίου και στη συνέχεια δημιουργώντας σπινθήρα προκαλούν έκρηξη σε αυτό. Περαιτέρω, οι περιπτώσεις διαρρήξεων ΑΤΜ με την προαναφερόμενη μέθοδο εμφανίζουν αύξηση το 2016 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

²⁴Οι δράστες προβαίνουν στη διάρρηξη, με τη χρήση αυθεντικού ή αντιγράφου κλειδιού, του κουτιού του Α.Τ.Μ. ή/και τη διάνοιξη οπών σε συγκεκριμένα σημεία του ΑΤΜ, προκειμένου έχουν πρόσβαση στις θύρες του μηχανήματος και στη συνέχεια, μέσω USB και φορητού υπολογιστή αναλαμβάνουν τον έλεγχο του μηχανήματος παρακάμπτοντας τα λογισμικά ασφαλείας των τραπεζών και της κατασκευάστριας εταιρίας και με κατάλληλες εντολές αφαιρούν τα χρήματα από το ΑΤΜ.

numbers»²⁵ για τις επικοινωνίες των μελών τους, απενεργοποίηση συναγερμού, δήλωση ψευδών στοιχείων κατά τη σύλληψη μελών τους) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας αστυνομικών αρχών, αποφυγή χρήσης κινητών τηλεφώνων, χρήση κωδικοποιημένων μηνυμάτων & ψευδωνύμων κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, αναχώρηση σε χώρα καταγωγής τους προκειμένου αποφύγουν σύλληψη, χρήση, κατά την τέλεση των πράξεων, οχημάτων ταξινομημένων σε ανύπαρκτα ή τρίτα άτομα, κ.λπ.).

Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η συνεργασία, έναντι σχετικής αμοιβής, μελών των ομάδων με στελέχη των αστυνομικών ή/και τελωνειακών αρχών ή/και του τραπεζικού τομέα για συλλογή πληροφοριών προκειμένου να αποφύγουν τη σύλληψη ή/και διευκολύνουν την εγκληματική τους δραστηριότητα.

Οι ομάδες συνήθως δεν έχουν μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (η πλειοψηφία των εξιχνιασθεισών ομάδων είχαν διάρκεια μέχρι 6 μήνες), αλλά είναι υπεύθυνες για τέλεση μεγάλου αριθμού διαρρήξεων (εμφανίζουν μαζικότητα επιθέσεων). Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι η δράση τους έφθανε σε βάθος 4-6 ετών.

Η σύλληψη των μελών τους και η εξιχνίαση των ομάδων συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχ/κων -περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα όπου τα ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η επανεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών αυτών). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **66%**, είχαν ποινικό παρελθόν

Αναφορικά με τις εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονται σε **ληστείες** επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Οι Ελληνικές ομάδες έχουν κυρίαρχο ρόλο (σε ποσοστό **56%**, επί του συνόλου των ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ημεδαπής προελεύσεως). Στις αλλοδαπές ομάδες κυρίαρχες εξακολουθούν και να είναι οι Αλβανικές (σε ποσοστό **60%**, επί του συνόλου των αλλοδαπών ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, Αλβανικής υπηκοότητας). Και εδώ εξακολουθεί να είναι έντονη η συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ, αλλά σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με τις κλοπές-διαρρήξεις (σε ποσοστό **44%**, επί του συνόλου των εγκώριων ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, καταγωγής ΡΟΜ). Επιπρόσθετα, στις ημεδαπής προελεύσεως ομάδες παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό σε σχέση με τους ΡΟΜΑ (**11%**).

²⁵ Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («ακυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

Πρόκειται συνήθως για ολιγομελείς ομάδες (έως 6 μέλη), με τοπική δράση (κυρίως σε επίπεδο Νομού ή/και Περιφέρειας) και σύντομη χρονική διάρκεια δράσης (έως έξι μηνών). Ένα μικρό μέρος των ομάδων αυτών έχουν διεθνή δράση.

Περαιτέρω, το 2016 διαπιστώθηκε η δράση πολυμελών (6-12 μέλη) ή/και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών), των οποίων η διάρκεια επεκτεινόταν σε βάθος ετών (έως 2,5-3 έτη).

Στις ομάδες αυτές η χρήση βίας είναι συχνή και σύμφυτη της υπόψη εγκληματικής δραστηριότητας (ασκείται κυρίως στα θύματα αλλά και εναντίον Αστυνομικών κατά την καταδίωξη) και σε ορισμένες φορές έντονη (πρόκληση κακώσεων στα θύματα για αποκάλυψη κρυψώνων τιμαλφών ή/και χρημάτων).

Για την εξουδετέρωση της αντίστασης των θυμάτων χρησιμοποιούνται από τους δράστες σωματική βία (κυρίως) αλλά και όπλα, αυτοσχέδια ή μη (μαχαίρια, πιστόλια, καραμπίνα, πολεμικά τυφέκια, κατσαβίδια, λοιπά αιχμηρά αντικείμενα, συσκευές εκκένωσης ηλ. ενέργειας).

Όσον αφορά την επιλογή των στόχων, η πλειοψηφία των ομάδων δραστηριοποιούνταν σε ληστείες στο δρόμο (σε βάρος οδηγών ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ-ΔΧΦ αυτ/των, πεζών), σε οικίες και καταστήματα-επιχειρήσεις (Σ/Μ, Πρατήρια Υγρών Καυσίμων, Κατ/τα ψιλικών, Κοσμηματοπωλεία, Εταιρίες-επιχ/σεις). Για την επιλογή των θυμάτων χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους (πληροφοριοδότες, επιτήρηση στόχων-θυμάτων, αγγελίες εφημερίδων, διαδίκτυο)[Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων].

Αναφορικά με τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν αλλά και τους τρόπους μεταφοράς και διάθεσης κλοπιμαίων ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων).

Η σύλληψη των μελών τους και η εξιχνίαση των ομάδων συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο και εδώ υπήρξαν αρκετές ομάδες στις οποίες διαπιστώθηκε η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχ/κων-περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα όπου τα ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η επανεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών αυτών). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **47%**, είχαν ποινικό παρελθόν.

Αναφορικά με τις ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **κλοπές και διακίνηση κλεμμένων τροχοφόρων**, μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες εξακολουθούν να είναι οι Ελληνικές-εγχώριες ομάδες (σε ποσοστό **71%** επί του συνόλου), με έντονη τη συμμετοχή ομάδων, απαρτιζόμενων από άτομα ΡΟΜΑ, αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**30%**) σε σχέση με λοιπά εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας. Επίσης, παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**9%**).

Όσον αφορά τους αλλοδαπούς υπηκόους-μέλη των ομάδων (αλλοδαπές ή/και εγχώριες & αλλοδαπές), κυρίαρχοι είναι οι υπήκοοι Αλβανίας (σε ποσοστό **60%** επί συνόλου αλλοδαπών υπηκόων).

Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **75%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη) και ευέλικτες. Ωστόσο, το 2016 υπήρξαν και περιπτώσεις πολυμελών ομάδων (6-12 μέλη) ή/και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών).

Επίσης ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών (σε ποσοστό **75%** επί του συνόλου των ομάδων) δραστηριοποιούνταν σε τοπικό επίπεδο (επίπεδο Νομού). Ωστόσο, ένας μικρός αριθμός αυτών είχε πανελλήνια ή/και διασυνοριακή δράση (προωθούσαν τα κλεμμένα αυτ/τα στην Αλβανία, Γεωργία και χώρες της Αφρικής). Η διάρκεια δράσης τους κυμαινόταν από 1-10 μήνες, ωστόσο υπήρξαν και ορισμένες ομάδες με ορίζοντα δράσης αρκετά έτη (1-8 έτη).

Η εισαγωγή [είτε ως χώρα-«προορισμός», είτε ως χώρα-«διέλευσης» (transit)] και η εξαγωγή των κλεμμένων οχημάτων, στη/από τη Χώρα μας, από/προς χώρες της Ε.Ε. (Γερμανία, Ιταλία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Αυστρία) ή/και από/προς Τρίτες Χώρες (Αλβανία, Τουρκία, Μολδαβία, π.Γ.Δ.Μ., Αρμενία, Γεωργία, Ρωσία, Ιράκ, Λίβανος, χώρες Αφρικής) πραγματοποιείται μέσω των λιμένων (Πάτρας, Ηγουμενίτσας & Πειραιά κυρίως) ή/και από άλλα θεσμοθετημένα σημεία (χερσαία)[Σ.Σ. Κήπων, Ορμενίου, Προμαχώνα, Κακαβιάς και Ευζώνων].

Τα κλεμμένα οχήματα τα διακινούν είτε ακέραια είτε τα τεμαχίζουν και διακινούν τα ανταλλακτικά αυτών στην εγχώρια και διεθνή αγορά (κυρίως Αλβανία, π.Γ.Δ.Μ., Κόσσοβο, Σερβία, Ρωσία, Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Γεωργία), έμπορτα μέσα σε πλοία ή/και κρυμμένα σε εμπορευματοκιβώτια (containers) μαζί με άλλα υλικά-εμπορεύματα, ή/και μέσα σε διεθνείς εμπορικές αμαξοστοιχίες τρένων ή/και μέσα σε φορτηγά (συνοδευόμενα συνήθως από πλαστά στοιχεία κυκλοφορίας ή/και έγγραφα εμπορευμάτων) ή/και οδηγούμενα (τα πολυτελή κυρίως) από μέλη των ομάδων (συνοδευόμενα από πλαστές άδειες & πινακίδες κυκλοφορίας ή/και παραποιημένους αρ. πλαισίου).

Σε αυτό το στάδιο εμπλέκονται συνήθως μικτές αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες με διεθνή χαρακτήρα (κυρίως ομάδες προερχόμενες από Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Πολωνία και Μολδαβία). Εδώ αξίζει να επισημανθεί ότι φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της υπηκοότητας ή/και εθνικότητας του μέλους και της χώρας που εκλάπη ή/και προορίζεται το κλεμμένο αυτοκίνητο.

Η πλειοψηφία των ομάδων (**57%**) δραστηριοποιούνταν σε κλοπές ΙΧΕ αυτοκινήτων, όμως σημαντικός ήταν και ο αριθμός των ομάδων που εμπλεκόταν σε κλοπές ΙΧΦ-ΔΧΦ αυτοκινήτων (**25%**). Στα ΙΧΕ αυτοκίνητα παρατηρήθηκε προτίμηση σε μάρκες όπως TOYOTA COROLLA, SMART, BMW, CITROEN, MERCEDES, AUDI, στα ΙΧΦ αυτ-τα σε μάρκες όπως NISSAN NAVARA & PICKUP, TOYOTA & MAZDA και στις μοτ/τες στη μάρκα HONDA.

Οι ομάδες αυτές διαθέτουν μεγάλο βαθμό εξειδίκευσης και υψηλή τεχνογνωσία, ανάλογα με το είδος των οχημάτων στο οποίο «ειδικεύονται», καθώς χρησιμοποιούν ειδικά λογισμικά και τεχνολογία (φορητούς Η/Υ) για παράκαμψη του «immobilizer»

και ακρήστευση των συσκευών εντοπισμού («GPS tracker devices»). Η τεχνολογία αυτή είναι σχετικά εύκολα προσβάσιμη, καθώς διατίθεται από εταιρίες της αλλοδαπής (Ιταλία και Βουλγαρία κυρίως), μέσω Διαδικτύου.

Επίσης, χρησιμοποιούν διάφορα αντίμετρα σύλληψης όπως: τέλεση των κλοπών κατά τις νυχτερινές ώρες, απόκρυψη αυτοκινήτων σε περικλειστούς χώρους στάθμευσης ή αποθήκες ή οδούς μικρής κυκλοφορίας, παραποίηση χαρακτηριστικών κυκλοφορίας τους (αριθμούς πλαισίου αυτοκινήτων, πινακίδες κυκλοφορίας και άδειες κυκλοφορίας), αλλαγή εξωτερικής εμφάνισης αυτοκινήτου, τεμαχισμός-καταστροφή χαρακτηριστικών αναγνώρισης αυτοκινήτων (απόξεση αρ. πλαισίου, καταστροφή πινακίδων κυκλοφορίας), χρήση τσιλιαδόρων κατά την κλοπή των οχημάτων, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των κλεμμένων αυτοκινήτων, κάλυψη των χαρακτηριστικών τους (γάντια-κουκούλες), χρήση «ghostnumbers» κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, χρήση κωδικών κατά τις τ/φ τους συνομιλίες, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας της Αστυνομίας, χρήση από τα μέλη πλαστών στοιχείων ταυτότητας.

Διαθέτουν ένα ευρύ δίκτυο συνεργατών για τη διάθεση και νομιμοποίηση των οχημάτων (συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιούς, μηχανικούς, πλαστογράφους).

Εκμεταλλεύονται ευρέως και συστηματικά νομότυπες επιχειρηματικές δομές (όπως διαλυτήρια οχημάτων-σκραπατζίδικα, συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιεία, επιχειρήσεις εμπορίας μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, εταιρίες ενοικιάσεων οχημάτων, ενεχυροδανειστήρια, διεθνείς εταιρίες μεταφορών εμπορευμάτων) για τη μεταφορά-απόκρυψη, τεμαχισμό, διάθεση και εμπορία των κλεμμένων οχημάτων ή/και ανταλλακτικά αυτών. Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η διατήρηση καταστημάτων εμπορίας ανταλλακτικών και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ως «βιτρινών» για τη νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές τους δραστηριότητες.

3.4. Λαθρεμπόριο προϊόντων.

3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.

Το λαθρεμπόριο προϊόντων αποτελεί σημαντική και προσοδοφόρα δραστηριότητα για τις εγκληματικές ομάδες. Σε σχέση με το 2015 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, αλλά οι κυριότερες μορφές της εν λόγω εγκληματικής δραστηριότητας, εξακολουθούν: το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων, το λαθρεμπόριο οινοπνευματωδών ποτών, το λαθρεμπόριο καυσίμων και λαθρεμπόριο απομιμητικών προϊόντων.

Το συνολικό κέρδος των ομάδων, για το 2016, αποτιμάται στα **4.000.000** Ευρώ περίπου²⁶. Το λαθρεμπόριο συχνά τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως η πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων (τιμολόγια, ταξιδιωτικά έγγραφα κ.λπ.), η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και έχει σοβαρές συνέπειες για την εθνική οικονομία λόγω της απώλειας πολλών εκατομμυρίων ευρώ από φόρους και δασμούς.

Λαθρεμπόριο τσιγάρων: Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί κυρίως «ενδιάμεση (transit)» χώρα (από χώρες της Ασίας & Αν. Αφρικής με προορισμό χώρες της Κεντρικής, Βόρειας & Δυτικής Ευρώπης) και χώρα «προορισμού» (από Ουκρανία, Λευκορωσία, μέσω Μαυροβουνίου, π.Γ.Δ.Μ., Μολδαβίας, Βουλγαρίας ή/και από Ασιατικές Χώρες μέσω Κύπρου και Τουρκίας).

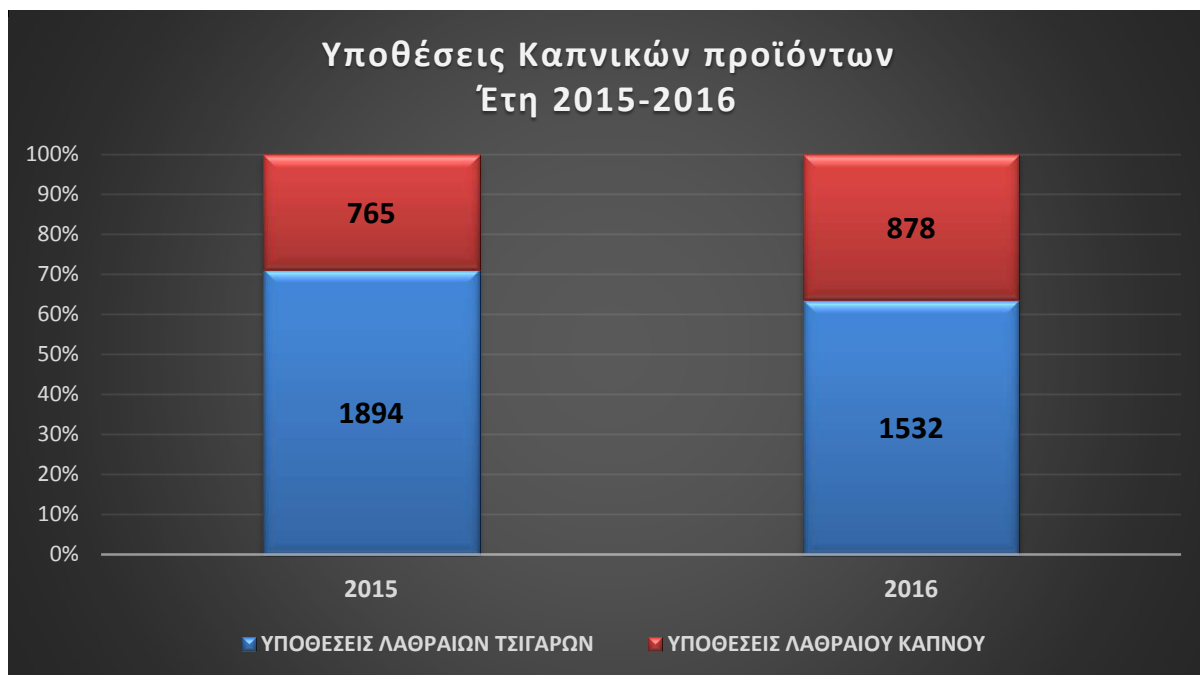
Τα καπνικά προϊόντα αποτέλεσαν και το 2016 την πλειοψηφία του συνόλου των προϊόντων που διακινήθηκαν παράνομα. Ειδικότερα, οι Διοικητικές Αρχές επιλήφθησαν συνολικά σε 1.532 υποθέσεις λαθρεμπορίας τσιγάρων (έναντι 1.894 το 2015) και 878 υποθέσεις λαθρεμπορίας καπνού (έναντι 765 το 2015), κατά τις οποίες κατασχέθηκαν συνολικά 546.389.730 τεμάχια τσιγάρων (έναντι 634.972.879 το 2015) και 5.840.680 γραμμάρια καπνού (έναντι 4.170.987 γρ. το 2015). Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει μείωση των υποθέσεων λαθρεμπορίας τσιγάρων και της συνολικής κατασχεθείσας ποσότητας τσιγάρων (-19% & -14% αντίστοιχα) και αύξηση στις υποθέσεις και τη συνολικά κατασχεθείσα ποσότητα λαθραίου καπνού (15% και 40% αντίστοιχως).

Επισημαίνεται ότι το 2016 το μεγαλύτερο ποσοστό των κατασχέσεων τσιγάρων (σε ποσοστό **92%** επί του συνόλου) αφορούσε σε ποσότητες μέχρι 50.000 τεμάχια (συνολικά καλύπτουν μόλις το **1,3%** της συνολικά κατασχεθείσας ποσότητας). Αντίθετα, σε ποσοστό **3%** επί συνολικού αριθμού υποθέσεων κατασχέθηκε το **96%** της συνολικά κατασχεθείσας ποσότητας.

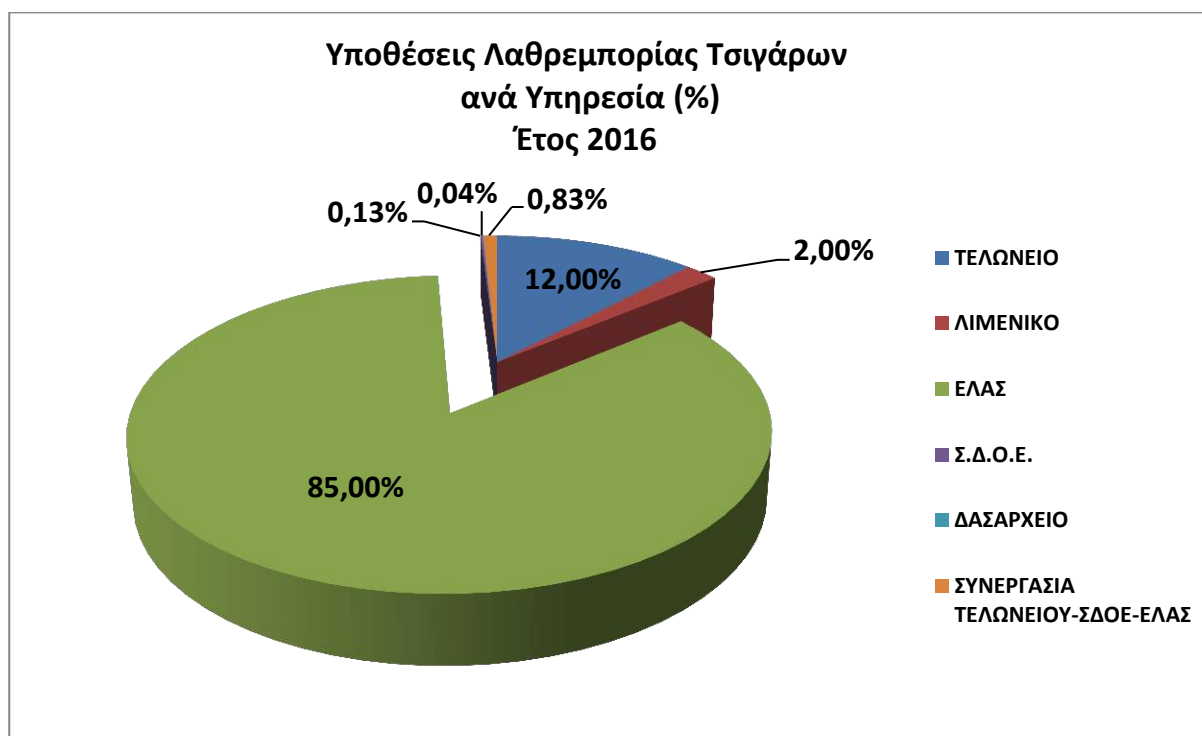
[Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γραφήματα].

²⁶ Το ποσό αυτό είναι ενδεικτικό και το ελάχιστο εκτιμώμενο, καθώς στην πλειοψηφία των υποθέσεων δεν κατέστη δυνατό να διακριβωθεί-υπολογιστεί το κέρδος των εγκληματικών ομάδων από τις επιληφθείσες Διοικητικές Αρχές.

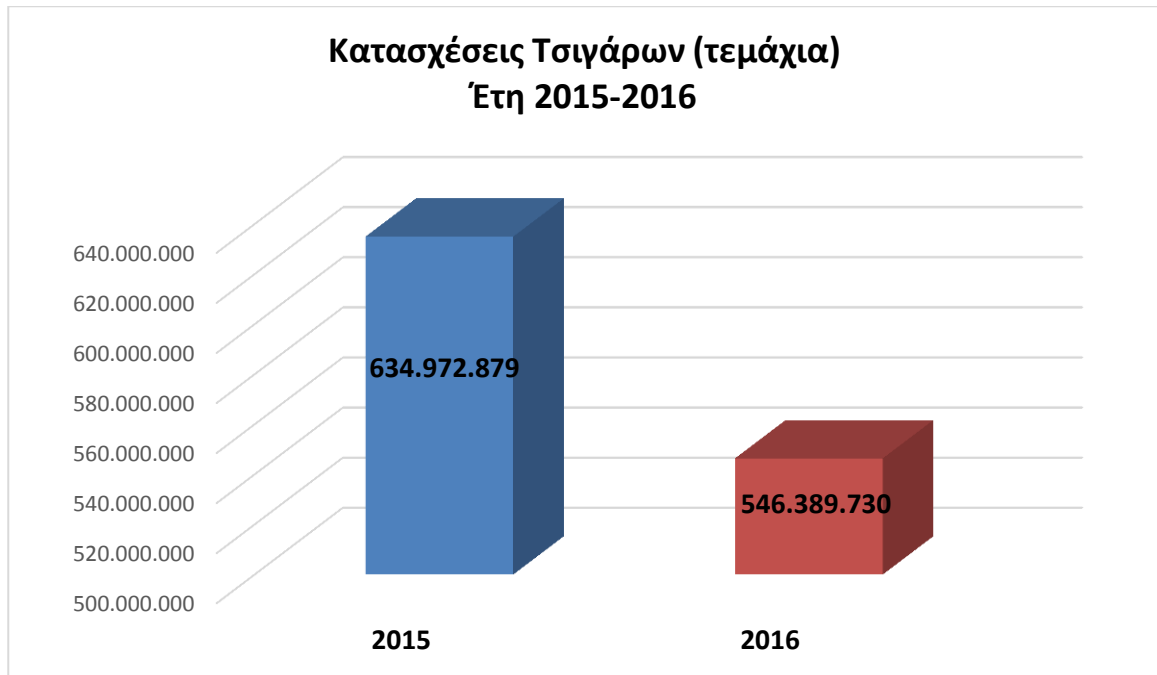
ΓΡΑΦΗΜΑ 20

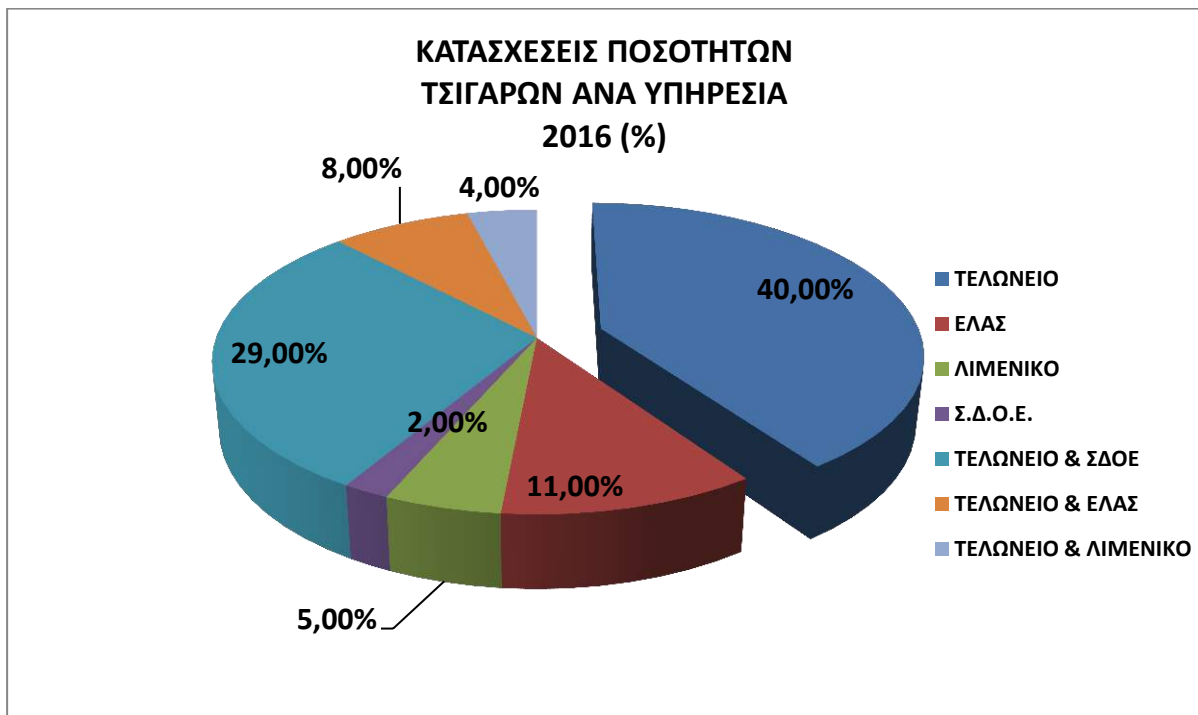
ΓΡΑΦΗΜΑ 21

ΓΡΑΦΗΜΑ 22

ΓΡΑΦΗΜΑ 23

Οι διαφυγόντες Δασμοί & Φόροι των ανωτέρω κατασχεθεισών ποσοτήτων λαθραίων τσιγάρων και καπνού ανέρχονται συνολικά σε 97.749.986 και 923.980,68 ΕΥΡΩ αντίστοιχα.

Η πλειονότητα των κατασχεθέντων τσιγάρων (σε ποσοστό **81%**) προέρχονταν από ελεύθερες ζώνες και συγκαταλέγονται στην κατηγορία των λεγόμενων “CHEAP

WHITES” ή “ILLICIT WHITES”, ήτοι φθηνών λευκών τσιγάρων, τα οποία προέρχονται από τρίτες χώρες και η διάθεσή τους εντός της Ε.Ε. γίνεται μόνο μέσω της λαθρεμπορικής οδού (π.χ. RAQEL SLIMS, ROYAL, SUPER, BON INTERNATIONAL, GOLD MOUNT, RONE, LAMPSI SLIMS κ.λπ.). Τα λοιπά ανήκαν σε αμιγώς Ελληνικές μάρκες ή/και μάρκες των τεσσάρων πολυεθνικών καπνοβιομηχανιών και των θυγατρικών τους.

Λαθρεμπόριο προϊόντων απομίμησης: Το έτος 2016 κατασχέθηκαν συνολικά 2.036.854 προϊόντα απομίμησης από τις Διοικητικές Αρχές της χώρας μας. Τα κατασχεθέντα αφορούσαν κυρίως απομιμήσεις διαφόρων επώνυμων προϊόντων (μπαταρίες, πορτοφόλια, είδη ρουχισμού, παπούτσια, ρολόγια, φορητά τηλέφωνα, γυαλιά, τσάντες, διάφορα αξεσουάρ, ψευδεπίγραφα φάρμακα κ.λπ.).

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των προϊόντων απομίμησης εξακολουθούν να είναι η Κίνα, το Χόνγκ-Κόνγκ, η Τουρκία, η Σιγκαπούρη, η Ταϊλάνδη, η Ινδία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, οι Φιλιππίνες και η Βουλγαρία.

Λαθρεμπόριο καύσιμων & οινοπνευματωδών ποτών: Οι συγκεκριμένες μορφές λαθρεμπορίου εξακολουθούν να προσελκύουν οργανωμένες εγκληματικές ομάδες και το 2016. Οι σχετικές υποθέσεις της λαθρεμπορίας καυσίμων αφορούσαν υγρά καύσιμα.

3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδα πές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλ. Χώρες
22	Κλοπή Αποδοχή κλεμμένων προϊόντων Πλαστογραφία Νομοθεσία Περί Αθέμιτου Ανταγωνισμού & Περί Σημάτων Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα	10	4	8	Προέλευση ς: Η.Π.Α. Καναδάς Κίνα Τουρκία Λευκορωσία Η.Α.Ε. Βουλγαρία Χώρες Μ. & Άπω Ανατολής Ενδιάμεσε ς (transit): Ελλάδα Βουλγαρία Προορισμο ύ: Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Μάλτα, Ολλανδία, Ουγγαρία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο,

Κατά το έτος **2016** δραστηριοποιήθηκαν συνολικά είκοσι δύο (22) εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από πεντακόσια ενενήντα τρία (593) μέλη.

Η πλειοψηφία των εν λόγω ομάδων (σε ποσοστό **82%**) ήταν εγχώριες (αμιγείς ή μικτές) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **68%**)[εγχώριες ή/και αλλοδαπές]. Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των μελών τους ήταν η Ελλάδα, το Πακιστάν, η Βουλγαρία, το Μπανγκλαντές και η Αλβανία.

Περαιτέρω, η πλειοψηφία αυτών (12) αφορούσε το λαθρεμπόριο τσιγάρων, ενώ σημαντικός αριθμός (5) αφορούσε σε διακίνηση απομιμητικών προϊόντων.

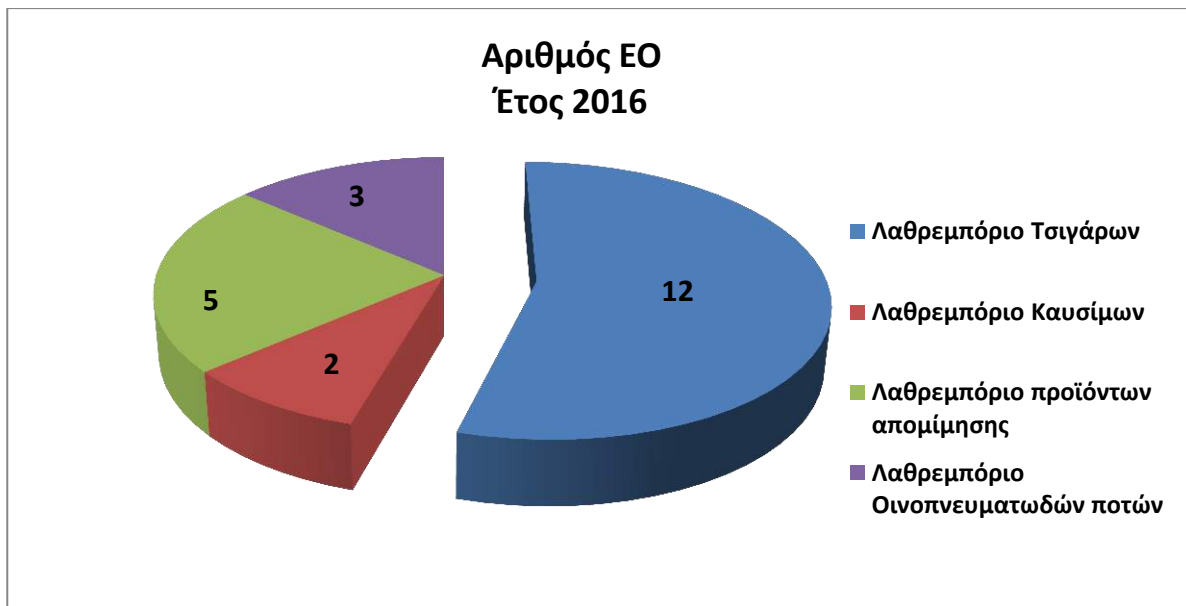
Επρόκειτο για ολιγομελείς (μέχρι 6 μέλη, σε ποσοστό **45%** επί του συνόλου), πολυμελείς (6-12 μέλη, σε ποσοστό **27%**) ή/και εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών, σε ποσοστό **27%**).

Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **71%** επί του συνόλου) δραστηριοποιούνταν σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο. Σημαντικό ποσοστό αυτών (**41%**) είχε διασυνοριακή-διεθνή διάσταση.

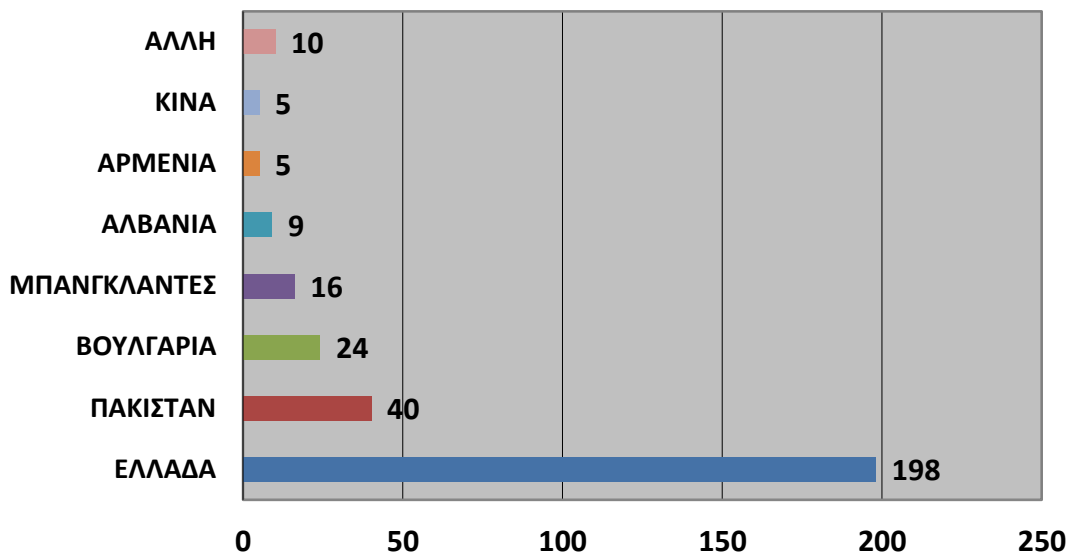
Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ομάδων δεν εμπλέκονταν σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες-αγορές. Σε μία περίπτωση ωστόσο διαπιστώθηκε ότι μέλη του εγκληματικού δικτύου εμπλεκόταν και σε διακίνηση ακατέργαστης κάνναβης.

[Βλ. αναλυτικότερα παρακάτω Γραφήματα]

ΓΡΑΦΗΜΑ 24

ΓΡΑΦΗΜΑ 25

Κύριες Υπηκοότητες Μελών ΕΟ
2016

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση λαθραίων τσιγάρων και καπνού** μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες είναι οι ημεδαπής προλεύσεως ομάδες (αμιγείς ή/και μικτές). Στις ομάδες αυτές συνεχίζεται η υψηλή συμμετοχή (σε ποσοστό **52%**) ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Γεωργία, Καζακιστάν, Ουζμπεκιστάν, Κιργιστάν, Ρωσία).

Σημαντικό μέρος των ομάδων είχε ιεραρχική δομή. Τα εγκληματικά δίκτυα είχαν πιο χαλαρή δομή με ύπαρξη συνεργαζόμενων υποομάδων-πυρήνων. Επίσης, είχαν διεθνή διάσταση, ενώ προέκυψαν διεθνείς διασυνδέσεις με μέλη εγκληματικών ομάδων σε χώρες προέλευσης (Λευκορωσία, Η.Α.Ε.) ενδιάμεσες (Μολδαβία, Βουλγαρία) και προορισμού (Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία) των λαθραίων τσιγάρων.

Ως προς τους τρόπους εισαγωγής και μεταφοράς των λαθραίων τσιγάρων στην ελληνική επικράτεια, δεν εντοπίζονται αλλαγές σε σχέση με το 2015, αλλά οι κυριότεροι εξακολουθούν να είναι:

❖ **Η χερσαία μεταφορά:** με αυτοκίνητα (επιβατηγά ή/και φορτηγά) από θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου (από/προς Αλβανία, Βουλγαρία, π.Γ.Δ.Μ., Τουρκία, Ιταλία)[αφορά πλειοψηφία υποθέσεων] μέσα σε ειδικές κρύπτες ή/και καλυπτόμενα από άλλο νόμιμα μεταφερόμενο προϊόν (τρόφιμα, είδη ένδυσης, συσκευές, νωπά οπωροκηπευτικά κ.λπ.) ή/και με λεωφορεία κρυμμένα στις αποσκευές επιβατών

❖ **Η ενάλια μεταφορά:** με πλοία και μεταφόρτωση τσιγάρων σε μικρότερα σκάφη τα οποία εκφορτώνουν σε ερημικές παραλίες της Δυτικής (Αιτωλοακαρνανία) και Νότιας Ελλάδας (Κρήτη) [προέρχονται από λιμάνια των χωρών της Κίνας, Βιετνάμ, Σιγκαπούρης, Μαλαισίας, Ταιβάν, Τζιμπουτί]. Για την κάλυψη του παράνομου

φορτίου χρησιμοποιούν διάφορα προϊόντα όπως έπιπλα, είδη ένδυσης, λαχανικά, χαρτικά, κτλ.

❖ **Η εναέρια μεταφορά:** κρυμμένα σε αποσκευές επιβατών πτήσεων.

Επισημαίνεται ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες μεταφέρονται με πλοία.

Στην περαιτέρω διακίνηση και διάθεση των καπνικών προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές της εγχώριας αγοράς εμπλέκονται τόσο ημεδαπές όσο και αλλοδαπές ομάδες (Πακιστανικές κυρίως), οι οποίες δρουν σε τοπικό (στα μεγάλα αστικά κέντρα), περιφερειακό ή/και πανελλήνιο επίπεδο. Η διακίνηση πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους (με ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ αυτ-τα & μοι/τες, με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, με εταιρίες ταχυμεταφορών). Η πώληση-διάθεση των λαθραίων τσιγάρων λαμβάνει χώρα κυρίως σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές, κατ-τα (ψιλικά, περίπτερα, κ.λπ.) και στο δρόμο.

Οι εγκληματικές ομάδες χρησιμοποιούν ευρέως τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση (ίδρυση εικονικών εταιριών διεθνών μεταφορών για μεταφορά λαθραίων τσιγάρων, αλίευση και διαφήμιση προϊόντων μέσω Διαδικτύου, αποστολή λαθραίων τσιγάρων με εταιρίες ταχυδιανομής) και απόκρυψη των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και κερδών (μίσθωση αποθηκών και οικιών, νομιμοποίηση εσόδων μέσω αγοράς κερδισμένων δελτίων Ο.Π.Α.Π.).

Επιπλέον, λαμβάνουν συνήθη [όπως: χρήση προπομπών και τσιλιαδόρων κατά τη μεταφορά των λαθραίων, αποθήκευση λαθραίων σε «καβάτζες» (οικίες, αποθήκες, πανεπιστημιακοί χώροι), χρήση «ghost numbers», δημιουργία κρυπτών στα οχήματα, χρήση ψευδών στοιχείων ταυτότητας για μεταφορά λαθραίων, χρήση πλαστών παραστατικών κατά τη μεταφορά λαθραίων, χρήση συσκευών ενδοεπικοινωνίας για επικοινωνία μελών τους) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (όπως: εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, χρήση «επιχ/κών» συσκευών και καρτών κινητής τηλεφωνίας, χρήση συνθηματικών κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, ίδρυση εικονικών εταιριών με τρίτα άτομα-«αχυράνθρωπους» για μεταφορά λαθραίων ή/και απόκρυψη εγκληματικής δραστηριότητας, εγκατάσταση καμερών σε χώρους αποθήκευσης λαθραίων).

Σε ένα μικρό ποσοστό (**14%** επί του συνόλου) των ομάδων διαπιστώθηκε ότι τα μέλη δωροδοκούσαν κατώτερους υπαλλήλους του ιδιωτικού (οδηγούς λεωφορειών ΚΤΕΛ και ΔΧΕ αυτ-των, υπάλληλοι αποθηκών ΚΤΕΛ και εταιριών ταχυμεταφορών) ή/και του δημόσιου τομέα (τελωνειακούς, Αστυνομικούς) για διευκόλυνση των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων.

Η διακίνηση και εισαγωγή των λαθραίων οينوπνευματώδων ποτών στη Χώρα μας, πραγματοποιείται κυρίως δια των χερσαίων συνόρων με διάφορα μεταφορικά μέσα (Ι.Χ.Ε., Ι.Χ.Φ. αυτ-τα κ.λπ.), μέσω θεσμοθετημένων ή μη, σημείων της Χώρας, με το παράνομο εμπόρευμα να προέρχεται στις περισσότερες των περιπτώσεων από τη Βουλγαρία. Και εδώ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι ημεδαπές ομάδες, ενώ παρατηρείται σημαντική συμμετοχή (σε ποσοστό **26%** επί του συνόλου των ημεδαπών) ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Γεωργία, Ουζμπεκιστάν). Από τους αλλοδαπούς σημαντική συμμετοχή έχουν οι υπήκοοι Βουλγαρίας και

Αλβανίας. Οι ομάδες εισάγουν, από Βουλγαρία κυρίως, είτε καθαρή αλκοόλη με την οποία αναμιγνύουν και εμφιαλώνουν τα ποτά σε αυτοσχέδια εργαστήρια είτε γνήσια ποτά, στα οποία συνέχεια τοποθετούν ελληνικές ετικέτες. Η διακίνηση-μεταφορά πραγματοποιείται κυρίως με μεταφορικές εταιρίες, ενώ η διάθεσή τους στους καταναλωτές λαμβάνει χώρα μέσω επιχειρήσεων πώλησης ποτών (κάβες) ή/και κατ/των (κέντρα διασκέδασης, υγειονομικού ενδιαφέροντος, κ.λπ.)

Ως προς τα χρησιμοποιούμενα αντίμετρα σύλληψης ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (στη διακίνηση καπνικών προϊόντων). Σε μια περίπτωση διαπιστώθηκε ότι τα μέλη της ομάδας δωροδοκούσαν τελωνειακό υπάλληλο προκειμένου αποφεύγουν ελέγχους στα συννοριακά σημεία.

Αναφορικά με τη **λαθραία διακίνηση και διάθεση καυσίμων** δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές σε σχέση με το 2015. Κύριες μεθοδολογίες προμήθειας ποσοτήτων πετρελαίου εξακολουθούν να είναι:

- Η παράνομη παρακράτηση αυτού κατά τον ανεφοδιασμό από ποντοπόρα πλοία (όπου ο φορολογικός συντελεστής είναι πολύ χαμηλός) ή/και δεξαμενές στρατιωτικών μονάδων ή ναυτιλιακών εταιριών διακίνησης πετρελαίου. Στη συνέχεια, το παρακρατηθέν καύσιμο αποθηκεύεται σε δεξαμενές και διακινείται-μεταπωλείται μέσω των υφιστάμενων πρατηρίων υγρών καυσίμων.
- Η κλοπή από δεξαμενές Δημοσίων κτιρίων (Νοσοκομεία, Στρατός, Αεροπορία).
- Η παράνομη κατακράτηση κατά την εκφόρτωση από διυλιστήρια σε παράνομες δεξαμενές.

Το 2016 εξιχνιάστηκαν δύο εγκληματικές ομάδες, οι οποίες εμπλεκόταν στη διάθεση λαθραίων καυσίμων στην εγχώρια αγορά. Οι ομάδες για τη διάθεση των καυσίμων κάνουν ευρεία χρήση των υφιστάμενων νόμιμων δικτύων εισαγωγής και διακίνησης καυσίμων (πρατήρια υγρών καυσίμων, βυτιοφόρα για μεταφορά, κ.λπ.). Επίσης, ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση των προϊόντων απομίμησης** στη Χώρα μας, κυρίαρχες και εδώ είναι οι εγχώριες ομάδες. Από τους αλλοδαπούς σημαντική συμμετοχή στις ομάδες έχουν οι υπήκοοι Κίνας και Πακιστάν. Τα απομιμητικά προϊόντα εισάγονται κυρίως από χώρες όπως Τουρκία, Βουλγαρία, Κίνα από διάφορα, θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου της Ελληνικής επικράτειας (παρέβρια περιοχή Ε/Τ μεθορίου, Ε/Β και Ε/Α μεθόριος) κρυμμένα μέσα σε φορτηγά αυτοκίνητα ή σε νόμιμα φορτία πλοίων. Στη συνέχεια μεταφέρονται με αυτοκίνητα ή φορτηγά σε αποθήκες ή/και στα μεγάλα αστικά κέντρα όπου διοχετεύονται στους καταναλωτές. Στην πώληση-διάθεση των προϊόντων εμπλέκονται συνήθως αλλοδαποί μετανάστες (υπηκοότητας Σενεγάλης και Κίνας κυρίως).

Οι ομάδες τείνουν να εκμεταλλεύονται το Διαδίκτυο (κυρίως για παραγγελίες πρώτων υλών και προμήθεια-αγορά προϊόντων, τα οποία κυκλοφορούν νόμιμα σε χώρες της αλλοδαπής όπως Η.Π.Α., Καναδάς, Κίνα), τις εταιρίες ταχυμεταφορών

(ΕΛΤΑ, εταιρίες courier) και μεταφοράς χρημάτων για την αποστολή-διακίνηση των απομιμητικών προϊόντων και των κερδών τους.

Η διάθεση-πώληση των απομιμητικών προϊόντων λαμβάνει χώρα στο δρόμο είτε σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές είτε μέσω νομότυπων δομών (εμπορικά καταστήματα, καταστήματα συμπληρωμάτων διατροφής, γυμναστήρια, κ.λπ.).

Ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν οι ομάδες ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

3.5. Εμπορία Ανθρώπων.

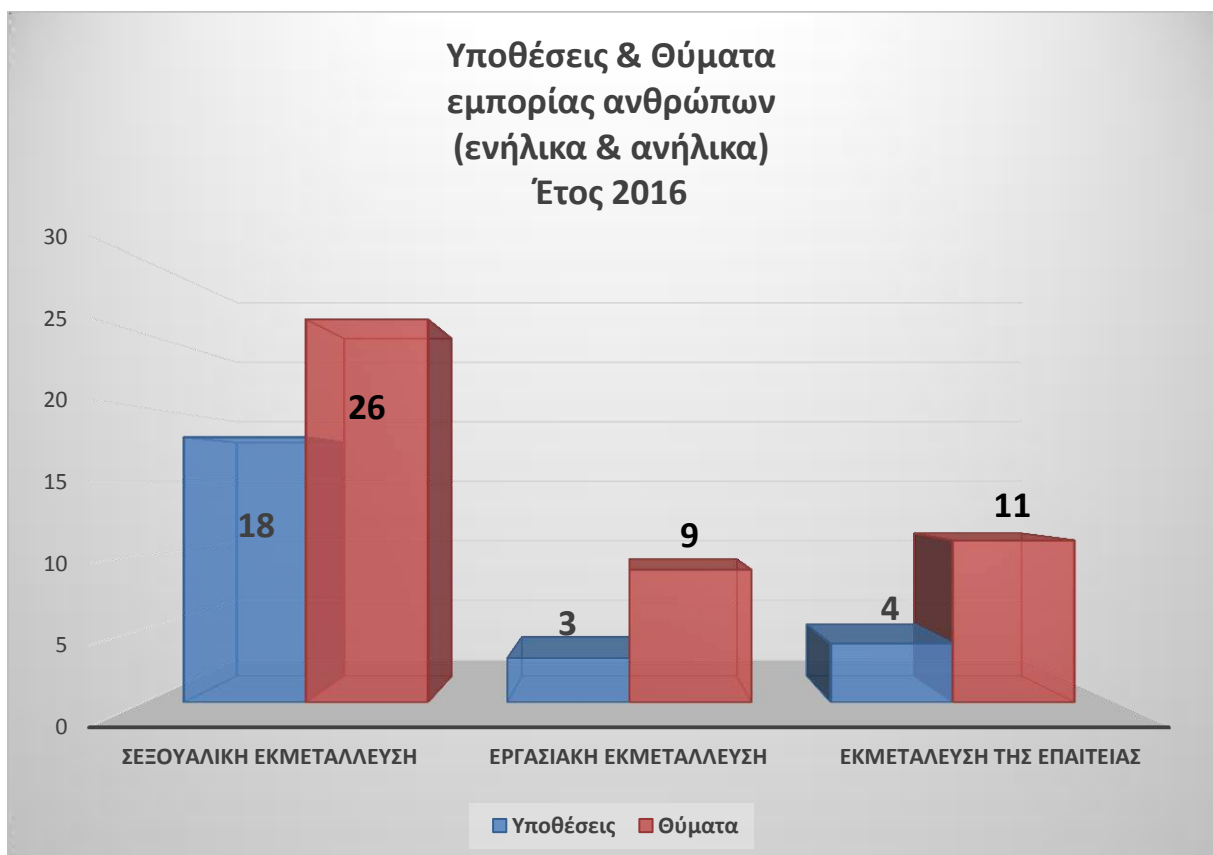
3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2015 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα συνεχίζει να αποτελεί «χώρα προορισμού» αλλά και «ενδιάμεση (transit)» χώρα (με προορισμό κυρίως Χώρες της Κεντρικής Ευρώπης) για την παροχή των παράνομων υπηρεσιών των εγκληματικών ομάδων εμπορίας ανθρώπων.

Οι υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές δικωτικές αρχές εμφανίζονται μειωμένες (**25** υποθέσεις έναντι **32** το 2015). Επίσης, μειωμένος εμφανίζεται και ο αριθμός θυμάτων (ενήλικα & ανήλικα) (**46** έναντι **57** το 2015), σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Από τις υποθέσεις αυτές **δεκαέξι (16)** ήταν υπό το πρίσμα εγκληματικών ομάδων.

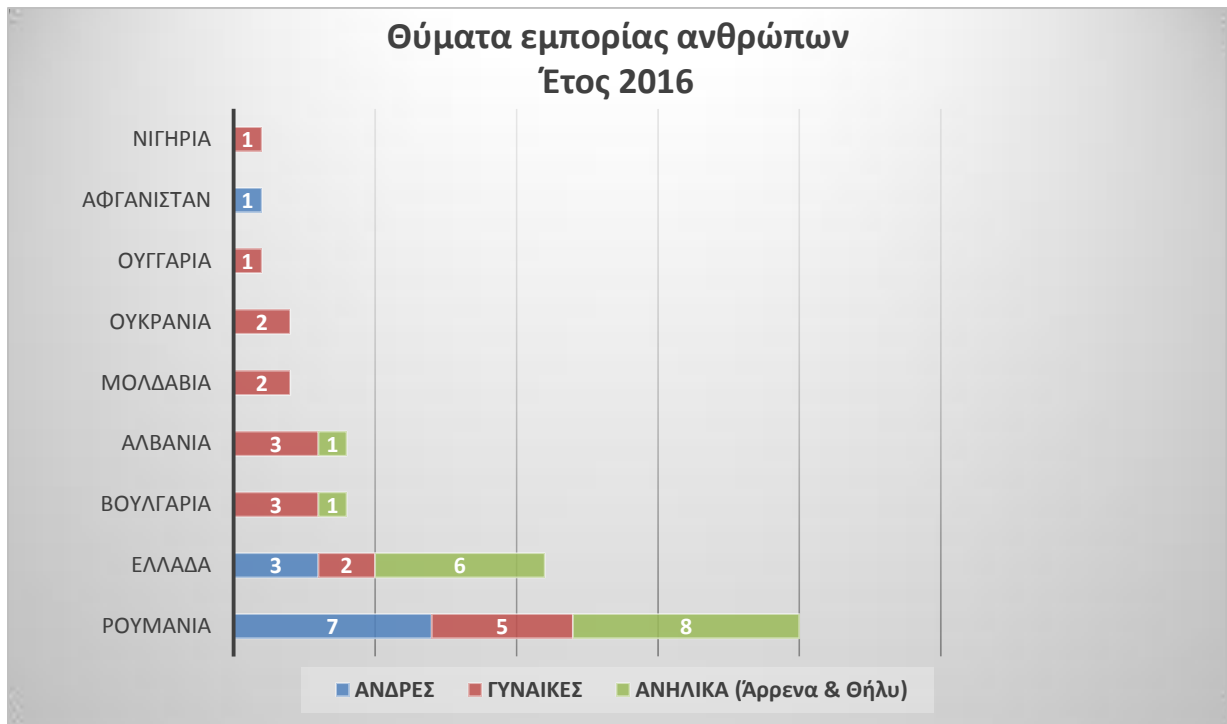
Κυρίαρχη μορφή εμπορίας ανθρώπων εξακολουθεί να είναι η προσέλκυση – διακίνηση ατόμων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση (**18** υποθέσεις). Ακολουθούν, η διακίνηση ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση της επατείας (**4** υποθέσεις) και της εργασίας (**3** υποθέσεις)[Βλ. παρακάτω Γράφημα].

ΓΡΑΦΗΜΑ 26

Οι κυριότερες υπηκοότητες προέλευσης των θυμάτων το 2016 είναι η Ρουμάνικη, και η Ελληνική. Η πλειοψηφία των ενήλικων θυμάτων είναι γυναίκες (18)[Βλ. παρακάτω Γράφημα]. Περαιτέρω, η πλειοψηφία των ανήλικων θυμάτων είναι θήλυ (11).

ΓΡΑΦΗΜΑ 27

3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Χώρες Δραστηριοποίησης
16	Αρπαγή Πλαστογραφία Βιασμός Σωματικές Βλάβες Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα Νομοθεσία Περί όπλων Παράνομη Μετανάστευση	6	5	5	Προέλευσης: Ελλάδα, Ρουμανία, Μολδαβία, Ουκρανία, Νιγηρία, Ιταλία, Βουλγαρία, Γερμανία Διέλευσης: Γαλλία Προορισμού: Ελλάδα

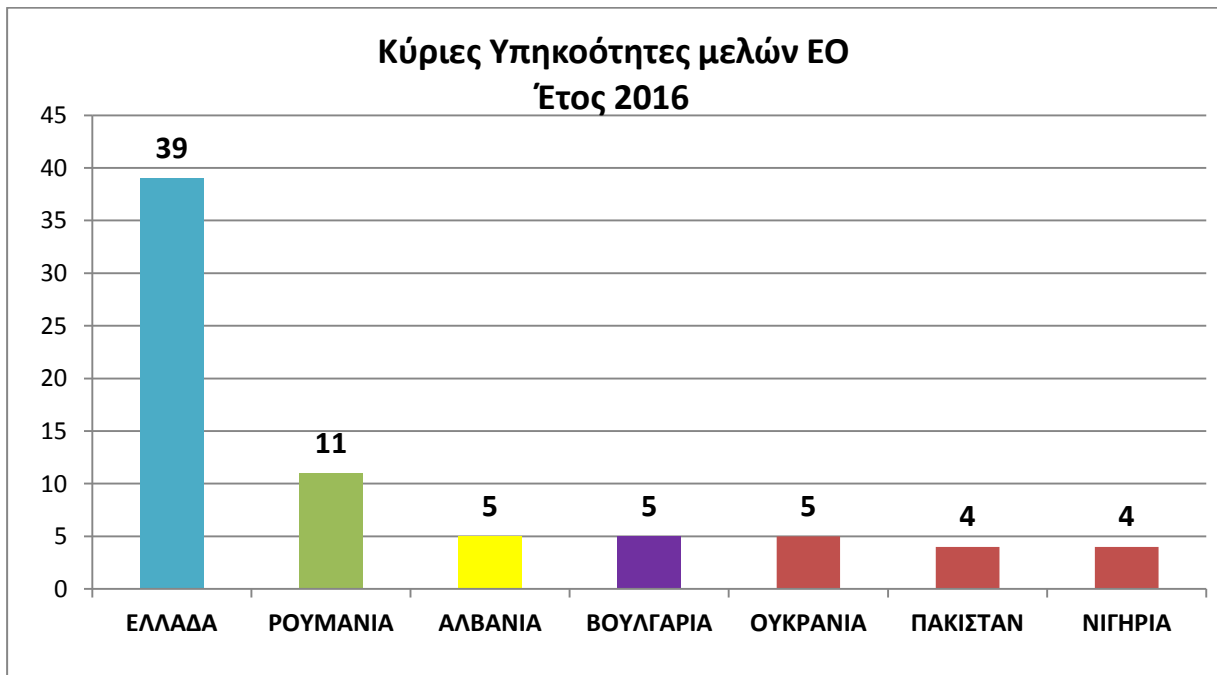
Κατά το έτος 2016, αποδομήθηκαν δέκα έξι (16) εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνταν στην εμπορία ανθρώπων, απαρτιζόμενες συνολικά από ογδόντα πέντε (85) μέλη. Δέκα τέσσερις (14) ομάδες δραστηριοποιούνταν στη σεξουαλική εκμετάλλευση και δύο (2) στην εκμετάλλευση της εργασίας.

Οι εν λόγω ομάδες ήταν τόσο ανομοιογενείς-μικτές (8) όσο και ομοιογενείς (8). Στην πλειοψηφία τους ήταν ημεδαπές (11) (μικτές ή/και ομοιογενείς).

Επρόκειτο στην πλειοψηφία τους (11) για ολιγομελείς (έως 6 μέλη). Ωστόσο, διαπιστώθηκε η δράση πολυμελών (6-12 μέλη) ή/και εγκληματικού δικτύου (12-30 μέλη) [σε πέντε (05) περιπτώσεις].

Οι κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας, Ρουμανίας, Αλβανίας, Βουλγαρίας, Ουκρανίας, Πακιστάν και Νιγηρίας. (Βλ. παρακάτω γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 28

Δεν διαπιστώθηκε εμπλοκή των ομάδων σε άλλες εγκληματικές αγορές.

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (**50%**) είχαν διεθνή διάσταση και φέρονταν να συνεργάζονται με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων της αλλοδαπής. Οι λοιπές δρούσαν σε τοπικό (επίπεδο Νομού) (**38%**) ή πανελλήνιο επίπεδο (**12%**).

Στην πλειοψηφία των ομάδων (9) διαπιστώθηκε σαφής κατανομή ρόλων και ιεραρχική δομή: Συγκεκριμένα μέλη ασχολούνταν με τη στρατολόγηση (συνήθως γυναίκες-μέλη ομοεθνείς των θυμάτων) και άλλα με τη μεταφορά-υποδοχή-φύλαξη και εκμετάλλευσή τους. Τα ηγετικά μέλη των ομάδων ήταν κατά πλειοψηφία ημεδαπής υπηκοότητας και ήταν επιφορτισμένα με συντονισμό και εποπτεία λοιπών μελών ή/και επίλυση τυχόν ανακύψαντων προβλημάτων.

Από την ανάλυση των σχετικών υποθέσεων προκύπτει ότι, οι δράστες, στο σύνολο αυτών, είχαν στρατολογήσει τα θύματα εκμεταλλεζόμενοι την ευάλωτη κοινωνική θέση και τη δεινή οικονομική τους κατάσταση. Κύρια μεθοδολογία δράσης ήταν η απόσπαση της συναίνεσης του θύματος μέσω της παροχής ψευδών υποσχέσεων αναφορικά με το είδος, τις συνθήκες εργασίας και την αμοιβή, απέσπασαν τη συναίνεση των θυμάτων που τους ακολούθησαν στη χώρα εκμετάλλευσης. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι ίδιοι οι δράστες στρατολογούσαν και μετέφεραν τα θύματα, οδικώς ή αεροπορικώς, στη χώρα μας.

Η σεξουαλική εκμετάλλευση λάμβανε χώρα σε οίκους ανοχής, «πεζοδρομιακή» πορνεία ή με πραγματοποίηση κατ' οίκον «ερωτικών ραντεβού». Η εργασιακή εκμετάλλευση σχετιζόταν με αγροτικές εργασίες και η εκμετάλλευση της επατείας λάμβανε χώρα σε μεγάλα αστικά κέντρα, σε πολυσύχναστα σημεία.

Η εκμετάλλευση της επατείας εμφανίζει «οικογενειακά στοιχεία», καθώς οι δράστες και τα θύματα ανήκουν στο στενό ή/και ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον.

Οι ομάδες εκμεταλλεύονται νομότυπες δομές όπως κέντρα διασκέδασης «stripshow», ξενοδοχεία, οίκους ανοχής, κέντρα αισθητικής-παροχής υπηρεσιών ευεξίας (μασάζ) για την εκπόρνευση των θυμάτων (κυρίως) ή/και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για νομιμοποίηση των εγκληματικών προσόδων τους. Το Διαδίκτυο εξακολουθεί να αποτελεί μέσο διαφήμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών αλλά και αλίευσης θυμάτων.

Οι ομάδες χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως ο εφοδιασμός των θυμάτων με πλαστά έγγραφα, η χρήση «ghost numbers» και ψευδωνύμων κατά τις τηλεφωνικές επικοινωνίες των μελών τους. Σε μία περίπτωση διαπιστώθηκε ο χρηματισμός Αστυνομικών για συγκάλυψη της δράσης τους.

3.6 Εκβιάσεις.

3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα εξακολουθεί και το 2016 να προσελκύει τις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας, σε μικρότερο ωστόσο βαθμό σε σχέση με το 2015. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ασχολήθηκαν συνολικά με εκατόν πενήντα οκτώ (**158**) υποθέσεις εκβίασης (αφορούν τελεσμένες και απόπειρες) (έναντι **160** το 2015), στην πλειοψηφία των οποίων δεν εξακριβώθηκε η εμπλοκή εγκληματικών ομάδων.

Περαιτέρω, εξακριβώθηκε η δράση πέντε (5) εγκληματικών ομάδων, οι οποίες απαρτιζόνταν συνολικά από είκοσι έξι (26) μέλη.

Οι στόχοι-θύματα των εγκληματικών ομάδων εξακολουθούν και το 2016 να αποτελούν, κατά κύριο λόγο, επιχειρηματίες, επαγγελματίες (σε διάφορους τομείς, όπως τράπεζες), ιδιοκτήτες καταστημάτων, ιδιώτες και αλλοδαποί (μετανάστες κυρίως).

3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
5	Νομοθεσία Περί Όπλων & Εκρηκτικών Έκρηξη Διακεκριμένες Φθορές Παράνομη Μετανάστευση Παραβάσεις σχετικές με εκρηκτικές ύλες	2	2	1	Αττική Θεσ/νίκη Κέρκυρα

Στην πλειοψηφία τους (σε ποσοστό **60%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολιγομελείς (έως 6 μέλη) εγχώριες ομάδες (αμιγείς-ομοιογενείς ή/και μικτές) με τοπική διάσταση (σε επίπεδο Νομού), χωρίς μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (έως

10 μήνες). Στις εγχώριες διαπιστώνεται συμμετοχή ομογενών χωρών πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (σε ποσοστό **43%** επί συνόλου ημεδαπών).

Οι υπηκοότητες προέλευσης των αλλοδαπών μελών ήταν η Κίνα, Αλβανία, το Ιράκ, η Αίγυπτος, η Γεωργία και η Ρουμανία (Βλ. αναλυτικότερα παρακάτω Γράφημα).

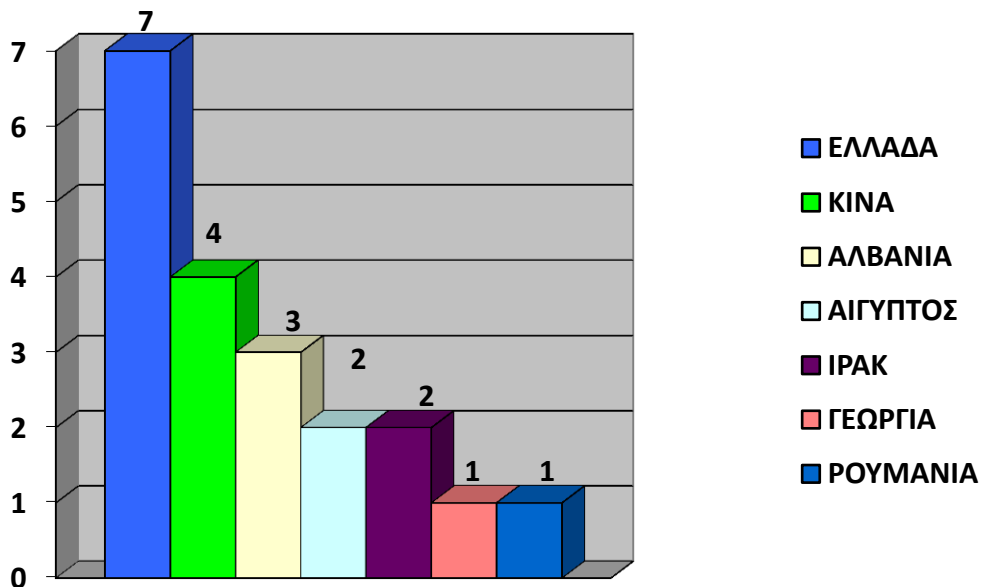
Δεν προέκυψε εμπλοκή των ομάδων με άλλες εγκληματικές αγορές-δραστηριότητες.

Οι κυριότερες μορφές εκβίασης, που διαπιστώθηκαν, το έτος 2016 είναι οι εξής:

- ❖ Η «μεσολάβηση» για τακτοποίηση-ρύθμιση οικονομικών οφειλών επιχειρηματιών ή/και άλλων εκπροσώπων εταιριών.
- ❖ Η αρπαγή και παράνομη κατακράτηση αλλοδαπών (μεταναστών κυρίως με οικονομική άνεση), και η εκβίαση των συγγενικών μελών τους για καταβολή χρηματικών ποσών, με σκοπό να αφεθούν ελεύθεροι (εμπλέκονται αλλοδαπές, κυρίως, εγκληματικές ομάδες).
- ❖ Η εκβίαση αλλοδαπών εργαζομένων με σκοπό να τους καταβάλλουν ένα ποσό από την αμοιβή τους προκειμένου συνεχίσουν απρόσκοπτα την επαγγελματική δραστηριότητα τους.
- ❖ Η «παροχή προστασίας» σε καταστήματα ή νυχτερινά κέντρα με την απειλή βίας (πρόκλησης σωματικών βλαβών στους ιδιοκτήτες ή υπαλλήλους αυτών, υλικών ζημιών σε αυτές, άσκησης ψυχολογικής βίας).
- ❖ Η κλοπή ηλεκτρονικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η εκβίαση μέσω διαδικτύου σε ιδιώτες-παθόντες κλοπής προς αποφυγή δημοσιοποίησης τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 29

Υπηκοότητες μελών Έτος 2016

Βασικό χαρακτηριστικό της δράσης των εν λόγω εγκληματικών ομάδων εξακολουθεί να αποτελεί η έντονη χρήση ή η απειλή χρήσης τόσο ψυχολογικής, όσο και

σωματικής βίας προς τα θύματά τους (παραγγελία για εκτέλεση «συμβολαίων θανάτου», τοποθέτηση αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών κ.α.).

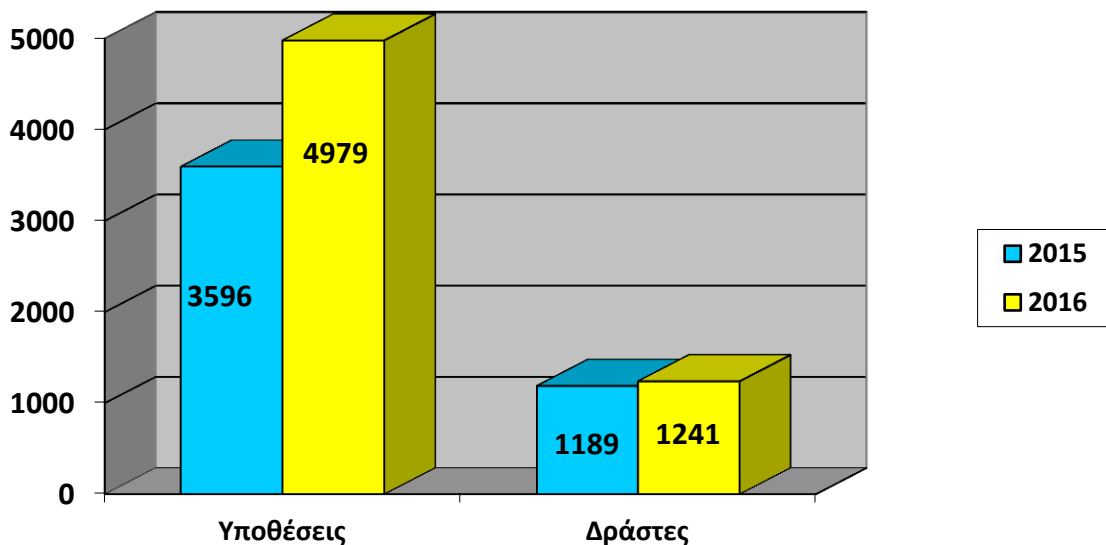
Οι ομάδες εμφανίζουν ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις μεθόδους έρευνας των διωκτικών αρχών, λαμβάνοντας ισχυρά αντίμετρα (χρήση «ghostnumbers», αποφυγή τ/φ συνομιλιών, τ/φ επικοινωνία με κωδικοποιημένες εκφράσεις, χρήση ψευδώνυμων, μετακίνηση με ΔΧΕ αυτ-τα, εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης). Τυχόν σύλληψη των ηγετικών μελών τους δεν επηρεάζει τη δράση τους, καθώς, συνεχίζουν τη δραστηριότητα και μέσα από τα σωφρονιστικά καταστήματα.

3.7 Οργανωμένες απάτες.

3.7.1 Παρούσα κατάσταση.

Οι απάτες εξακολουθούν να αποτελούν και το έτος 2016 μια ιδιαίτερα προσοδοφόρα εγκληματική δραστηριότητα, εμφανίζοντας αυξητικές τάσεις σε σχέση με το 2015 (**4.979** υποθέσεις απάτης έναντι **3.596** το 2015, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **38,46%** ενώ ταυτοποιήθηκαν συνολικά **1.241** δράστες έναντι **1.189** δραστών το 2015, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **4,37%**) (Γράφημα 30). Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι, ο αυξημένος αριθμός αυτόν οφείλεται στον σημαντικό αριθμό καταγεγραμμένων αποπειρών απάτης (**1.189** απόπειρες το 2016 έναντι **428** το 2015), οι οποίες αφορούσαν κυρίως απόπειρες εξαπάτησης ατόμων τρίτης ηλικίας διά τηλεφώνου, με τη μέθοδο της πρόκλησης ατυχήματος. Το γεγονός ότι παρέμειναν απόπειρες και δεν τελεσφόρησαν, συνδέεται άμεσα με την ενημερωτική καμπάνια που εκκίνησε η ΕΛ.ΑΣ. (έκδοση και διαμοίραση ενημερωτικού φυλλαδίου, σποτάκι στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και το διαδίκτυο, συνεχής ανάδειξη του φαινομένου μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, Ημερίδες-διαλέξεις ανά την επικράτεια) που είχαν ως αποτέλεσμα την ενημέρωση των ατόμων τρίτης ηλικίας και την αποφυγή θυματοποίησής τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 30

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται γενικά από μεγάλη ποικιλομορφία, ως προς τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία δράσης των δραστών. Τις περισσότερες φορές τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως αυτά της πλαστογραφίας, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και σε ελάχιστες περιπτώσεις με τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης και της ληστείας.

Τα θύματα εξακολουθούν να είναι ιδιώτες (υπερήλικα άτομα κατά πλειοψηφία, καταναλωτές, επιχειρηματίες και ιδιοκτήτες μικροεπιχειρήσεων), εταιρίες

(τραπεζικά ιδρύματα, εταιρίες κινητής τηλεφωνίας) και το Δημόσιο (ΙΚΑ, ΟΑΕΕ κτλ.).

Το συνολικό κέρδος που αποκόμισαν οι οργανωμένες ομάδες από τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα υπολογίζεται σε 2.630.000 Ευρώ.

3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Άγνωστη	Περιοχές Δράσης
43	Πλαστογραφία Κλοπή Υπεξαίρεση Ληστεία Κατοχή Ναρκωτικών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα	23	12	6	2	Αττική Θεσ/νική Αχαΐα Αργολίδα Άρτα Ιωάννινα Κρήτη Καβάλα Λάρισα Λέσβος Ηλεία Μεσσηνία Πιερία

Το έτος 2016 εξιχνιάστηκαν σαράντα τρεις (43) εγκληματικές ομάδες, αποτελούμενες συνολικά από διακόσια ογδόντα δύο (282) μέλη.

Κυρίαρχο ρόλο εξακολουθούν να έχουν οι εγχώριες (ομοιογενείς-αμιγείς) ομάδες (σε ποσοστό **52%** επί του συνόλου των ομάδων). Οι κυριότερες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας και Βουλγαρίας (Βλ. παρακάτω Γράφημα 31). Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα εμφανίζεται σημαντική συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **28%** επί συνόλου ημεδαπών υπηκόων).

Το μέγεθος τους ποικίλλει, αλλά στην πλειοψηφία τους (**74%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολιγομελείς (έως έξι μέλη). Ωστόσο, σε αρκετές περιπτώσεις ήταν πολυμελείς (6-12 μέλη), ενώ σε τέσσερις περιπτώσεις επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών).

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (**40%** επί του συνόλου) είχε τοπικό (σε επίπεδο Νομού) ή πανελλήνιο πεδίο δράσης (**37%** επί του συνόλου), ενώ σε μικρότερο ποσοστό είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση (**14%** επί του συνόλου). Σημαντικός

αριθμός των ομάδων δραστηριοποιούταν τόσο Αττική & Θεσσαλονίκη, όσο και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας (εμφανίζουν κινητικότητα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 31

Η πλειοψηφία των ομάδων δεν εμφάνισε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα. Ωστόσο δύο ομάδες εξ αυτών δραστηριοποιούνταν και σε κλοπές-διαρρήξεις οικιών.

Τα μέλη τους εμφανίζονται ιδιαίτερος ευρηματικά ως προς τις μεθόδους εξαπάτησης και τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες (φορητά τηλέφωνα, Η/Υ), το Διαδίκτυο και τις νομότυπες δομές για αλίευση πελατών ή/και για να διευκολύνουν (διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων, λειτουργία Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας, ταξιδιωτικών γραφείων, μετακίνηση με ΜΜΜ & ΔΧΕ αυτ-τα) και αποκρύψουν τις εγκληματικές δραστηριότητες τους. Χαρακτηρίζονται από μαζικότητα αδικημάτων (ευνοεί σε αυτό η τεχνολογία, όπως η χρήση φορητών τηλεφώνων και του Διαδικτύου για αλίευση των θυμάτων).

Η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **73%** επί του συνόλου των ομάδων) είχαν σχετικά σύντομο χρονικό ορίζοντα δράσης (1-6 μήνες), αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η δράση ετών (έως και επτά έτη).

Οι ομάδες, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμφανίζουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης, διαθέτοντας εξοπλισμό για πλαστογράφηση εγγράφων, κατασκευή πλαστών πιστωτικών καρτών, παγίδευση ΑΤΜ ή/και συνεργάζονται με πλαστογράφους, για τη διευκόλυνση των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων.

Σε σχέση με το 2015 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές ως προς τις μεθοδολογίες δράσης των εγκληματικών ομάδων, οι κυριότερες των οποίων αναφέρονται παρακάτω:

- Εξαπάτηση μέσω τ/φ επικοινωνίας (προέβαιναν σε μεγάλο αριθμό κλήσεων) υπερήλικων κυρίως ιδιωτών υποδουμένοι δικηγόρους, αστυνομικούς ή/και ιατρούς

και με το πρόσχημα εμπλοκής συγγενικού τους προσώπου σε θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα ή/και τροχαίο ατύχημα με τραυματισμό αποσπούσαν χρηματικά ποσά προκειμένου να μην συλληφθεί. Αυτή η μέθοδος συνεχίζει να απασχολεί σε μεγάλο βαθμό και το 2016.

- Εξαπάτηση του Δημοσίου με τη χρήση ή μη πλαστών δικαιολογητικών για την είσπραξη μη δικαιούμενων προνοιακών επιδομάτων πολυτεχνίας και τριτεχνίας, ή/και μέσω παράνομων συνταγογραφήσεων εν αγνοία των ασφαλισμένων ή/και με εικονικές ασφαλίσεις εργαζομένων, λαμβάνοντας μη δικαιούμενα ποσά, ή/και μέσω της ηλεκτρονικής υποβολής ψευδών Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων εργαζομένων στο Ι.Κ.Α., που δεν ανταποκρίνονταν σε πραγματική εργασία.
- Υποκλοπή στοιχείων τραπεζικών καρτών και εν συνεχεία διενέργεια απατηλών συναλλαγών σε εταιρείες, εστιατόρια και ξενοδοχεία εν αγνοία των πραγματικών κατόχων αυτών.
- Εξαπάτηση με τη μέθοδο της τηλεφωνικής προσέγγισης χονδρεμπόρων, προσποιούμενοι τους πελάτες "χονδρικής", και την απόσπαση εμπορευμάτων από αυτούς, για τα οποία ουδέποτε κατέβαλαν το ανάλογο αντίτιμο.
- Εξαπάτηση επιχειρηματιών, με το πρόσχημα διενέργειας ελέγχων σε καταστήματα ιδιοκτησίας τους, υποδυόμενοι τους ελεγκτές υπαλλήλους του ΕΦΕΤ και της Δ-νσης Υγείας ή/και με το πρόσχημα ένταξης των επιχειρήσεων τους σε αναπτυξιακά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ).
- Διάπραξη απατών σε βάρος νόμιμων κατόχων πιστωτικών καρτών και εταιριών, που δραστηριοποιούνται σε διαδικτυακές πωλήσεις. Τα παράνομα αποκομισθέντα προϊόντα μεταπωλούνταν, τα δε αποκομισθέντα κέρδη διαμοιράζονταν ακολούθως, μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων, στα υπόλοιπα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης.
- Εξαπάτηση με το πρόσχημα επικείμενου «κουρέματος» των τραπεζικών καταθέσεων και τη χορήγηση δανείων με οικονομικά οφέλη, μέσω τηλεφωνικών επιταγών και εμβασμάτων που εξαργύρωναν σε ταχυδρομικά καταστήματα και πρακτορεία μεταφοράς χρημάτων.
- Εξαπάτηση πολιτών με το πρόσχημα αγοράς αντικειμένων μεγάλης αξίας μέσω αγγελιών που αναρτούνταν στο διαδίκτυο
- Εξαπάτηση υπαλλήλων καταστημάτων κινητής τηλεφωνίας με χρήση πλαστών εγγράφων, αποκομίζοντας παράνομα συσκευές κινητών τηλεφώνων και συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας.
- Εξαπάτηση «επενδυτών», μέσω της σύστασης πολύπλοκων εταιρικών σχημάτων, τα οποία υποτίθετο πως δραστηριοποιούνταν επενδυτικά στην αγορά συναλλάγματος, σε διάφορες χώρες του εξωτερικού.

Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στην υπόψη δραστηριότητα χρησιμοποιούν τα συνήθη (όπως η χρήση «ghost numbers», πλαστών εγγράφων ταυτότητας ή/και αδειών διαμονής, μετακίνηση με ΜΜΜ και ΔΧΕ αυτ-τα, διαμονή σε ξενοδοχεία)

ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (χρήση ψευδωνύμων και κωδικοποιημένων εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, δραστηριοποίηση των ηγετικών μελών των ομάδων εξ αποστάσεως μέσω της χρήσης φορητών τ/φ ή Διαδικτύου, συνεχείς και εικονικές αλλαγές έδρας της επιχείρησης, κ.λπ.).

Η πλήρης εξιχνίαση και η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε η συνέχιση της δράσης και μέσα από τα σωφρονιστικά ιδρύματα στα οποία ήταν έγκλειστοι.

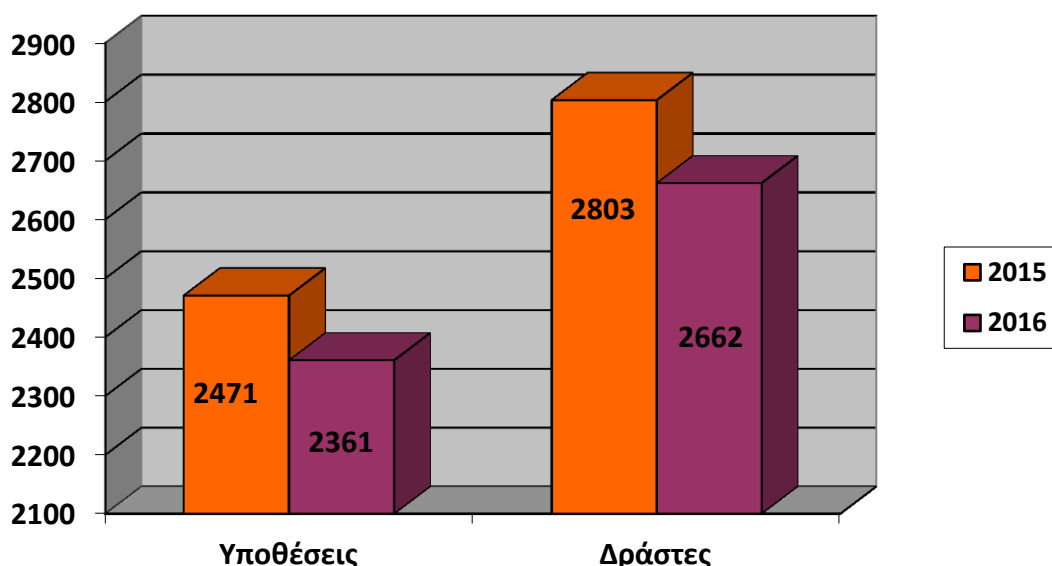
3.8 Πλαστογραφία.

3.8.1 Παρούσα κατάσταση.

Το αδίκημα της πλαστογραφίας αποτελεί μία εγκληματική δραστηριότητα, η οποία, ως επί το πλείστον, εμφανίζεται δευτερογενώς και συρρέει με έτερες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας (κυρίως παράτυπη μετανάστευση, απάτες, κλοπές τροχοφόρων και διακίνηση κλεμμένων προϊόντων, λαθρεμπόριο προϊόντων κ.λπ.). Περαιτέρω, συσχετίζεται άμεσα με οικονομικής και διοικητικής φύσεως συναλλαγές, επηρεάζοντας σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή τους.

Το 2016 συνεχίζεται η διαπιστωθείσα μειωτική τάση (σε ποσοστό **-4,5%** & **-5%** αντίστοιχα) στον αριθμό των υποθέσεων και συλληφθέντων για το αδίκημα της πλαστογραφίας (αφορούν κατοχή, χρήση και κατάρτιση-νόθευση πλαστού εγγράφου) σε σχέση με το προηγούμενο έτος (Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γράφημα)

ΓΡΑΦΗΜΑ 32

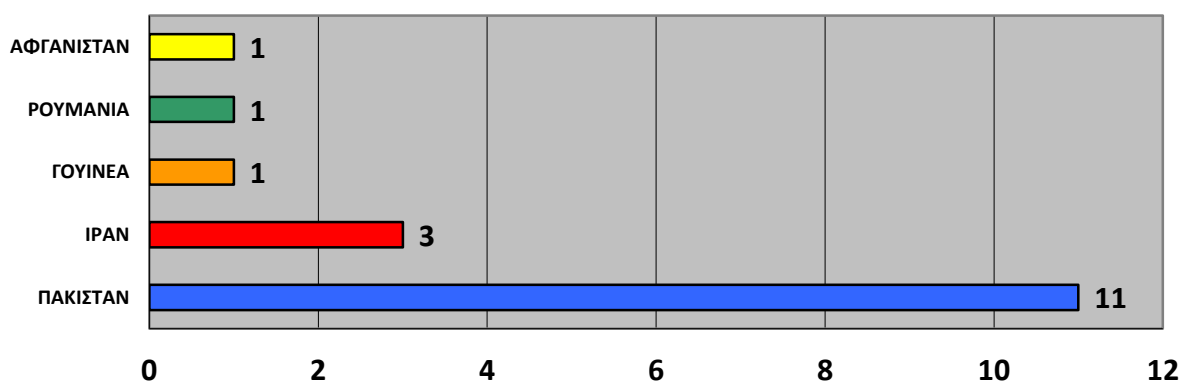
Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των πλαστογραφημένων προϊόντων (συνήθως Δημόσιες Υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα, πολίτες, εταιρίες).

3.8.2 Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
4	Παράτυπη Μετανάστευση Διακίνηση κλεμμένων προϊόντων Κλοπές τροχοφόρων Λαθρεμπόριο προϊόντων Απάτη	4	Αττική Κως

Το έτος 2016 εντοπίστηκαν τέσσερις (04) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες προέβαιναν σε κατάρτιση και νόθευση ταξιδιωτικών εγγράφων και λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων της παραμονής (Δελτία αιτήσαντος ασύλου, υπηρεσιακά σημειώματα, Δ.Α.Τ., προξενικές θεωρήσεις εισόδου, κ.λπ.) και αποτελούνταν συνολικά από δεκαεπτά (17) μέλη. Όλες οι ομάδες ήταν αλλοδαπές, ολιγομελείς (έως 6 μέλη) με κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους το Πακιστάν και το Ιράν (Βλ. παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 33

Υπηκοότητες Μελών
Έτος 2016

Οι ομάδες δρούσαν σε τοπικό ή/και πανελλήνιο επίπεδο (σε ποσοστό **75%** επί του συνόλου). Σε μια περίπτωση διαπιστώθηκαν διασυνδέσεις με μέλη ομάδων σε Ευρωπαϊκές χώρες (Χώρες Κεντρικής & Β. Ευρώπης).

Η δράση των ομάδων εμπεριέχει υψηλό βαθμό εξειδίκευσης (χρησιμοποιούν διάφορες ηλεκτρονικές εφαρμογές Η/Υ και του Διαδικτύου, Η/Υ, εκτυπωτές, σαρωτές, ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, πρέσες, μήτρες σφραγίδων και λοιπό εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό), ενώ ο βασικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούν είναι εύκολα διαθέσιμος στο νόμιμο εμπόριο και το Διαδίκτυο.

Η κατάρτιση των πλαστών εγγράφων συνήθως λαμβάνει χώρα σε διαμερίσματα ή/και καταστήματα (εντοπίστηκαν τέσσερα αυτοσχέδια εργαστήρια κατάρτισης και νόθευσης πλαστών εγγράφων) και πραγματοποιείται είτε με τη νόθευση γνήσιων ταξιδιωτικών εγγράφων (με τη μέθοδο της αντικατάστασης της φωτογραφίας ή/ και με τη μέθοδο «face to face»²⁷) είτε με την κατάρτιση εξ υπαρχής πλαστών (κυρίως ταξιδιωτικών εγγράφων χωρών όπως Πακιστάν, Συρίας).

Οι παρεχόμενες «υπηρεσίες» ποικίλλουν: από κατάρτιση-νόθευση πλαστών αδειών κυκλοφορίας, ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αδειών οδήγησης, βιβλιαρίων υγείας, πιστοποιητικών γέννησης, ληξιαρχικών πράξεων γάμου, ταξιδιωτικών (διαβατήρια και Δ.Α.Τ. χωρών της Ε.Ε. κυρίως) και λοιπών νομιμοποιητικών της παραμονής εγγράφων (άδειες διαμονής, βεβαιώσεις ΟΤΑ, προξενικές θεωρήσεις εισόδου, δελτία παροχής ασύλου, υπηρεσιακά σημειώματα αστυνομικών αρχών). Οι τιμές τους κυμαίνονται από 30 έως 1200 Ευρώ (αναλόγως τύπου και ποιότητας εγγράφου)²⁸.

Οι ομάδες εξακολουθούν να εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές όπως εταιρίες ταχυμεταφορών (courier) και μεταφοράς χρημάτων για την αποστολή και διακίνηση των ταξιδιωτικών εγγράφων (γνήσιων και πλαστών) και των εγκληματικών προσόδων τους. Επίσης, εκμεταλλεύονται τη λειτουργία διαφόρων καταστημάτων (καφενεία, καφετέριες όπου συχνάζουν μετανάστες, φωτογραφεία-φωτοτυπεία) για αλίευση πελατών ή/και παράδοση-διακίνηση-κατάρτιση των πλαστών εγγράφων.

Οι ομάδες χρησιμοποιούσαν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως χρήση τσιλιαδόρων και μέτρων προφύλαξης κατά τις παράνομες συναλλαγές, διαμόρφωση κρυφών χώρων σε διαμερίσματα και καταστήματα (καβάζες) για κατάρτιση πλαστών εγγράφων ή/και πιο ισχυρά (επικοινωνία και ανταλλαγές αρχείων μέσω εφαρμογών όπως Viber, Imo, Telegram, διατήρηση και/τος ως βιτρίνα κάλυψης εγκληματικής δραστηριότητας).

²⁷Η μέθοδος αυτή συνίσταται στην επεξεργασία της φωτογραφίας του πραγματικού κατόχου με χρήση λέιζερ (π.χ. αλλαγή χρώματος μαλλιών, ματιών και δέρματος).

²⁸Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα πλαστά Υπηρεσιακά σημειώματα κυμαίνονται στα 30-300 Ευρώ, τα Δελτία Αιτήσαντος αλλοδαπού στα 100-150 και τα ευρωπαϊκά ταξιδιωτικά έγγραφα στα 400-1200 Ευρώ.

3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών.

3.9.1 Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2015 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «προορισμού» (οπλισμός προερχόμενος από Αλβανία, Βουλγαρία, π.Γ.Δ.Μ., Σερβία, Κόσσοβο, Μαυροβούνιο) για την κάλυψη των αναγκών της «εγχώριας» αγοράς (μεμονωμένους δράστες ή/και ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας), αλλά και «ενδιάμεση» (transit) χώρα [κυρίως με προορισμό την Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Λιβύη ή/και χώρες της Ε.Ε.], ένεκα της γεωγραφικής της θέσης.

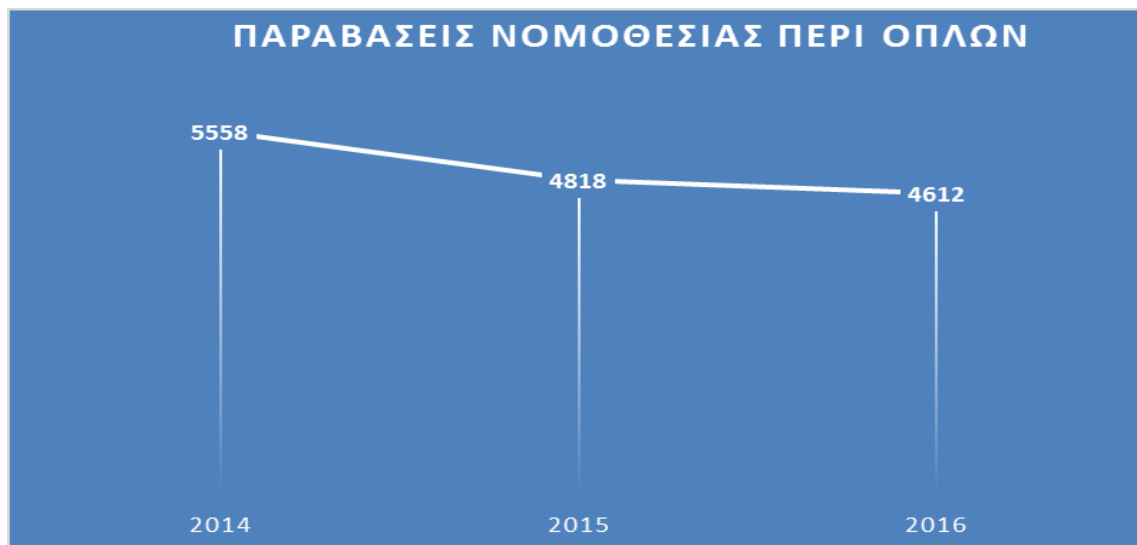
Από το σύνολο των κατασχέσεων των όπλων στην Ελληνική Επικράτεια το 2016, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών αφορά σε κυνηγετικά όπλα & όπλα Flobert. Όσον αφορά τις παραβάσεις Νομοθεσίας Περί Όπλων, συνεχίζεται η πτωτική τάση και το 2016, σε σχέση με προηγούμενα έτη.

[Βλ. παρακάτω Γραφήματα]

ΓΡΑΦΗΜΑ 34

ΓΡΑΦΗΜΑ 35

Η παράνομη διακίνηση οπλισμού αποτελεί πεδίο προσέλκυσης εγκληματικών ομάδων αλλά και μεμονωμένων δραστών-διακινητών οι οποίοι έχουν διασυνδέσεις και συνεργάζονται «ad hoc»²⁹ με διάφορες εγκληματικές ομάδες, προμηθεύοντας τους παράνομα με οπλισμό.

3.9.2 Εγκληματικές Ομάδες

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγκώριες	Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες	Περιοχές Δράσης
3	Πλαστογραφία Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματική δραστηριότητα Νομοθεσία Περί Φωτοβολίδων	2	1	Ελλάδα Αυστρία Τουρκία Χώρες Δυτικής Αφρικής	Αττική Ηράκλειο Χανιά

Η παράνομη διακίνηση όπλων εξακολουθεί να αποτελεί, κατά κύριο λόγο, δευτερογενή εγκληματική δραστηριότητα των ομάδων που εμπλέκονται σε αυτήν.

²⁹Πρόκειται για το «crime as service model».

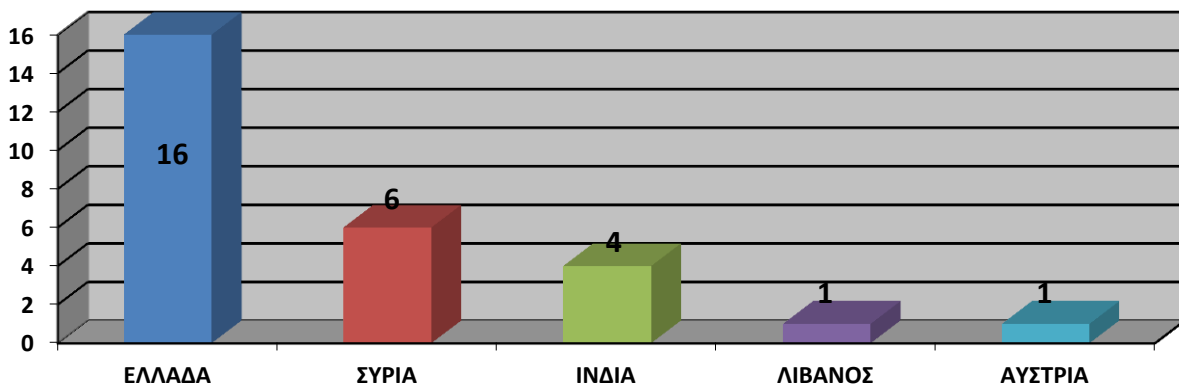
Το 2016, σε τρεις (3) περιπτώσεις διαπιστώθηκε η εμπλοκή οργανωμένων ομάδων, οι οποίες απαρτίζονταν από είκοσι οκτώ (28) μέλη συνολικά, και είχαν ως κύρια δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση οπλισμού.

Οι ομάδες ήταν ολιγομελής (έως 6 μέλη), πολυμελής (6-12 μέλη) ομάδα, αλλά και ολόκληρο εγκληματικό δίκτυο (άνω των 12 μελών).

Οι υπηκοότητες των μελών τους ήταν Ελλάδα, Συρία, Ινδία, Λιβάνου & Αυστρίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 36

Υπηκοότητες Μελών ΕΟ Έτος 2016

Η πλειοψηφία των ομάδων (δύο εκ των τριών) είχε διεθνή-διασυνοριακή διάσταση.

Αναφορικά με τους τρόπους διακίνησης δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές το 2016 σε σχέση με το 2015. Αυτή εξακολουθεί να πραγματοποιείται **χερσαία** [με οχήματα (Ι.Χ – Φ/Γ) σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες μέσω των θεσμοθετημένων σημείων εισόδου/εξόδου Χώρας (Αλβανίας, Τουρκίας, Βουλγαρίας, π.Γ.Δ.Μ.) ή/και πεζή από μη θεσμοθετημένα σημεία εισόδου τα οποία στη συνέχεια τα αποκρύπτουν σε συγκεκριμένα σημεία (κυρίως στην Ε/Α μεθόριο)], **θαλάσσια** (με πλοία φορτωμένα σε container, κρυμμένα με άλλα εμπορεύματα) και **εναέρια** (με aircouriers οι οποίοι τα είχαν κρυμμένα σε αποσκευές).

Περαιτέρω, δημοφιλής **μεθοδολογία δράσης (modus operandi)** και το 2016 συνιστά η νόμιμη εισαγωγή από εταιρίες εμπορίας οπλισμού σε χώρες της Ε.Ε. (Βουλγαρία, Αυστρία κυρίως) διαφόρων αεροβόλων όπλων, πιστολιών κρότου-αερίου και λοιπών απενεργοποιημένων όπλων, φυσιγγίων κρότου-αερίου και η μετατροπή τους στη συνέχεια σε πυροβόλα όπλα και φυσίγγια αυτών, τα οποία, στη συνέχεια, διακινούνται στην εγχώρια αγορά. Προς τούτο συνήθως μέλη τους διατηρούν νομίμως καταστήματα εμπορίας όπλων.

Οι τιμές αγοράς των πυροβόλων όπλων κυμαίνονται από 200 έως 5.000 Ευρώ (αναλόγως του τύπου, προέλευσης, χρονολογία μοντέλου όπλου κ.λπ.).

Οι ομάδες αυτές εμφανίζουν υψηλό βαθμό ειδίκευσης, καθώς συμμετέχουν σε αυτές μέλη με εξειδικευμένες γνώσεις και εξοπλισμό για τη μετατροπή-τροποποίηση των όπλων.

Οι ομάδες διαπιστώθηκε ότι διαπλέκονταν με δημόσιους λειτουργούς (Αστυνομικούς) και στέλεχος εταιρίας εμπορίας οπλισμού στην αλλοδαπή.

Επίσης, τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη διακίνηση των εγκληματικών τους προσόδων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, ταχυμεταφορών, τραπεζικά ιδρύματα, λεωφορεία του ΚΤΕΛ) αλλά και του παράνομου οπλισμού (εταιρίες ταχυμεταφορών, καταστήματα εμπορίας όπλων, σκοπευτικές λέσχες, σύσταση ναυτιλιακών εταιριών στην αλλοδαπή). Περαιτέρω, αναπτύσσουν συνεργασίες με νόμιμους εμπόρους και εταιρίες εμπορίας όπλων, στην αλλοδαπή εισάγοντας νόμιμα τον οπλισμό στη χώρα μας, τον οποίο στη συνέχεια τον τροποποιούν-μετασκευάζουν.

Επιπρόσθετα, κάνουν ευρεία χρήση των νέων τεχνολογιών [Διαδίκτυο (SurfaceWeb), «Darknet»] για την αλίευση πελατών και διακίνηση του οπλισμού. Το «Σκοτεινό Δίκτυο (Darknet)»³⁰ συνιστά διεθνώς δημοφιλές πεδίο ανεύρεσης πελατών και διακινητών οπλισμού. Η δε αποστολή-διακίνηση του οπλισμού λαμβάνει χώρα κυρίως μέσω εταιριών ταχυμεταφοράς.

Οι ομάδες λαμβάνουν τα συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως χρήση «ghostnumbers», συνθηματικών εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, απόκρυψη οπλισμού σε μισθωμένες οικίες ή/και αποθήκες (καβάτζες), εφοδιασμό πλοίων με πλαστά παραστατικά εμπορευμάτων, απόκρυψη σε άλλα νόμιμα μεταφερόμενα φορτία.

³⁰Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι επιμερίζεται σε σκοτεινά δίκτυα κρυμμένα βαθιά μέσα στον ιστό. Επίσης, γνώρισμα του σκοτεινού διαδικτύου είναι και τα δίκτυα ανωνυμίας, όπως το Tor, που λειτουργεί μέσω μιας σειράς ανώνυμων συνδέσεων.

3.10 Παραχάραξη.

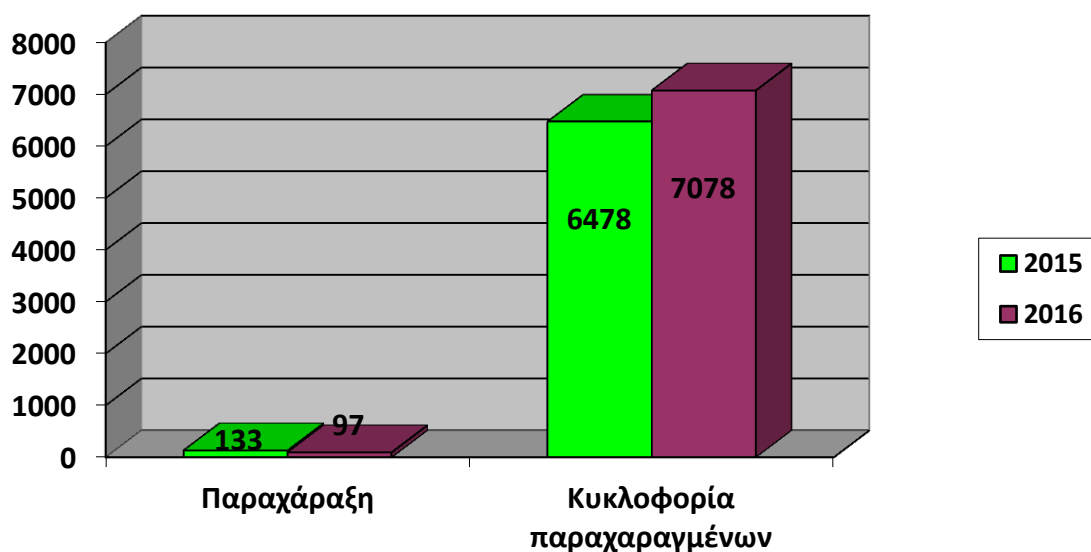
3.10.1 Παρούσα κατάσταση.

Η παραχάραξη χαρτονομισμάτων συνιστά πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες.

Η Ελλάδα δεν αποτελεί χώρα παραγωγής παραχαραγμένων νομισμάτων αλλά χώρα κυκλοφορίας αυτών. Ωστόσο, σε μια περίπτωση διαπιστώθηκε η παραχάραξη, από συγκεκριμένη εγκληματική ομάδα, χαρτονομισμάτων Ευρώ και Αλβανικών Λεκ.

Συνολικά, οι υποθέσεις παραχάραξης χαρτονομισμάτων το έτος 2016 ανήλθαν σε ενενήντα επτά (**97**) έναντι (**133**) το 2014. Ωστόσο, αύξηση (σε ποσοστό **9,26%**) παρατηρήθηκε και στις υποθέσεις κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων (καλόπιστης ή μη)[Βλ. παρακάτω ΓΡΑΦΗΜΑ].

ΓΡΑΦΗΜΑ 37

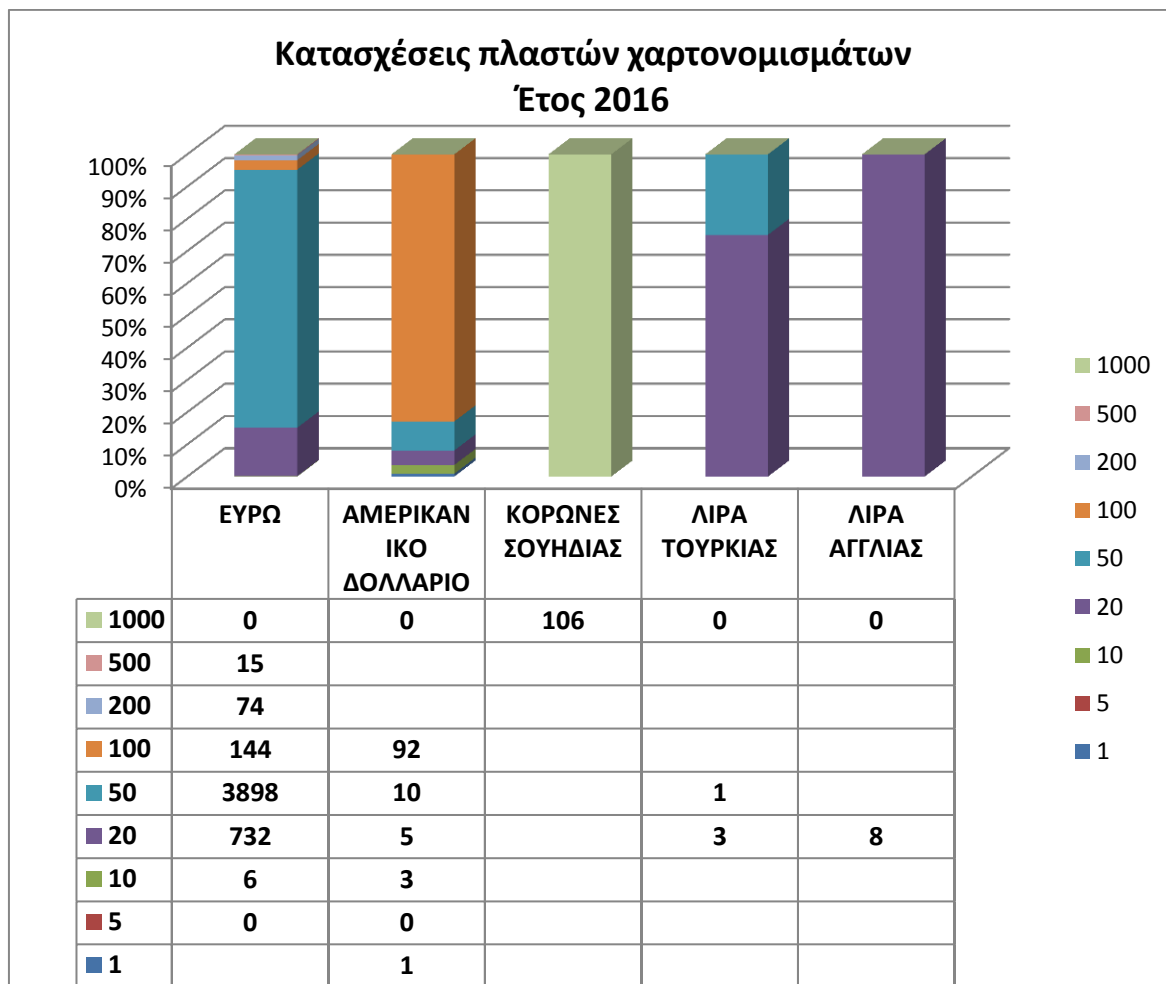

Το αδίκημα της παραχάραξης χαρτονομισμάτων συχνά τελείται σε συνδυασμό με το αδίκημα της απάτης ή/και της κυκλοφορίας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων και επηρεάζει σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών συναλλαγών και την εμπιστοσύνη σε αυτές (Βλ. Πίνακα επόμενης παραγράφου).

Από τις κατασχέσεις πλαστών χαρτονομισμάτων στην Ελληνική Επικράτεια για το 2016 προκύπτει ότι προτιμάται η παραχάραξη χαρτονομισμάτων Ευρώ (ονομαστικής αξίας 100, 50, & 20 κυρίως) και Αμερικανικού Δολαρίου (ονομαστικής αξίας 100 και 50) σε σχέση με λοιπά ξένα νομίσματα.[Βλ. Παρακάτω Γράφημα]. **Ωστόσο, αξίζει αναφοράς σχετική υπόθεση, που επιλήφθηκαν οι Τελωνειακές Αρχές, κατά την οποία συνελήφθη αλλοδαπός υπήκοος ο οποίος προσπάθησε να εισάγει στη Χώρα μας πολύ μεγάλη ποσότητα κίβδηλών νομισμάτων, ονομαστικής αξίας 2 €.**

Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων (συνήθως πολίτες-καταναλωτές, έμποροι-επιχ/τιες, ιδιοκτήτες κατ-των, κ.λπ.).

ΓΡΑΦΗΜΑ 38

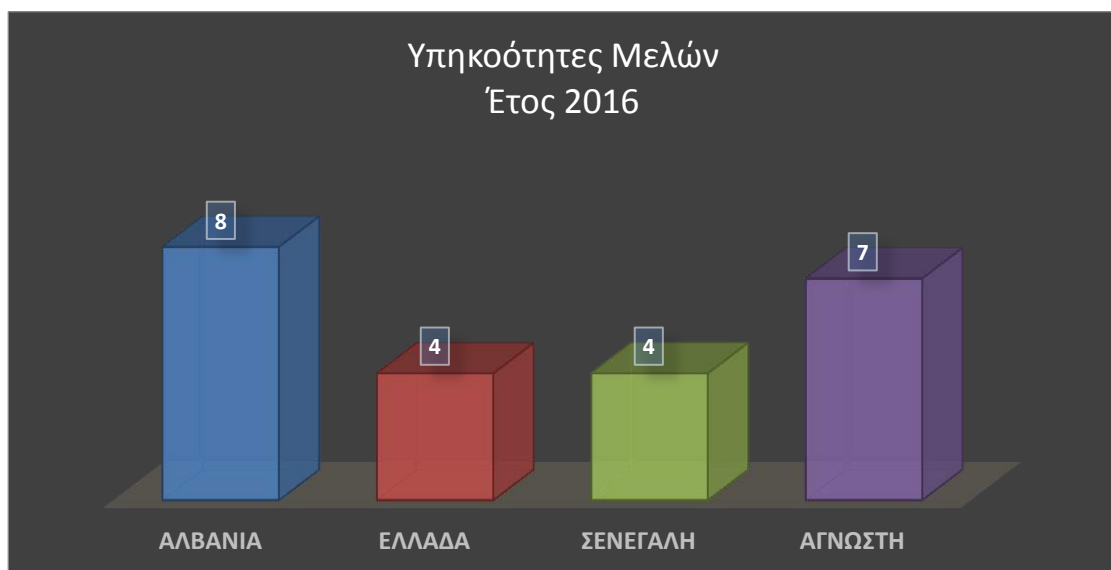
3.10.2 Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική ή δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
4	Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών Κυκλοφορία Παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων	1	2	1	Αττική Φθιώτιδα Καρπενήσι

Το 2016 διαπιστώθηκαν τέσσερις (4) υποθέσεις οργανωμένων εγκληματικών ομάδων. Οι ομάδες αυτές αποτελούνταν συνολικά από είκοσι τρία (23) μέλη. Η πλειοψηφία (75% επί του συνόλου) αυτών ήταν ολιγομελείς (έως 6 άτομα) με ιεραρχική δομή.

Οι υπηκοότητες προέλευσης των μελών ήταν η Αλβανία, η Ελλάδα και η Σενεγάλη. Η δράση τους εστιαζόταν σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο (Νομού ή Περιφέρειας) [Αττική, Φθιώτιδα & Καρπενήσι] (Βλ. παρακάτω ΓΡΑΦΗΜΑ).

ΓΡΑΦΗΜΑ 39

Η πλειοψηφία των ομάδων δραστηριοποιούνταν στην κυκλοφορία-διακίνηση των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων.

Συνήθης μεθοδολογία δράσης των ομάδων που εμπλέκονται στη διακίνηση χαρτονομισμάτων, εξακολουθεί να είναι η ανταλλαγή των παραχαραγμένων με γνήσια με το πρόσχημα διάφορων αγοραπωλησιών (χαμηλού κόστους) αντικειμένων σε καταστήματα και λαϊκές αγορές ώστε να μη γίνονται εύκολα αντιληπτά.

Οι ομάδες που εμπλέκονται στην παραχάραξη των χαρτονομισμάτων εμφανίζουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης. Ωστόσο, ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούν (εκτυπωτές, Η/Υ, σαρωτές, κενά χαρτιά, κόλλες, κ.λπ.) είναι εύκολα διαθέσιμος στο εμπόριο.

Χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως η χρήση «ghost numbers», συνθηματικών εκφράσεων κατά τις τ/φ τους επικοινωνίες, απόκρυψη παραχαραγμένων σε αποθήκες ή/και μισθωμένα διαμερίσματα (καβάζες), χρήση τσιλιαδόρων περιμετρικά χώρων αποθήκευσης παραχαραγμένων.

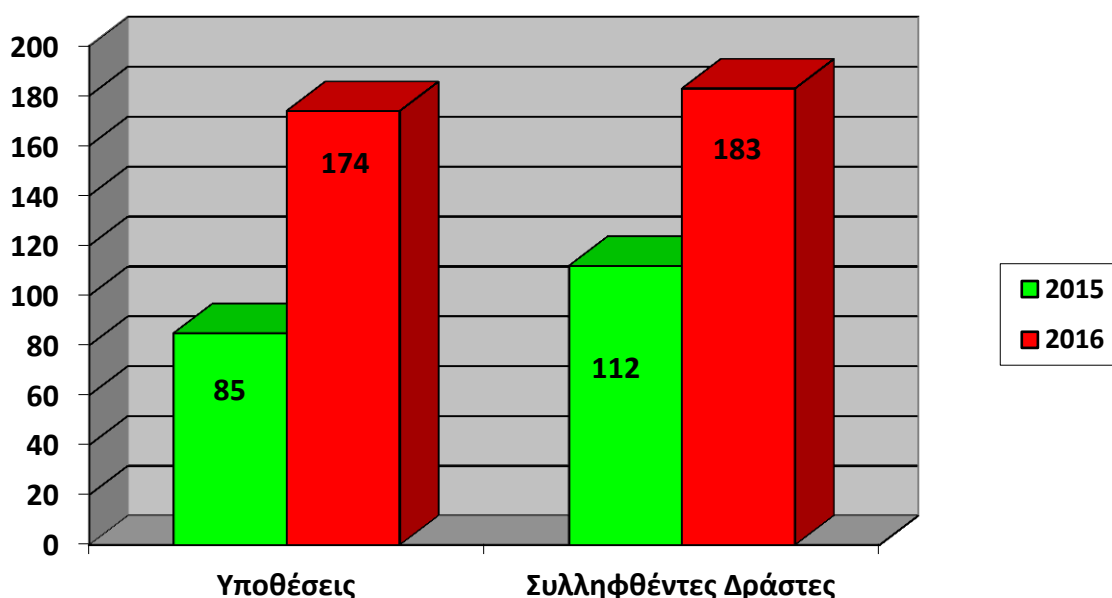
3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών.

3.11.1 Παρούσα Κατάσταση.

Τα έργα πολιτιστικής κληρονομιάς εξακολουθούν να προσελκύουν το ενδιαφέρον εγκληματιών και εγκληματικών οργανώσεων, από το λαθρεμπόριο των οποίων αποκομίζουν τεράστια οικονομικά οφέλη. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί ένα υπαίθριο μουσείο, με χιλιάδες αρχαιολογικούς θησαυρούς να βρίσκονται διάσπαρτοι τόσο σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια, εκκλησίες όσο και στην ύπαιθρο, το πρόβλημα συνεχίζει να είναι υπαρκτό.

Το 2016 παρατηρήθηκε αύξηση στις υποθέσεις αρχαιοκαπηλίας (174 υποθέσεις έναντι 85 το 2015, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **105%**) και τον αριθμό των δραστών (183 το 2016 έναντι 112 το 2015, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **63%**)[Βλ. παρακάτω Γράφημα].

ΓΡΑΦΗΜΑ 40

Η πλειοψηφία των υποθέσεων αφορούσαν τη δράση μεμονωμένων ατόμων. Κύρια δραστηριότητα ήταν η παράνομη εκσκαφή, η κατοχή και η διάθεση αρχαίων αντικειμένων.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών συχνά τελείται σε συνδυασμό με τα αδικήματα της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Βλ. αναλυτικότερα Πίνακα επόμενης παραγράφου)

3.11.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Περιοχές Δράσης	Εμπλ. Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
2	Κλοπές Αποδοχή κλεμμένων προϊόντων Υπεξαίρεση Νομοθεσία Περί Καταχραστών Δημοσίου	2	Αττική Βοιωτία Εύβοια Σέρρες Ελληνική Επικράτεια	Αυστρία Βουλγαρία Γερμανία Ελβετία Ην. Βασίλειο

Το 2016, σε δύο (2) περιπτώσεις διαπιστώθηκε η εμπλοκή οργανωμένων ομάδων, οι οποίες ήταν εγχώριες, με τη συμμετοχή μικρού αριθμού αλλοδαπών. Απαρτίζονταν συνολικά από πενήντα οκτώ (58) μέλη. Οι υπηκοότητες προέλευσης αυτών ήταν Ελλάδας, Αλβανίας, Γερμανίας, Ην. Βασιλείου, Βουλγαρίας, Η.Π.Α., Ελβετίας και Γεωργίας (βλ. παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 41

Επρόκειτο για πολυμελή ομάδα (6-12 μέλη) και ολόκληρο εγκληματικό δίκτυο (αριθμός μελών 49).

Δρούσαν σε πανελλήνιο επίπεδο ή/και είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση, καθώς προέκυψαν διασυνδέσεις των μελών του εγκληματικού δικτύου με χώρες της Ε.Ε. (Αυστρία, Βουλγαρία, Γερμανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα μέλη του δικτύου είχαν διασυνδέσεις με εύπορα άτομα και οίκους δημοπρασιών στις παραπάνω χώρες στους οποίους προωθούσαν για μεταπώληση, μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, τα αρχαία αντικείμενα

Δεν προέκυψε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα των ομάδων.

Η δομή των ομάδων ήταν ιεραρχική, ενώ στο εγκληματικό δίκτυο διαπιστώθηκε η ύπαρξη ξεχωριστών ομάδων-πυρήνων με επιχειρησιακό αρχηγό και σαφή κατανομή ρόλων (συγκεκριμένα μέλη ή/και ομάδες εντόπιζαν τους χώρους με αρχαιολογικό ενδιαφέρον και προέβαιναν σε ανασκαφές, άλλα μέλη είχαν διαμεσολαβητικό ρόλο και προέβαιναν σε αρχική εκτίμηση και άλλα τα προωθούσαν σε πελάτες στην εγχώρια και αλλοδαπή αγορά).

Οι ομάδες αυτές είχαν εξειδίκευση (τόσο σε επίπεδο εξοπλισμού για εκσκαφές, όσο σε επίπεδο γνώσεων σχετικές με αρχαία αντικείμενα). Επίσης, εκμεταλλεύονταν τις νομότυπες δομές και την τεχνολογία για διευκόλυνση και διακίνηση των λαθραίων-αρχαίων αντικειμένων (όπως εταιρίες ταχυμεταφορών, οίκους-εταιρίες δημοπρασίας στην αλλοδαπή, το Διαδίκτυο³¹).

Οι ομάδες λάμβαναν συνήθη ή/και ισχυρά αντίμετρα σύλληψης όπως η χρήση «ghost numbers» και συνθηματικών εκφράσεων & ψευδωνύμων κατά τις επικοινωνίες τους, δια ζώσης συναντήσεις μεταξύ των μελών, η τοποθέτηση τσιλιαδόρων κατά την εκσκαφή, η πώληση των αρχαίων αντικειμένων στο Διαδίκτυο.

³¹Διεθνώς παρατηρούνται αυξητικές τάσεις στην παράνομη διακίνηση αρχαίων αντικειμένων μέσω του «Darknet».